

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN ARVIINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET
FÖR UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

AMMATILLINEN OSAAMINEN PINTAKÄSITTELYALAN PERUSTUTKINNOSSA

Tarja Frisk
Anu Räisänen

Julkaisut 14:2015

AMMATILLINEN OSAAMINEN PINTAKÄSITTELYALAN PERUSTUTKINNOSSA

Tarja Frisk & Anu Räisänen

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET
FÖR UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Julkaisut 14:2015

JULKAISIJA Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

KANSI JA ULKOASU Juha Juvonen (org.) & Sirpa Ropponen (edit)

TAITTO Ritva Saurio

ISBN 978-952-206-295-6 (nid.)

ISBN 978-952-206-296-3 (pdf)

ISSN 2342-4176 (painettu)

ISSN 2342-4184 (verkkojulkaisu)

ISSN-L 2342-4176

PAINATUS Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy, Tampere

© Kansallinen koulutuksen arviointikeskus ja tekijä

Frisk, T. & Räisänen, A. 2015. Ammatillinen osaaminen pintakäsittelyalan perustutkinnossa. Helsinki: Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.
ISBN 978-952-206-295-6 nid.
ISBN 978-952-206-296-3 pdf.

Arviointi kohdistuu ammatilliseen osaamiseen pintakäsittelyalan perustutkinnossa. Arviointiaineisto on koottu ammattiosaamisen näyttöistä ja niiden järjestämistä kuvaavista täydentävistä aineistoista. Tulokset kuvaavat ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoja sekä näyttöjen järjestämiseen liittyvää toimintaa. Arviointi kohdistui kaikkiin vuonna 2011 perustutkinnon ammatillisena koulutuksena aloittaneisiin opiskelijoihin ja kaikkiin kyseistä koulutusta järjestäviin yksiköihin. Arviointiaineistoa koottiin koko koulutuksen ajan aina kevätlukukauden 2014 loppuun saakka. Arvosanoja ja ammattiosaamisen näyttöjen järjestämistä kuvaavia määrällisiä tietoja täydennettiin koulutuksen järjestäjien itsearvioinneilla ja arviointikäynneillä. Lisäksi analysoitiin ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen hyväksymät näyttösuunnitelmat ja näyttöjen kuvaukset.

Arvioinnin suunnittelusta ja arvioinnista vastasi arviointiryhmä, johon kuuluivat opetusneuvos Anu Räisänen ja erikoissuunnittelijat Tarja Frisk (5/2013 alkaen) ja Paula Kilpeläinen (4/2013 saakka). Lisäksi arviointiin osallistuivat yhteiskuntatieteiden yo. Eveliina Heinäluoma ja kasvatustieteen yo. Johanna Holopainen. Alan opettajien asiantuntemusta hyödynnettiin aineiston analysoinnissa, arviointikäynneillä ja tulosten analysoinnissa.

Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointi on luonteeltaan kehittävää, ja siinä korostetaan koulutuksen järjestäjien aktiivista osallistumista ja arvioinnin vuorovaikutteisuutta. Aineisto koottiin oppilaitosten toiminnasta ilman kansallisesti yhtenäisiä testejä. Kehittävää luonnetta kuvaavat myös koulutuksen järjestäjien tekemä itsearviointi sekä koulutuksen järjestäjille toimitetut palauteraportit, joiden pohjalta järjestäjät voivat verrata omia tuloksiaan kansallisiin tuloksiin. Arviointikäyntikohteena olevat järjestäjät saivat lisäksi käyntiin liittyvän palauteraportin.

Oppimistulosten arviointi perustui ammattiosaamisen näyttöihin, ja siten se kohdistui ammatilliseen osaamiseen. Arvioinnin perusteena ovat tutkintojen perusteissa koulutukselle asetetut osaamisvaatimukset ja arviointikriteerit. Tutkintojen perusteet toimivat siten keskeisenä arvioinnin lähtökohtana.

Arviointiaineisto koottiin kaikilta koulutuksen järjestäjiltä (n = 24), joista kaikki osallistuivat arviointiin. Aineisto kattoi 472 opiskelijaa ja 2 143 ammattiosaamisen näyttöä. Arviointi kohdistui

myös erityisopiskelijoihin. Aineisto kattoi 372 erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöä. Näyttösunnitelmia aineistossa oli 21 (87,5 %) ja näytön kuvauksia 2 032. Itsearviointiaineiston toimitti 24 järjestäjää (100 %). Arviointikäyntejä tehtiin kaksi.

Opiskelijat saivat ammattiosaamisen näytöistä eniten (49 %) (H2) arvosanoja. Kiitettävien arvosanojen määrä oli 43 prosenttia ja tyydyttävien (T1) 8 prosenttia. Opiskelijat hallitsevat parhaiten elinikäisen oppimisen avaintaidot (47 % kiitettäviä) ja heikoiten työn perustana olevan tiedon 67 % tyydyttäviä ja hyviä arvosanoja yhteensä). Naisopiskelijoiden arvosanat olivat miesopiskelijoita korkeammat. Ruotsinkielisten opiskelijoiden arvosanat olivat paremmat kuin suomenkielisten. Myös alueellisia eroja ilmeni.

Erityisopiskelijoiden arvosanoissa on vähemmän kiitettäviä ja enemmän tyydyttäviä arvosanoja kuin muilla opiskelijoilla. Suurin osa (85 %) erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytöistä suoritettiin ilman mukautuksia. Erityisopiskelijoiden ilman mukautusta suoritettujen näyttöjen arvosanoista suurin osa (59 %) oli hyviä (H2). Kiitettäviä (K3) arvosanoja oli 21 prosenttia ja tyydyttäviä (T1) 20 prosenttia.

Pintakäsittelyalan perustutkintoon liittyvät erityispiirteet tulivat esiin näyttöjen järjestämisessä. Tulosten mukaan koulutuksessa painotetaan työelämälähtöisyyttä, joskin 61 prosenttia ammattiosaamisen näytöistä järjestettiin oppilaitoksissa. Erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytöistä (67 %) suoritettiin oppilaitoksessa.

Pedagogisilla ratkaisulla ja resursseilla ei todettu olevan tilastollisesti merkitseviä yhteyksiä oppimistuloksiin, joskin ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat ovat riippuvaisia arvioijista. Arviointi nosti siten esiin osaamisvaatimusten ja arviointikriteereiden määrittämiseen sekä osaamisen tulkintaan liittyvät haasteet ja näihin liittyvänä työpaikkaohjaajien koulutustarpeet, jotka koskivat erityisesti kriteeriperusteista arviointia. Ammattiosaamisen näyttöjen vaativuuden arviointi osoitti, että 74 prosenttia näytöistä vastasi ammattitaitovaatimuksia. Eroja tuli ilmi näyttösunnitelmien laadussa sekä ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen toiminnassa.

Arvioinnin aikana korostuivat arvioinnin luotettavuuteen liittyvät näkökohdat. Erityisesti arvostusasteikon heikko erottelevuus nousi esiin. Taustamuuttujien, kuten prosessitekijöiden, heikko yhteys oppimistuloksiin kertonee osaltaan arvioinnin luotettavuusongelmista.

Arviointi nosti esiin sekä koulutuksen järjestäjien että pintakäsittelyalan perustutkintokoulutusta järjestävien yksiköiden ja opetushallinnon kehittämisen tarpeita.

Frisk, T. & Räisänen, A. 2015. Yrkeskompetens i grundexamen inom ytbehandlingsbranschen. Helsingfors: Nationella centret för utbildningsutvärdering.
ISBN 978-952-206-295-6 nid.
ISBN 978-952-206-296-3 pdf.

Utvärderingen gäller yrkeskompetensen i grundexamen inom ytbehandlingsbranschen. Materialet är inhämtat från yrkesprov och kompletterande material som beskriver organiseringen av yrkesprov. Resultaten baseras på vitsord i avlagda yrkesprov och organiseringen av proven. Utvärderingen gällde alla studerande som inledde sin grundläggande yrkesutbildning 2011 och samtliga enheter som anordnar denna utbildning. Materialet samlades in under hela utbildningen fram till slutet av vårterminen 2014. De kvantitativa data om vitsorden och organiseringen av yrkesproven kompletterades med självvärderingar från utbildningsanordnarna och utvärderingsbesök. Dessutom analyserades yrkesprovsplanerna och yrkesprovsbeskrivningarna som de ansvariga instanserna hos utbildningsanordnarna godkänt.

Utvärderingen planerades och genomfördes av en arbetsgrupp som bestod av undervisningsrådet Anu Räisänen och specialplanerarna Tarja Frisk (fr.o.m. 5/2013) och Paula Kilpeläinen (t.o.m. 4/2013). I utvärderingen deltog dessutom Eveliina Heinäluoma, studerande i samhällsvetenskaper och pedagogikstuderande Johanna Holopainen. Lärare inom branschen hjälpte till vid analysen av materialet och resultaten samt vid utvärderingsbesöken.

Utvärderingen av inlärningsresultaten i den yrkesinriktade utbildningen är av utvecklande karaktär. I samband med utvärderingen betonas vikten av växelverkan och aktivt deltagande från utbildningsanordnarnas sida. Materialet inhämtades löpande från utbildningsanordnarna utan enhetliga nationella prov. Den utvecklande karaktären framhävs även av självvärderingen från utbildningsanordnarna samt av responsrapporter som delges utbildningsanordnarna så att de kan jämföra sina prestationer med nationella resultat. De utbildningsanordnare som var föremål för utvärderingsbesök fick dessutom en responsrapport om besöket.

Inlärningsresultaten utvärderas utifrån yrkesprov och utvärderingen avser därför endast yrkeskompetensen. Till grund för utvärderingen ligger de kompetenskrav och bedömningskriterier som är föreskrivna för utbildningen i examensgrunderna. Examensgrunderna utgör därmed den centrala utgångspunkten för utvärderingen.

Utvärderingsmaterialet insamlades från samtliga utbildningsanordnare (N=24), varav alla deltog i utvärderingen. Materialet omfattade 472 studerande och 2 143 yrkesprov. Utvärderingen gällde även specialstuderande. Materialet omfattade 372 yrkesprov avlagda av specialstuderande. I materialet ingick 21 yrkesprovsplaner (87,5 %) och 2 032 yrkesprovsbeskrivningar. Självvärderingar lämnades in av 24 utbildningsanordnare (100 %) och två utvärderingsbesök gjordes.

I yrkesproven fick studerandena flest (49 %) goda (G2) vitsord. De berömliga vitsorden (B3) utgjorde 43 procent och de nöjaktiga (N1) 8 procent. Bäst behärskade studerandena nyckelkompetenser för livslångt lärande (47 % berömliga) och sämst kunskaper som ligger till grund för arbetet (totalt 67 % nöjaktiga och goda vitsord). De kvinnliga studerandena hade bättre vitsord än de manliga. De svenskspråkiga studerandena hade bättre vitsord än de finskspråkiga studerandena. Det fanns även regionala skillnader.

Bland specialstuderande förekommer färre berömliga och fler nöjaktiga betyg än bland övriga studerande. Största delen (85 %) av specialstuderandenas yrkesprov genomfördes utan anpassning. Största delen (59 %) av yrkesproven som specialstuderandena genomförde utan anpassning bedömdes med vitsordet goda (G2). Andelen berömliga vitsord (B3) var 21 % och nöjaktiga (N1) 20 %.

Särdragen i grundexamen inom ytbehandlingsbranschen framträdde i organiseringen av yrkesproven. Enligt resultaten betonas arbetslivsorienteringen i utbildningen, även om 61 % av yrkesproven ordandades vid läroanstalterna. Specialstuderandena genomförde över hälften (67 %) av yrkesproven vid läroanstalten.

De pedagogiska lösningarna och resurserna konstaterades inte ha något statistiskt signifikant samband med inlärningsresultaten, men vitsorden i yrkesproven är beroende av bedömnarna. Utvärderingen visade således att det finns utmaningar när det gäller fastställande av kompetenskraven och bedömningskriterierna samt tolkning av kompetensen och i anknytning till detta behov av utbildning för arbetsplatshandledarna särskilt i fråga om kriteriebaserad bedömning. Utvärderingen av kravnivån i yrkesproven visade att 74 % av proven motsvarade kraven på yrkesskicklighet. Skillnader framkom i kvaliteten på yrkesprovsplanerna och i verksamheten vid de ansvariga instanserna hos utbildningsanordnarna.

Något som särskilt kom fram i utvärderingen var tillförlitligheten i bedömningen. Särskilt vitsordsskalan ansågs vara illa differentierad. Även sambandet mellan bakgrundsvariabler, såsom processfaktorer, och inlärningsresultat var svagt, vilket eventuellt också tyder på problem med tillförlitligheten i bedömningen.

Utvärderingen visade utvecklingsbehov hos såväl utbildningsanordnarna som enheter som anordnar grundexamensutbildning inom ytbehandlingsbranschen samt utbildningsförvaltningen.

Frisk, T. & Räisänen, A. 2015. Vocational competence in Vocational Qualification in Surface Treatment Technology. Helsinki: Finnish Education Evaluation Centre
ISBN 978-952-206-295-6 nid.
ISBN 978-952-206-296-3 pdf.

The assessment focuses on vocational competence in the upper secondary level Vocational Qualification in Surface Treatment Technology. Assessment material was collected from vocational skills demonstrations and from supplementary material describing the arrangement of such demonstrations. The results describe grades awarded for vocational skills demonstrations and activities relating to the arrangement of skills demonstrations. The assessment focused on students who had started studying towards the vocational qualification in upper secondary vocational education and training (VET) in 2011 and on all units providing such VET programmes. Assessment material was collected over the entire duration of the programmes through to the end of the 2014 spring term. Information on grades and quantitative data on arrangement of vocational skills demonstrations were supplemented with the self-assessments of VET providers and audit visits. In addition, the assessment involved analysing the vocational skills demonstration plans and the descriptions of skills demonstrations approved by the institutional bodies responsible for demonstrations.

The assessment was planned and carried out by an assessment team made up of Ms Anu Räisänen, Counsellor of Education, and Ms Tarja Frisk, Senior Adviser, (starting from 5/2013) and Ms Paula Kilpeläinen, Senior Adviser, (until 4/2013). In addition, Ms Eveliina Heinäluoma, Sociological Sciences student, and Ms Johanna Holopainen, Education student, participated in the assessment. When conducting audits and analysing materials and results, the assessment team drew on the expertise of teachers working in the field.

Assessment of learning outcomes in vocational education and training is development-oriented by nature, emphasising VET providers' active involvement and the interactive nature of assessment. Materials are collected from the activities of the vocational institutions without any uniform nationwide tests. This development-oriented nature is also reflected in the feedback reports submitted to VET providers, which providers can use to compare their own results with national results. The audited VET providers also received a feedback report on the audit.

Assessment of learning outcomes was based on vocational skills demonstrations, thus focusing on vocational competence. The assessment was based on the criteria specified for education and training in the Qualification Requirements. In other words, the Qualification Requirements functioned as a key starting point for assessment.

Assessment data was collected from all VET providers (N=24), all of which participated in the assessment. The data covered 472 students and 2143 skills demonstrations. The assessment also involved students who receive special support (special needs students). The data covered 372 skills demonstrations performed by special needs students. The data covered 21 skills demonstration plans (87.5%) and 2032 descriptions of skills demonstration. Self-assessment materials were submitted by 24 providers (100%) The assessment team carried out two audits.

The grade most generally attained by students (49%) for their vocational skills demonstration was 'good' (H2); 43 per cent received excellent grades, while 8 per cent received satisfactory grades (T1). All students performed best in key lifelong learning skills (47% received excellent grades) and poorest in terms of knowledge that forms the basis of the work (67% received satisfactory or good grades). Female students received better grades than males. The grades of Swedish-speaking students were higher than those of Finnish-speaking students. Some regional differences were also discovered.

Special needs students had fewer excellent and more satisfactory grades than other students. The most of the skills demonstrations by special needs students (85%) had been performed without using individually adjusted objectives. The grade most generally attained by special needs students (59%) for their vocational skills demonstrations was 'good' (H2); 21 per cent received excellent grades (K3), while 20 per cent received satisfactory grades (T1).

The special characteristics relating to the Vocational Qualification in Surface Treatment Technology became evident in arrangement of skills demonstrations. The results of the assessment indicate that VET programmes emphasise a workplace-oriented approach, although 61% of vocational skills demonstrations were arranged at vocational institutions. 67% of the special needs students' vocational skills demonstrations were arranged at vocational institutions.

No statistically significant connection was found between pedagogical solutions and resources on the one hand and learning outcomes on the other, although the grades awarded for vocational skills demonstrations depended on the assessors. The assessment thus highlighted challenges in determining the criteria for education and interpreting vocational competencies. Related, the assessment also revealed training needs of workplace instructors, in particular in performing criteria-based assessments. The assessment of vocational skills demonstrations indicated that 74% of the demonstrations do meet vocational requirements. The assessment also revealed differences in the quality of skills demonstration plans, as well as in the operations of the institutional body responsible for demonstrations.

Other considerations relating to the reliability of assessment also came to the fore during the course of assessment. In particular, the poor differentiation capacity of the grading scale became

evident. To some extent, the weak link between background variables and learning outcomes may also be indicative of problems with the reliability of assessment.

The assessment highlighted the development needs of both VET providers and units providing upper secondary VET in Surface Treatment Technology, on the one hand, and educational administration, on the other.

Tiivistelmä	3
Sammandrag	5
Abstract	7
1 Johdanto	13
2 Oppimistulosten arviointi pintakäsittelyalan perustutkinnossa	14
3 Arviointiprosessi ja menetelmät	16
3.1 Arviointiasetelma ja -kysymykset	16
3.2 Arviointitiedon koonti	17
3.3 Koulutuksen järjestäjien osallistuminen ja aineistojen laajuus	19
3.4 Tulosten analysointi ja raportointi	20
4 Arvioinnin luotettavuus	21
5 Oppimistulokset	23
5.1 Ammattiosaamisen näyttöjen määrä	23
5.2 Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat	25
5.3 Koulutuksen järjestäjien väliset erot ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoissa	28
5.4 Arvosanat lukuvuoden, sukupuolen ja koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan	32
5.5 Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointitavat	36
6 Erityisopiskelijoiden oppimistulokset	45
7 Ammattiosaamisen näyttöjen sisältö.....	55
8 Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat	57
9 Ammattiosaamisen näyttöjen ja oppimistulosten laatu koulutuksen itsensä arvioimana	59
9.1 Kokonaisarviointi	59
9.2 Vastaavuus ammattiosaamisen näyttöjen laatuvaatimuksiin	62
9.3 Arviointi teemoittain	63
10 Arvioivat johtopäätökset	76
11 Kehittämisehdotukset	82

Lähteet	84
----------------------	-----------

Liitteet	85
-----------------------	-----------

Liite 1 Itsearviointilomake	85
Liite 2 Ammattiosaamisen näyttösuunnitelman arviointilomake	95
Liite 3 Suoritetut ammattiosaamisen näytöt tutkinnon osittain eri lukuvuosina	96
Liite 4 Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvo, moodi ja keskihajonta arviointikohteittain tutkinnon eri osissa	98
Liite 5 Ammattiosaamisen näytön suorituspaikat tutkinnon osittain	103
Liite 6 Ammattiosaamisen näytön arviointiin osallistuneet tutkinnon osittain	107
Liite 7 Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättäneet	113

1 Johdanto

Pintakäsittelyalan perustutkinnon oppimistuloksia arvioitiin vuosina 2011–2014. Arviointi perustui opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymään arviointisuunnitelmaan ja oppimistulosten arvioinneista tekemään päätökseen (1/500/2011). Arvioinnissa ovat mukana kaikki koulutuksen järjestäjät, jotka järjestivät pintakäsittelyalan perustutkintoon johtavaa koulutusta. Tieto oppimistuloksista on koottu ammattiosaamisen näytöistä¹.

Arvioinnin kohteena olivat kaikki opiskelijat, jotka aloittivat pintakäsittelyalan perustutkinnon opinnot ammatillisessa peruskoulutuksessa vuonna 2011. Arviointitieto koottiin kolmen vuoden ajalta. Arviointiaineisto koostui ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen lisäksi täydentävästä arviointitiedosta. Siihen sisältyivät koulutuksen järjestäjän itsearviointi, toimielinten hyväksymät ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat ja ammattiosaamisen näyttöjen kuvaukset. Lisäksi tehtiin kaksi arviointikäyntiä. Itsearviointeissaan koulutuksen järjestäjät tuottivat sekä määrällistä että laadullista tietoa ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta, toteutuksesta, resursseista ja kehittämisestä.

Oppimistulosten arviointi tehtiin yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus kokosi arviointiaineiston ja analysoi tulokset. Tulosten analysointiin ja tulkintaan osallistua kaksi alan opettajaa. He analysoivat ammattiosaamisen näyttöjen kuvaukset ja näyttösuunnitelmat rinnakkaisarviointina. Opettajat osallistuivat myös arviointikäynteihin.

Raportin alussa kuvataan arviointiprosessi ja -menetelmät sekä arviointikysymykset. Oppimistulokset-luvussa (luku 5) kuvataan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat ja ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointitavat. Erityisopiskelijoiden oppimistulokset on analysoitu erikseen, ja ne raportoidaan luvussa 6. Luvuissa 7 ja 8 kuvataan ammattiosaamisen näyttöjen kuvauksia ja näyttösuunnitelmia koskevat tulkinnat. Luvussa 9 esitetään koulutuksen järjestäjien itsearviointien tulokset. Tulokset analysoidaan arviointi- ja johtopäätösluvussa. Viimeisessä luvussa esitetään tuloksiin perustuvia kehittämissuhteita.

---

¹ Raportissa käytetään ammattiosaamisen näytöistä myös termiä näyttö.

2

Oppimistulosten arviointi pintakäsittelyalan perustutkinnossa

---

Oppimistulosten arviointi käynnistyi pintakäsittelyalan perustutkinnossa syksyllä 2011. Arviointi koski ammatillisena peruskoulutuksena järjestettäviä perustutkintoja. Arviointi kohdennettiin kaikkiin tutkintoa tarjoaviin koulutuksen järjestäjiin ja kaikkiin elokuussa 2011 pintakäsittelyalan perustutkinnossa aloittaneisiin opiskelijoihin.

Oppimistulosten arvioinnin taustalla ovat tutkintojen perusteissa määritetyt tavoitteet, ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit (Pintakäsittelyalan perustutkinto 2010). Arviointi kohdistui ammatilliseen osaamiseen. Arviointi perustui ammattiosaamisen näyttöihin ja siten koulutuksen järjestäjän ja työpaikkojen yhdessä suunnittelemiin, toteuttamiin ja arvioimiin työtilanteisiin ja työprosesseihin.

Ammattiosaamisen näytöistä on säädetty lainsäädännössä ja määrätty tutkinnon perusteissa. Oppimistulokset kootaan todellisista ammattiosaamisen näytöistä. Lainsäädännössä on säädetty ammattiosaamisen näytöistä, toimielimestä, arvioinnista ja arvioijista, näyttöpaikkojen laadusta ja työturvallisuudesta. Lisäksi on määrätty, että ammattiosaamisen näytöt toteutetaan ja arvioidaan oppilaitosten ja työpaikkojen yhteistyönä tutkinnon perusteiden pohjalta.

Koulutuksen järjestäjä vastaa ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisestä. Järjestäjällä on tukeaan monijäseninen ammattiosaamisen näyttöjen toimielin, joka hyväksyy ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat, päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista sekä valvoo näyttöjen toteuttamista (L 601/25 a §).

Ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnin kohteet ovat tutkinnon perusteiden (Pintakäsittelyalan perustutkinto 20) mukaan

- työprosessin
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin
- työn perustana olevan tiedon
- elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallinta.

Opiskelijan osaamista arvioidaan asteikolla tyydyttävä T1, hyvä H2 ja kiitettävä K3. Arvosanasta päättävät toimielimen hyväksymät opettajat ja työelämän edustajat yhdessä tai erikseen. Lainsäädännön (A 603/2005, 11 §) avulla on myös varmistettu arvioijien osaamisen riittävyys. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat tallennetaan tutkinnon osittain ja arviointikohteittain.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus² kokosi ammattiosaamisen näyttöjen arvosanatietoja ja muuta niiden järjestämiseen liittyvää tietoa koko koulutuksen ajalta.

---

2 Opetushallituksen arviointiyksikkö 30.4.2014 saakka.

3

Arviointiprosessi ja menetelmät

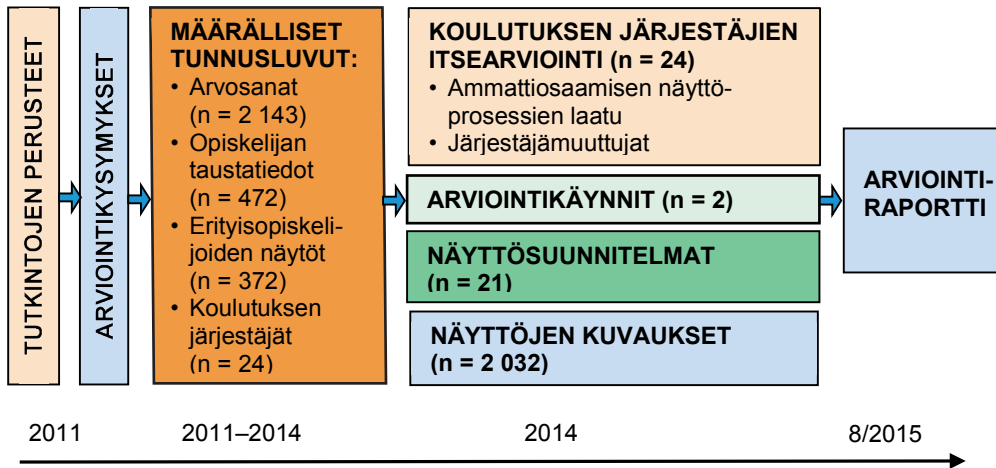
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus vastasi arvioinnin suunnittelusta, organisoinnista, tulosten analysoinnista sekä raportin laatimisesta. Projektipäällikkönä toimi opetusneuvos Anu Räisänen ja arvioinnin toteutuksesta tiedonkeruusta raportointiin vastasivat erikoissuunnittelijat Tarja Frisk (4/2014 lähtien) ja Paula Kilpeläinen (4/2014 saakka) sekä opetusneuvos Pirjo Väyrynen (10/2014 saakka) sekä assistentti Ritva Saurio. Opetusneuvos Mari Rökköläinen osallistui arviointikäynteihin. Yhteiskuntatieteiden yo. Eveliina Heinäluoma osallistui analyysien tekemiseen. Kasvatustieteiden yo. Johanna Holopainen osallistui opiskelijan oman osaamisen itsearvioinnin analyysien tekemiseen. Arviointiryhmään kutsuttiin pintakäsittelyalan perustutkinnon asiantuntijoina lehtori Marko Lehmonen Helsingin Maalariammattikoulusta ja lehtori Minna Ruokojoki Oulun seudun ammattiopistosta. He analysoivat näyttösuunnitelmat ja näyttöjen kuvausten sisällöt ja osallistuivat arviointikäynteihin sekä arvioinnin tulosten tulkintaan.

Koulutuksen järjestäjät nimesivät yhdyshenkilöt, kokosivat arviointitiedot ja toimittivat ne Kansalliseen koulutuksen arviointikeskukseen (30.4.2014 saakka Opetushallitukseen). Järjestäjät vastasivat omien tietojensa luotettavuudesta. Lisäksi järjestäjien vastuulla oli myös käsitellä tuloksia organisaatioissaan ja kehittää toimintaa arviointitulosten pohjalta.

3.1 Arviointiasetelma ja -kysymykset

Pintakäsittelyalan oppimistulosten arvioinnin rakenne, prosessit, arviointiaineistot ja aikataulu on kuviossa 1.

Kuvio 1. Pintakäsittelyalan perustutkinnon arviointiasetelma

Arviointikysymykset olivat:

1. Miten hyvin opiskelijoiden osaaminen vastaa työelämän edellyttämiä ja tutkintojen perusteissa määritettyjä ammattitaitovaatimuksia?
2. Miten koulutuksen järjestäjät hallitsevat ammattiosaamisen näyttöjen järjestämiseen liittyvän prosessin laatua?
3. Miten hyvin näyttösuunnitelmat ohjaavat näyttöjen järjestämisen laatua? Varmistavatko ne laadun?
4. Miten hyvin ammattiosaamisen näyttöjen sisällöt vastaavat ammattitaitovaatimuksia?
5. Miten elinikäisen oppimisen avaintaidot integroituvat ammattiosaamisen näyttöihin, ja miten näitä vaatimuksia koskevaa osaamista arvioidaan niiden osana?
6. Miten ammattiosaamisen näyttöjä tulisi kehittää niiden laadun varmistamiseksi ja oppimistulosten parantamiseksi?

3.2 Arviointitiedon koonti

Määrälliset tunnusluvut

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus kokosi arviointitietoa kaikilta pintakäsittelyalan perustutkintoa ammatillisena peruskoulutuksena järjestäviltä koulutuksen järjestäjiltä. Tiedonkeruu kohdistui vuonna 2011 aloittaneiden opiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöihin. Tietoa koottiin vuosittain kolmen lukuvuoden ajan koontilomakkeella. Erityisopiskelijoiden oppimistulokset koottiin erillisellä lomakkeella. Määrällistä tietoa koottiin seuraavista asioista:

1. Oppilaitoksen numero (Tilastokeskuksen numerointi)
2. Opiskelijan suku- ja kaikki etunimet
3. Opiskelijan henkilökohtainen tunniste (opiskelijahallintojärjestelmässä käytetty ID)
4. Opintojen aloituspäivä tässä oppilaitoksessa (pv.kk.vvvv)
5. Opintojen aloituspäivä tässä tutkinnossa (pv.kk.vvvv)
6. Opiskelijan sukupuoli
7. Perustutkinto
8. Tutkinnon osa
9. Tutkinnon osan näytön arvosanat arviointikohteittain (arvosana-asteikko 1–3)
10. Tutkinnon osan näytön arvosana (arvosana-asteikko 1–3)
11. Tutkinnon osan näytön arvosanasta päättämisen ajankohta (pv.kk.vvvv)
12. Näytön suorittaminen työssäoppimisen yhteydessä
13. Ammattiosaamisen näyttöpaikka (työpaikka/oppilaitos)
14. Näyttöpaikka/paikat (organisaation/yrityksen/oppilaitoksen nimi/nimet)
15. Lyhyt kuvaus ammattiosaamisen näytöstä
16. Arviointikeskusteluun osallistuneet
17. Tutkinnon osan näytön arvosanasta päättäneet osapuolet
18. Lomakkeen täyttäjän suku- ja etunimi
19. Tietojen täyttämisen päivämäärä (pv.kk.vvvv)

Erityistä tukea tarvitsevista opiskelijoista³ koottiin pääosin samat tiedot (kohdat 4, 6, 7, 8 ja 9–19).

Lisäksi kerättiin seuraavat tiedot:

1. Opiskeluryhmä
  - erityisoppilaitoksessa
  - erityisopiskelijoiden ryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa
  - tavallisessa opiskelijaryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa
2. HOJKS
3. Mukautetut tavoitteet
4. Tavoitteiden mukauttamisen tapa
5. Arvosanan antamisen tapa (numeerinen/numeerinen ja sanallinen/sanallinen)
6. Sanallisen arvioinnin kuvaus
7. Opiskelijalle järjestetyt tukitoimet ammattiosaamisen näytössä
8. Erityisopetuksen syy.

Erityisopiskelijoista ei kysytty opiskelijan nimeä tai henkilötunnistetta.

Arviointitietojen koonti perustui määräykseen (M 1/500/2011), näyttötodistuksen vaatimukseen sekä näyttötoiminnan yleisiin laatuvaatimuksiin.

Itsearviointit

Koulutuksen järjestäjät arvioivat ammattiosaamisen näyttöihin liittyvää toimintaansa itsearviointilomakkeen (liite 1) avulla arvioinnin päättövaiheessa vuonna 2014. Itsearviointissa kartoitettiin ammattiosaamisen näyttöjen toimeenpanoon liittyviä tietoja sekä näyttöjen suunnittelua, johta-

³ Erityistä tukea tarvitsevista opiskelijoista käytetään tekstissä myös termiä erityisopiskelijat.

mista, seurantaa ja arviointia ja kehittämistä. Itsearviointiaineisto koostui koulutuksen järjestäjien kuvauksista sekä moniportaiseen asteikkoon perustuvasta arvioinnista.

Ammattiosaamisen näyttöjen kuvaukset

Koulutuksen järjestäjät toimittivat arviointiin myös ammattiosaamisen näyttöjen kuvaukset. Kaksi alan asiantuntijaopettajaa analysoi kuvaukset. Arvioinnin tarkoituksena oli analysoida, vastaako kuvaus ammattitaitovaatimuksia tai ylittääkö tai alittaaako kuvaus ne.

Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat

Koulutuksen järjestäjät toimittivat arviointia varten toimielinten hyväksymät ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat, jotka asiantuntijaopettajat analysoivat arviointivälineellä (liite 2) rinnakkaisarviointina.

Arviointikäynnit

Opetushallituksen asiantuntijoista ja alan opettajista koostuva arviointiryhmä teki arviointikäynnit kahteen yksikköön. Käyntikohteet valittiin alueellisuuden, koulutuksen järjestäjän koon ja oppimistuloksista esiin nousseiden havaintojen pohjalta. Käyntikohteet olivat Jyväskylän ammattiopisto ja Turun ammattiopistosäätiö.

3.3 Koulutuksen järjestäjien osallistuminen ja aineistojen laajuus

Pintakäsittelyalan perustutkinnon oppimistulosten arviointiaineisto kuvataan taulukossa 1. Koulutuksen järjestäjien määrä oli 24, ja kaikki osallistuivat arviointiin. Arvioinnissa oli mukana yksi ruotsinkielinen koulutuksen järjestäjä. Mukana oli yksi koulutuksen järjestäjä, joka järjestää koulutusta vain erityisopiskelijoille.

Taulukko 1. Arviointiaineisto

AINEISTO	n
Koulutuksen järjestäjät	24
Opiskelijat	472
Ammattiosaamisen näytöt	2 143
Erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytöt	372
Itsearviointit	24
Näyttösuunnitelmat	21
Näytön kuvaukset	2 032
Arviointikäynnit	2

3.4 Tulosten analysointi ja raportointi

Määrälliset tiedot koostuivat ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista, opiskelijoiden taustatiedoista sekä prosessien laatua kuvaavista tunnusluvuista. Näyttöjen arvosanat esitetään tutkinnon osittain ja arvioinnin kohteittain. Lisäksi arvosanoja tarkastellaan taustamuuttujien, kuten sukupuolen, opetuskielen, koulutuksen järjestäjän sijainnin, näyttöpaikan ja näytön arvioijan, mukaan. Näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöistä raportoidaan muun muassa näyttöjen suorituspaikat sekä arviointiin osallistuneet ja arvosanasta päättäneet osapuolet. Raportti ei sisällä koulutuksen järjestäjien välisiä vertailuja. Muiden kuin erityisopiskelijoiden oppimistulokset raportoidaan luvussa 5. Erityisopiskelijoiden oppimistulokset raportoidaan luvussa 6.

Määrälliset tiedot kuvataan frekvensseinä, prosentteina, keskiarvoina sekä moodeina, mediaaneina ja hajontana. Näyttöjen arvosanat esitetään tutkinnon osittain ja arvioinnin kohteittain. Arvosanojen eroja erilaisten taustamuuttujien (muun muassa sukupuoli, opetuskieli, koulutuksen järjestäjien sijainti, näyttöpaikka ja arviointiin osallistuneet sekä arvosanasta päättäneet) suhteen analysoidaan tilastollisesti. Testauksessa on käytetty lähinnä riippumattomien otosten t-testiä ja yksisuuntaista varianssianalyysiä.

Asiantuntijaopettajat analysoivat näyttöjen kuvaukset. Tämän tarkoituksena oli selvittää, miten yksittäinen ammattiosaamisen näyttö vastaa tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksia ja -tavoitteita. Arviointiin laadittiin kolmiportainen asteikko ja kriteerit: 1 = helpompi kuin tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset, 2 = sopiva, vastaa tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksia, 3 = vaikeampi kuin tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset. Näyttöjen kuvausten analysointitulokset raportoidaan luvussa 7.

Asiantuntijaopettajat analysoivat myös ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat (näyttösuunnitelmat). Arviointi perustui laadullisiin kriteereihin ja kolmiportaiseen arviointiasteikkoon. Näyttösuunnitelmassa arvioitiin muun muassa ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisen työelämälähtöisyyttä. Näyttösuunnitelmien analysoinnin tulokset esitetään luvussa 8. Arviointilomake ja kriteerit ovat liitteessä 2.

Itsearviointiraportit analysoitiin sisällön erittelyn menetelmää soveltamalla. Järjestäjien kuvausten sisältö luokiteltiin ja tulokset kirjoitettiin luokituksen pohjalta syntyvän profiilin mukaan. Raportissa keskitytään kuvaamaan oppimistulosten arvioinnin kannalta keskeisiä näkökohtia. Itsearviointitulokset raportoidaan luvussa 9.

Koulutuksen järjestäjät saivat järjestäjäkohtaiset palauteraportit vuoden 2015 alussa.

Arvioinnin luotettavuus

Arvioinnin luotettavuutta edistettiin kohdistamalla arviointi kaikkiin koulutuksen järjestäjiin, ja kaikki toimittivat arviointia varten tarvittavat tiedot. Myös muu aineisto oli hyvin edustava.

Oppimistulosten arvioinnin luotettavuutta pyrittiin lisäämään monipuolisella arviointiaineistolla. Arviointiaineisto koostui ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja arviointitilanteiden tiedoista ja näyttöjen sisältöjen kuvauksista, koulutuksen järjestäjien tutkintokohtaisesti tehdyistä itsearvioinneista, koulutuksen järjestäjien ammattiosaamisen näyttösuunnitelmista ja arviointikäynneillä kootuista aineistoista.

Arviointiaineistona olivat ensisijaisesti opiskelijoiden todellisuudessa saamat ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat. Niiden mukaan arvosanat määräytyvät todistuksiin. Arvosanoihin ei sellaisenaan liity arvioijien tulkintaa. Opiskelijan osaamisen arviointiin ja arvosanoista päättämiseen liittyy tulkinnallisuutta. Arviointikriteereitä ja ammattitaitovaatimuksia koskevat tulkinnat voivat vaihdella arvioijien välillä, ja ne voivat vaikuttaa arvioinnin luotettavuuteen. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa sekä opettajien että työpaikkaohjaajien arviointiosaaminen. Ammattiosaamisen näyttöjen sisältö voi vaihdella paljon samassakin tutkinnon osassa. Samoin vaihtelua oli näytön vaatimustasossa ja näyttöympäristön vaativuudessa ja laadussa.

Oppimistulosten luotettavuuden arviointi edellyttää muun muassa arvioijasta, arvioinnin kohteesta ja toimintaympäristön vaatimuksista nousevien tekijöiden tunnistamista. Ammattiosaamisen näytön arvioijista johtuvia arvosanojen eroja analysoitiin vertaamalla arviointikeskusteluun osallistuneiden kokoonpanon yhteyttä arvosanoihin. Ammattiosaamisen näyttöjen sisällöt analysoitiin koulutuksen järjestäjien näyttöjen kuvausten pohjalta. Analyysillä pyrittiin arvioimaan näyttöjen sisällön osuvuutta ja niiden vastaavuutta ammattitaitovaatimuksiin.

Koulutuksen järjestäjien arviointiprosessin laatua kuvaavia määrällisiä tunnuslukuja verrattiin opiskelijoiden saamiin arvosanoihin. Tunnuslukuja olivat esimerkiksi opettajien pätevyys ja täydennyskoulutus, työpaikkaohjaajien koulutus, opetustuntien ja työssäoppimisen määrä sekä ammattiosaamisen näyttöjen organisointi. Määrällisiä tietoja kuvaavien tunnuslukujen lisäksi luotettavuutta edistettiin laadullisen aineiston, kuten koulutuksen järjestäjien itsearvioinnin, avulla.

Oppimistulosten arvioinnin luotettavuuteen voi vaikuttaa myös se, miten koulutuksen järjestäjät kirjaavat näyttöjen arvosanat. Lisäksi luotettavuuteen vaikuttaa, miten ne kootaan tietojärjestelmistä ja lähetetään Kansallisen koulutuksen arviointikeskukseen. Jos tietoja puuttuu tai ne on

kirjattu vääriin kohtiin tai tiedot ovat puutteellisia, voi luotettavuus heikentyä. Luotettavuutta pyrittiin edistämään pyytämällä koulutuksen järjestäjää nimeämään oppimistulosten arvioinnin yhteyshenkilö. Yhteyshenkilöille järjestettiin perehdytystilaisuus oppimistulosten arvioinnista. Yhteyshenkilöille lähetettiin vuosittain pyynnöt oppimistulosten toimittamisesta.

Arvioinnin luotettavuutta pyrittiin parantamaan kutsumalla arviointiryhmään kokeneita alan opettajia. Asiantuntijoina toimivat opettajat analysoivat rinnakkaismenetelmän avulla sekä ammattiosaamisen näyttöjen sisällöt että näyttösuunnitelmat.

Tulosten vertailukelpoisuutta ja luotettavuutta koskevat tulokset löytyvät luvusta 10.

5.1 Ammattiosaamisen näyttöjen määrä

Pintakäsittelyalan perustutkinnon opiskelijat suorittivat vuosina 2011–2014 yhteensä 2 143 näyttöä. Kolmantena vuotena suoritettiin eniten näyttöjä ja toisena vuotena toiseksi eniten. Tieto ajankohdasta puuttui seitsemästä ammattiosaamisen näytöstä.

Taulukko 2. Ammattiosaamisen näyttöjen kokonaismäärä ja ajankohta

LUKUVUOSI	n	%
2011–2012	359	17
2012–2013	756	35
2013–2014	1 021	48
YHTEENSÄ	2 136	100

Suurin osa opiskelijoista suoritti 4–6 näyttöä. Kolmasosa opiskelijoista suoritti 1–3 näyttöä.

Taulukko 3. Opiskelijoiden suorittamien ammattiosaamisen näyttöjen määrä

SUORITETTUIEN AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN MÄÄRÄ	n	% opiskelijoista
1–3 ammattiosaamisen näyttöä	143	30
4–6 ammattiosaamisen näyttöä	277	59
Vähintään 7 ammattiosaamisen näyttöä	52	11
YHTEENSÄ	472	100

Opiskelijat suorittivat näyttöjä 34 tutkinnon osassa (taulukko 4). Eniten näyttöjä oli uudisrakennusmaalauksessa, rakennusten korjausmaalauksessa ja pientalojen ulkomaalauksessa. Tutkinnon osan nimi ei ollut käytettävissä 102 näytöstä.

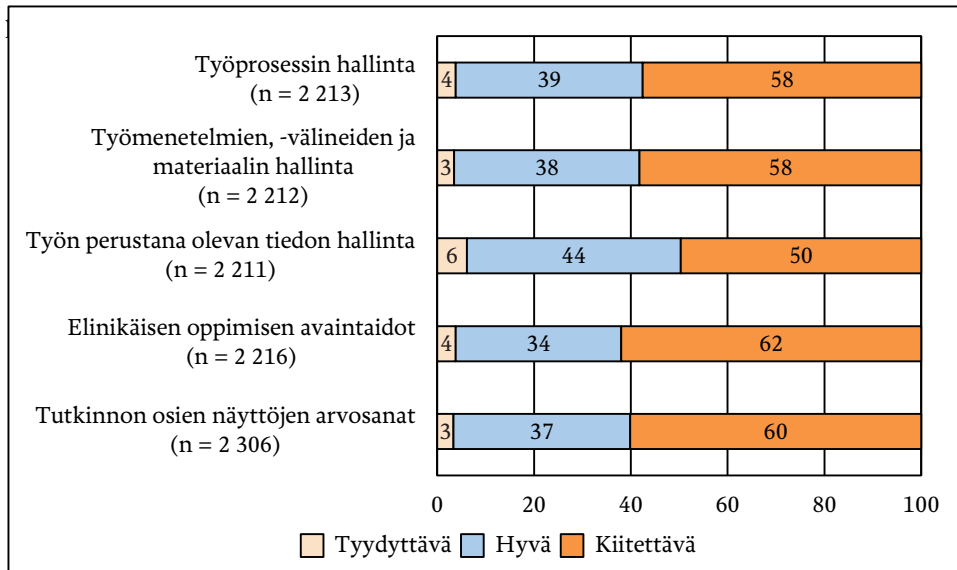

Taulukko 4. Opiskelijoiden suorittamien ammattiosaamisen näyttöjen määrä

TUTKINNON OSA	LAAJUUS ov	n	%
Uudisrakennusmaalaus	20	393	18,3
Rakennusten korjausmaalaus	30	316	14,8
Pientalojen ulkomaalaus	10	222	10,4
Tapetointi	10	210	9,8
Märkätilojen laatoitus	10	209	9,8
Erikoismaalaus	10	131	6,1
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	10	100	4,7
Puupintojen pintakäsittelyt	10	72	3,4
Lattiapäällysteiden uusiminen	10	54	2,5
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	10	40	1,9
Rakennuspintojen entistäminen	10	39	1,8
Jauhemaalaus	10	28	1,3
Metallituotemaalaus	30	25	1,2
Mukailumaalaus	10	21	1,0
Rakenteiden korjaus	10	20	0,9
Rakennusmaalauksen perustyöt	10	20	0,9
Puutuotteiden pintakäsittely	30	17	0,8
Korroosionestomaalaus	20	14	0,7
Parkettityöt	20	13	0,6
Koristemaalaus	10	13	0,6
Ammattitaitoa syventävät tutkinnon osat	5-10	13	0,6
Puutuotepintakäsittelyn perustyöt	20	11	0,5
Suihkupuhdistus	10	11	0,5
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	2	10	0,5
Lattiapäällystyksen perustyöt	30	7	0,3
Betonipintojen etuoikaisut	10	7	0,3
Ruiskutasoitetyöt	20	7	0,3
Mattotyöt	20	5	0,2
Puulattioiden pintakäsittelyt	10	4	0,2
Märkätilojen muovimattotyöt	10	3	0,1
Pintakäsittelyprosessien hoito	30	2	0,1
Massapäällystystyöt	10	2	0,1
Maalauslinjan hoito	20	1	0,0
Varastointi	10	1	0,0
Tutkinnon osan nimi tuntematon		101	4,7
YHTEENSÄ		2 142	100
Puuttuvat tiedot		1	
KAIKKI YHTEENSÄ		2 143	

5.2 Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat

Lähes puolet (49 %) opiskelijoista sai tutkinnon osien näytöistä hyvän arvosanan. Kiitettävän arvosanana sai 43 prosenttia opiskelijoista. Tyydyttävän arvosanan sai 8 prosenttia opiskelijoista. Eniten kiitettäviä arvosanoja opiskelijat saivat elinikäisen oppimisen avaintaidoista. Lähes kaikilla osaamisalueilla oli eniten hyviä arvosanoja. Tyydyttäviä arvosanoja oli eniten työn perustana olevan tiedon hallinnassa ja vähiten työprosessin hallinnassa ja työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa.

Kuvio 2. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanjakaumat (%) arviointikohteittain sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen jakauma

Opiskelijat saivat tutkinnon osien näyttöjen arvosanoista eniten hyviä (taulukko 5.). Osaamisalueilla elinikäisen oppimisen avaintaidoissa opiskelijat saivat eniten kiitettäviä arvosanoja. Muilla osaamisalueilla opiskelijat saivat eniten hyviä arvosanoja. Arvosanojen keskiarvot olivat kaikilla osaamisalueilla lähes samat, paitsi työn perustana olevan tiedon hallinnassa keskiarvo oli kymmenyksen muita heikompi.

Taulukko 5. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen tunnusluvut arviointikohteittain

	Työprosessin hallinta	Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Työn perustana olevan tiedon hallinta	Elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallinta	Tutkinnon osan näytön arvosana
n	2 110	2 123	2 123	2 125	2 136
Keskiarvo	2,3	2,3	2,2	2,4	2,4
Mediaani	2	2	2	2	2
Moodi	2	2	2	3	2
Keskihajonta	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
Puuttavia tietoja	33	20	20	18	7

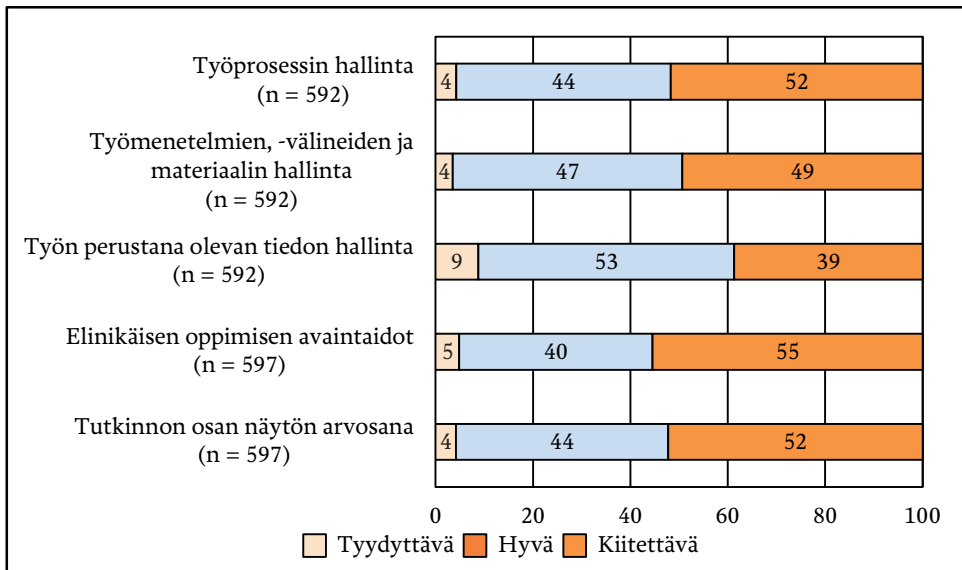
n = näyttöjen lukumäärä, jossa ko. arvioinnin kohdetta on arvioitu

Seuraavaksi tarkastellaan tarkemmin niitä tutkinnon osia, joissa on suoritettu eniten ammattiosaamisen näyttöjä. Liitteessä 3 on kuvattu tutkinnon osien arvosanat. Eniten ammattiosaamisen näyttöjä suoritettiin seuraavissa kolmessa tutkinnon osassa:

- Uudisrakennusmaalaus (20 ov)
- Rakennusten korjausmaalaus (30 ov)
- Pientalojen ulkomaalaus (10 ov)

Uudisrakennusmaalaus (20 ov)

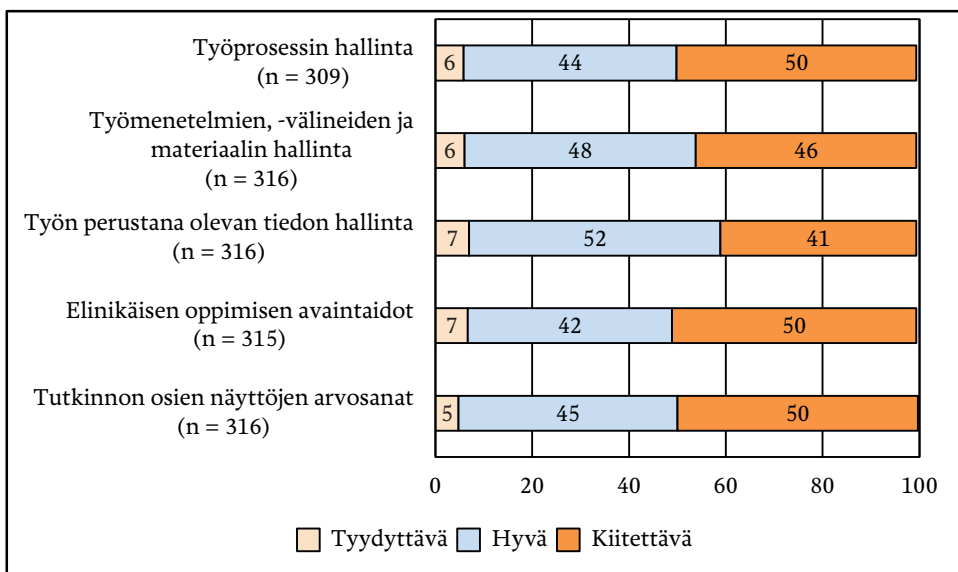
Opiskelijoiden yleisin tutkinnon osan arvosana oli kiitettävä, jonka sai lähes puolet (49 %) opiskelijoista. Hyvän arvosanan sai 44 prosenttia opiskelijoista. Tyydyttävien arvosanojen osuus oli 6 prosenttia. Osaamisalueittain kiitettäviä arvosanoja (53 %) oli eniten elinikäisen oppimisen avaintaidoissa. Eniten hyviä arvosanoja oli työn perustana olevan tiedon hallinnassa. Tyydyttäviä arvosanoja oli eniten työn perustana olevan tiedon hallinnassa ja vähiten työprosessin hallinnassa.

Kuvio 3. Uudisrakennusmaalauksen arvosanojen jakaumat (%) arviointikohteittain

Rakennusten korjausmaalaus (30 ov)

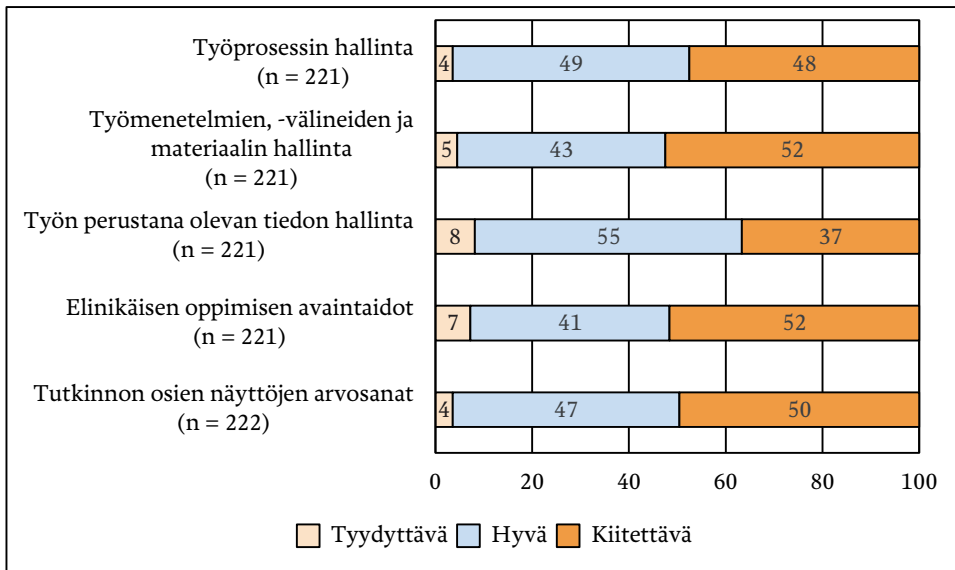
Puolet opiskelijoista sai tutkinnon osan näytöstä kiitettävän arvosanan. Hyvän arvosanan sai 45 prosenttia opiskelijoista. Tyydyttävän arvosanan sai 5 prosenttia opiskelijoista. Osaamisalueittain elinikäisen oppimisen avaintaidoissa puolet opiskelijoista sai kiitettävän arvosanan. Hyvien arvosanojen osuudet vaihtelivat 42 prosentista 52 prosenttiin. Tyydyttävien arvosanojen määrä oli 6 prosentista 7 prosenttiin.

Kuvio 4. Rakennusten korjausmaalauksen arvosanojen jakaumat (%) arviointikohteittain

Pientalojen ulkomaalaus (10 ov)

Puolet opiskelijoista sai tutkinnon osan näytöstä kiitettävän arvosanan. Hyvän arvosanan sai 47 prosenttia opiskelijoista. Tyydyttävän arvosanan sai 4 prosenttia opiskelijoista. Osaamisalueittain eniten kiitettäviä arvosanoja (52 %) oli elinikäisen oppimisen avaintaidoissa ja työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa. Vähiten kiitettäviä arvosanoja oli työn perustana olevan tiedon hallinnassa (37 %). Hyvien arvosanojen määrät vaihtelivat 41 prosentista 55 prosenttiin. Tyydyttäviä arvosanoja oli eniten työn perustana olevan tiedon hallinnassa ja vähiten työprosessin hallinnassa.

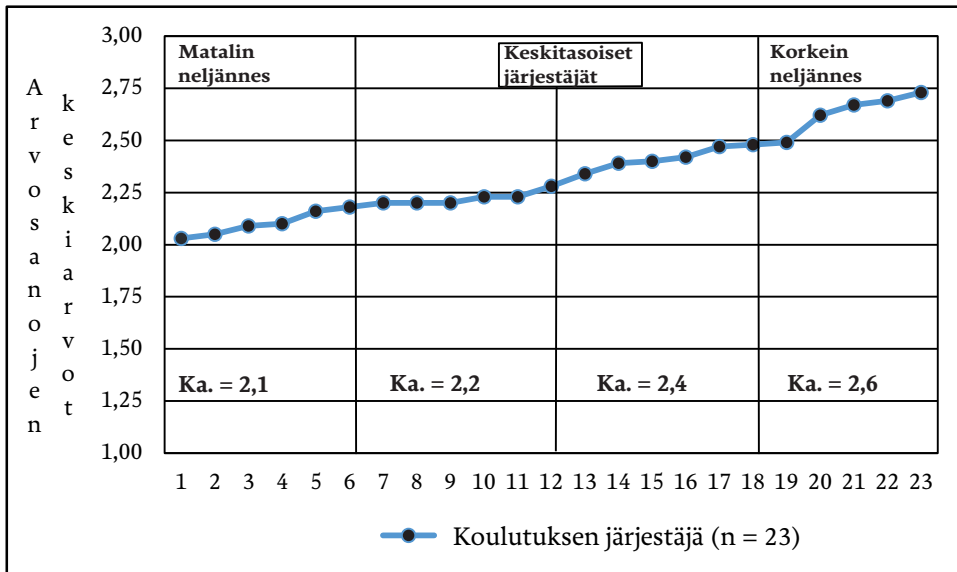

Kuvio 5. Pientalojen ulkomaalauksen arvosanojen jakaumat (%) arviointikohteittain

5.3 Koulutuksen järjestäjien väliset erot ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoissa

Tässä luvussa tarkastellaan koulutuksen järjestäjien välisiä eroja näyttöjen arvosanoissa. Aluksi tarkastellaan tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen eroja ja sen jälkeen tarkasteluun on valittu tutkinnon osat, joissa on eniten näyttöjä (uudisrakennusmaalaus, rakennusten korjausmaalaus ja pientalojen ulkomaalaus).

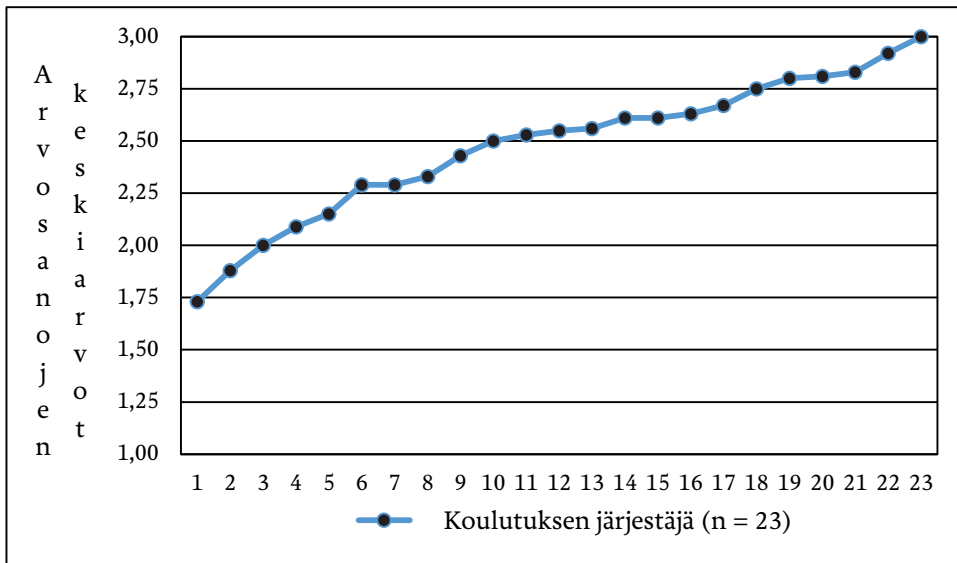
Kuviossa 6 koulutuksen järjestäjät (n = 23) on asetettu tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen mukaiseen järjestykseen ja sen pohjalta ryhmiin. Koulutuksen järjestäjien näyttöjen arvosanojen keskiarvot vaihtelivat 2,03 ja 2,73 välillä, joten ääripäiden välillä oli 0,7 kymmenystä eroa. Matalimpaan neljännekseen kuuluvien koulutuksen järjestäjien keskiarvo oli 2,1. Keskitasoisten järjestäjien keskiarvot olivat 2,2 ja 2,4. Korkeimpaan neljännekseen kuuluvien järjestäjien keskiarvo oli 2,6.

Kuvio 6. Koulutuksen järjestäjät kaikkien tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen keskiarvojen mukaisessa järjestyksessä

Rakennusten korjausmaalaus

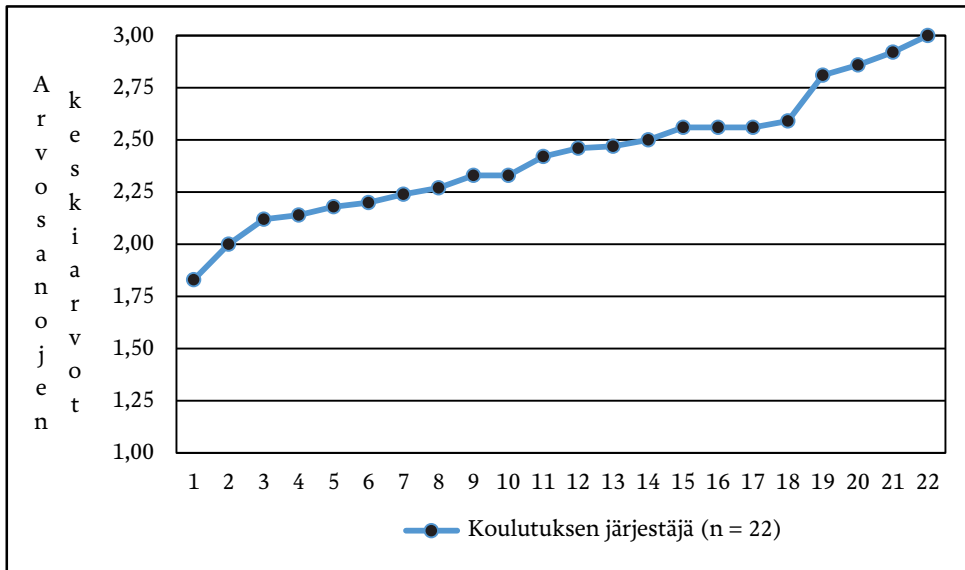
Koulutuksen järjestäjien väliset erot vaihtelevat 1,73 ja 3,0 välillä, joten järjestäjien ääripäiden välillä oli 1,27 arvosanaa.

Kuvio 7. Koulutuksen järjestäjät rakennusten korjausmaalauksen näyttöjen keskiarvojen mukaisessa järjestyksessä

Uudisrakennusmaalaus

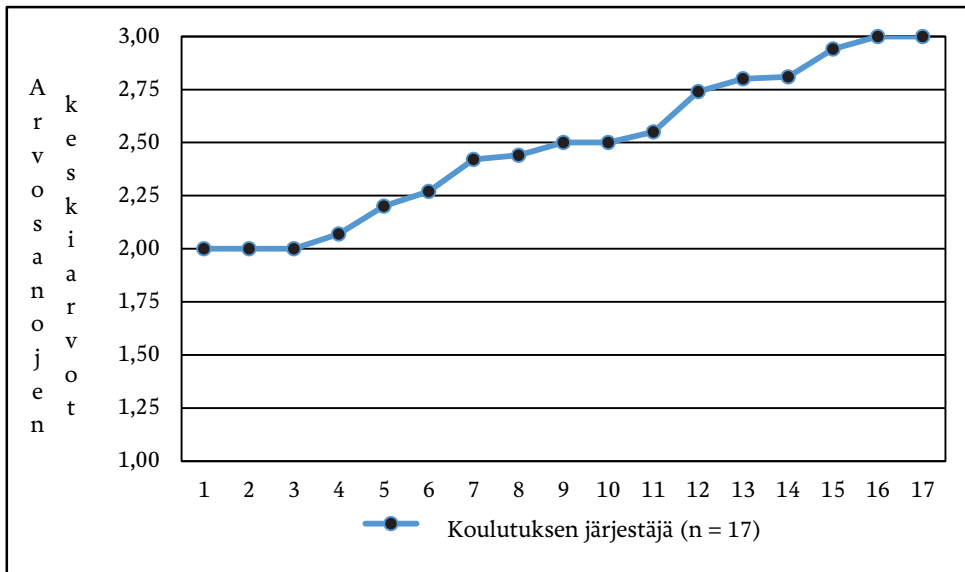
Koulutuksen järjestäjien keskiarvot vaihtelevat 1,83 ja 3,0 välillä, joten ääripäiden välillä oli 1,17 arvosanaa.

Kuvio 8. Koulutuksen järjestäjät uudisrakennusmaalauksen näyttöjen keskiarvojen mukaisessa järjestyksessä

Pientalojen ulkomaalaus

Koulutuksen järjestäjien keskiarvot vaihtelivat 2,0 ja 3,0 välillä, joten ääripäiden ero oli yksi arvosana.

Kuvio 9. Koulutuksen järjestäjät pientalojen ulkomaalauksen näyttöjen keskiarvojen mukaisessa järjestyksessä

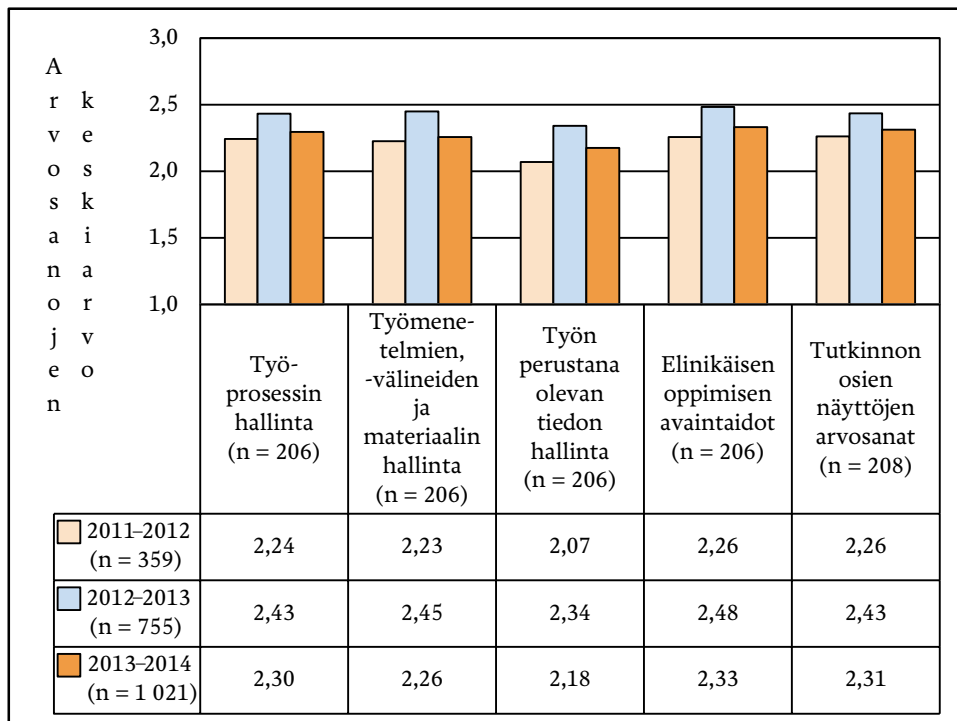

5.4 Arvosanat lukuvuoden, sukupuolen ja koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan

Tässä luvussa vertaillaan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvoja lukuvuoden, sukupuolen, opetuskielen ja koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan.

Arvosanat lukuvuoden mukaan

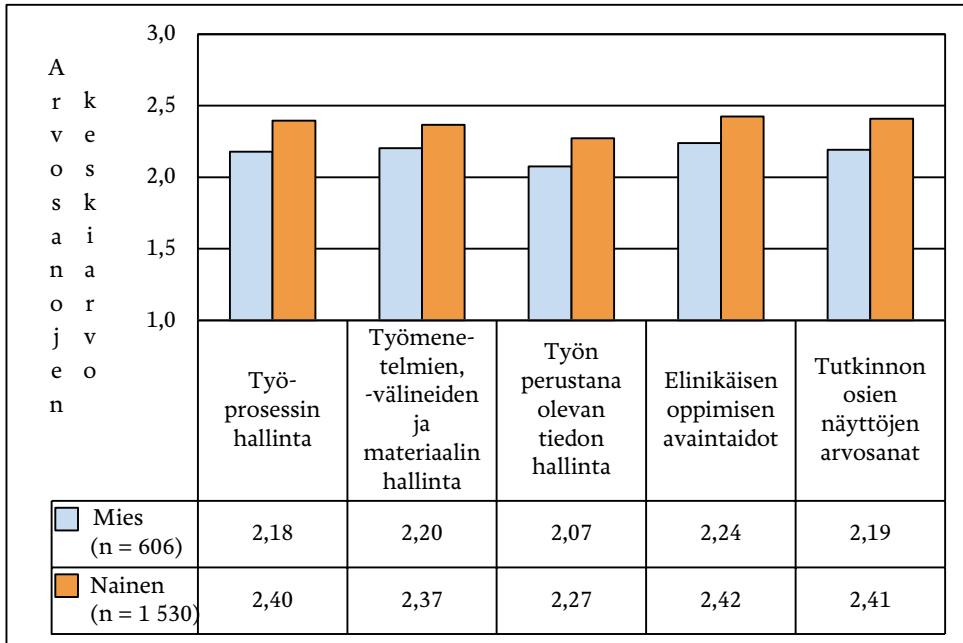
Tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat olivat parhaimmillaan toisena lukuvuotena (kuvio 10). Myös osaamisalueittaiset arvosanojen keskiarvot olivat parhaimmat toisena lukuvuotena. Sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanat että osaamisalueiden näyttöjen arvosanat olivat heikoimmat ensimmäisenä lukuvuotena. Arvosanat paranevat toiselle vuodelle siirryttäessä ja jälleen heikkenevät kolmantena lukuvuotena.

Kuvio 10. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain lukuvuosien mukaan

Arvosanat sukupuolen mukaan

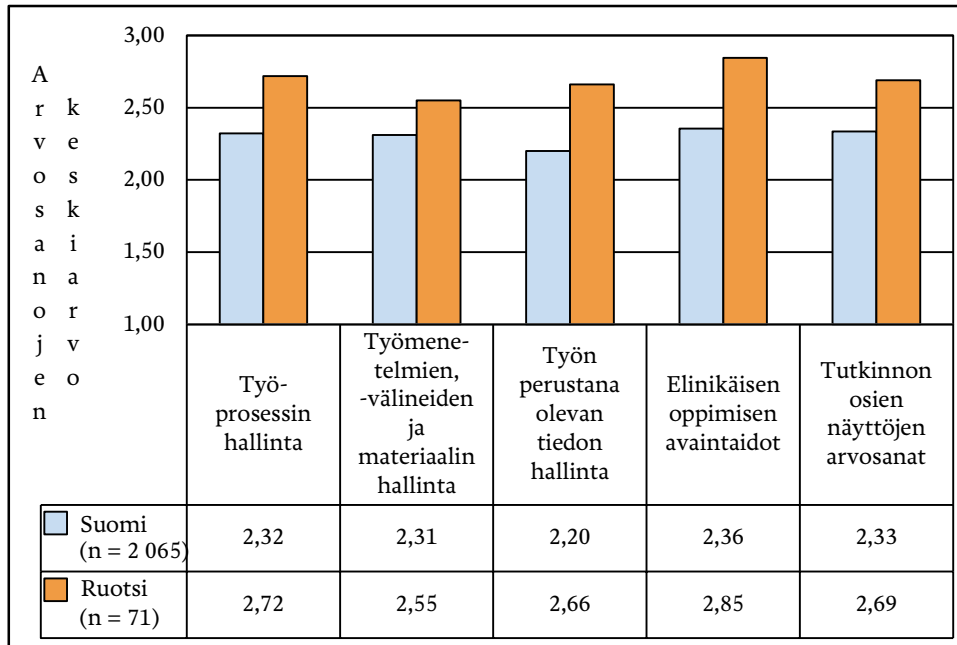
Naiset suorittivat suurimman osan ammattiosaamisen näytöistä (72 %). Miehet suorittivat 28 prosenttia näytöistä. Naisten tutkinnon osien näyttöjen arvosanat olivat kaksi kymmenystä paremmat kuin miesten. Myös osaamisalueilla naisten arvosanat ovat miesten arvosanoja kaksi kymmenystä parempia.

Kuvio 11. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot sukupuolen mukaan

Arvosanat opetuskielen mukaan

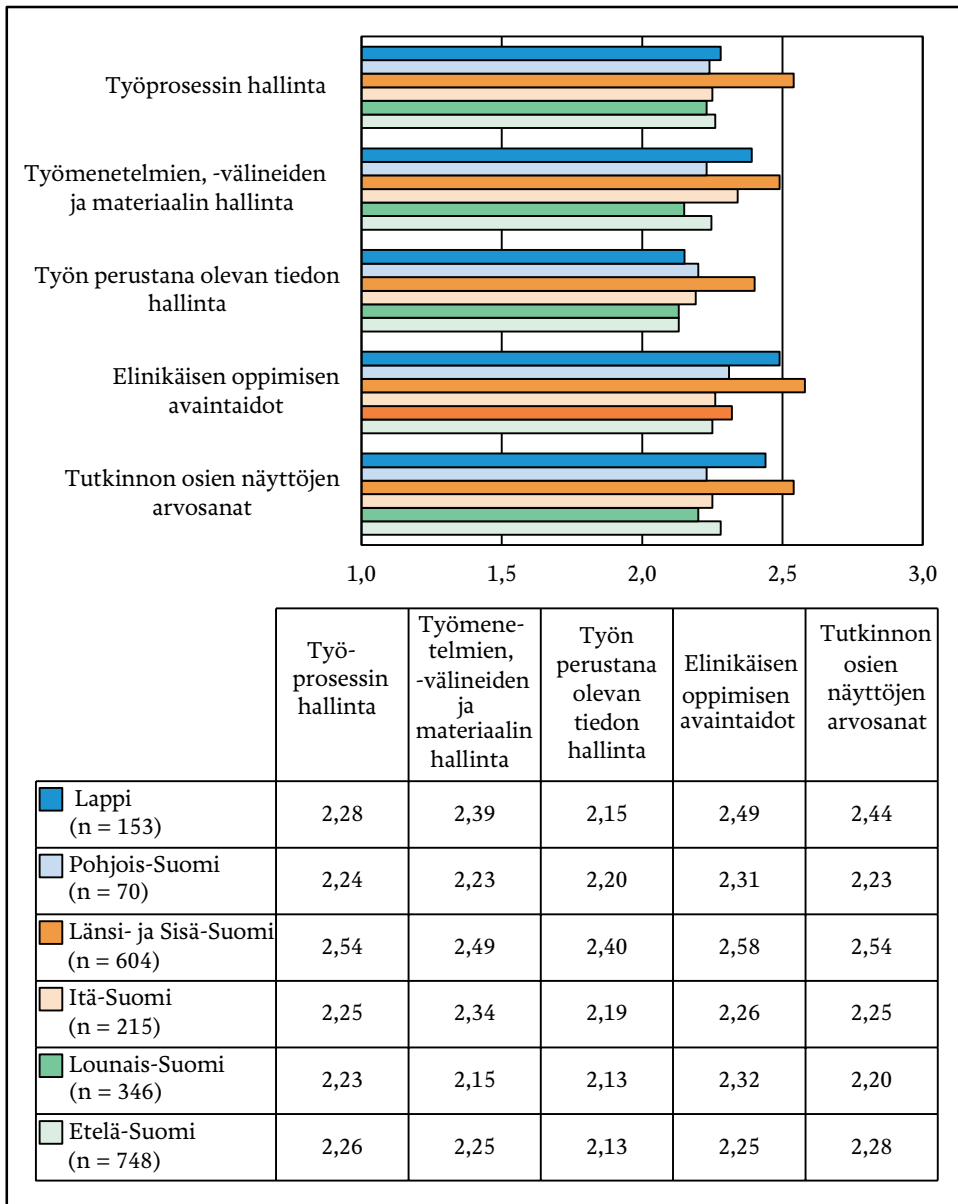
Suomenkieliset opiskelijat suorittivat 97 prosenttia ja ruotsinkieliset 3 prosenttia ammattiosaamisen näyttöistä (kuvio 12). Ruotsinkielisten opiskelijoiden tutkinnon osien näyttöjen arvosanat ovat yli kolmanneksen parempia kuin suomenkielisten opiskelijoiden. Myös osaamisalueittain ruotsinkielisten opiskelijoiden näyttöjen arvosanat ovat yli kolmanneksen parempia kuin suomenkielisten.

Kuvio 12. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot opetuskielen mukaan

Arvosanat koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan

Arvosanojen vertailu tehtiin AVI-alueiden mukaan (kuvio 13). Länsi- ja Sisä-Suomen alueen arvosanat olivat korkeimmat sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanoissa että osaamisalueilla. Toiseksi parhaimmat tutkinnon osien näyttöjen arvosanat, elinikäisen oppimisen avaintaitojen arvosanat, työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnan arvosanat olivat Lapin alueella. Lounais-Suomen ja Pohjois-Suomen tutkinnon osien näyttöjen arvosanat olivat matalimmat. Elinikäisen oppimisen avaintaitojen matalimmat arvosanat olivat Itä-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Työn perustana olevan tiedon hallinnassa matalimmat arvosanat olivat Lounais-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnan matalimmat arvosanat olivat Lounais-Suomessa ja Pohjois-Suomessa. Työprosessin hallinnan arvosanat olivat Länsi- ja Sisä-Suomen korkeimpia arvosanoja lukuun ottamatta lähellä toisiaan.

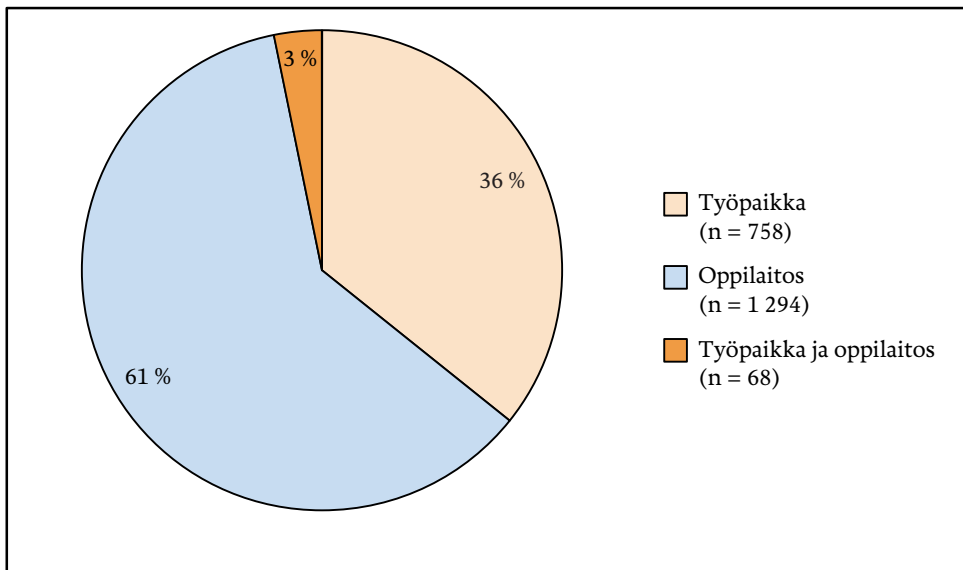
Kuvio 13. Ammattiosaamisen näyttöjen keskiarvot arviointikohteittain sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen keskiarvo koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan

5.5 Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointitavat

Arvioinnissa selvitettiin ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointitapojen yhteyksiä opiskelijoiden arvosanoihin. Analysointi kohdistui ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikkoihin, ammattiosaamisen näyttöjen järjestämiseen työssäoppimisen yhteydessä ja ammattiosaamisen näyttöjen arviointikeskusteluihin ja arvosanasta päättäneisiin.

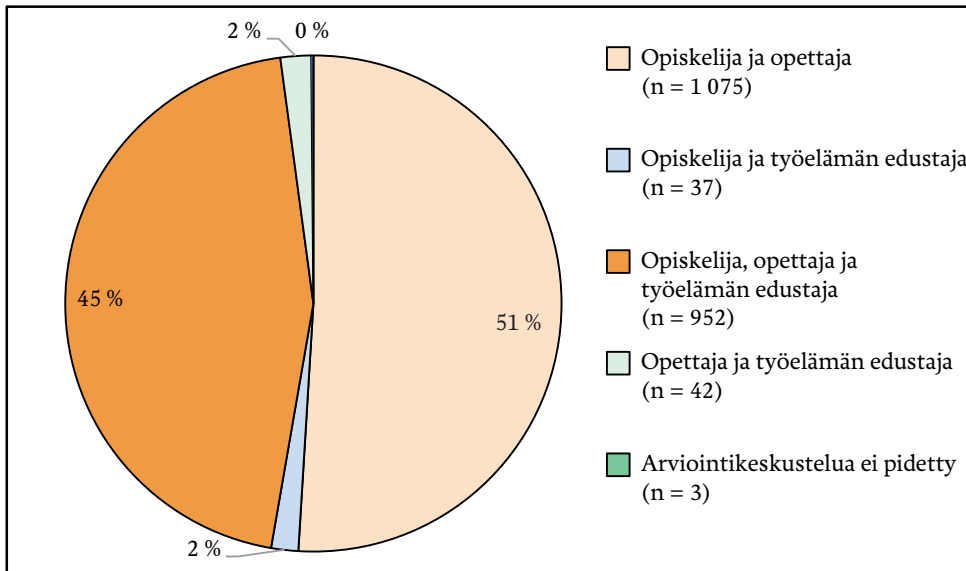
Ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikka ja suorittaminen työssäoppimisen aikana

Suurin osa pintakäsittelyalan ammattiosaamisen näytöistä suoritettiin oppilaitoksessa (61 %). Noin kolmannes näytöistä suoritettiin työpaikoilla. Rakennusten korjausmaalauksen näytöistä lähes puolet suoritettiin työpaikoilla ja puolet oppilaitoksessa. Uudisrakennusmaalauksen näytöistä lähes 60 prosenttia suoritettiin työpaikalla ja pientalojen ulkomaalauksen näytöistä yli puolet suoritettiin oppilaitoksessa.

Kuvio 14. Ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

Opiskelija ja opettaja arvioivat yhdessä hieman yli puolet näytöistä (kuvio 15). Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja arvioivat yli 40 prosenttia näytöistä.

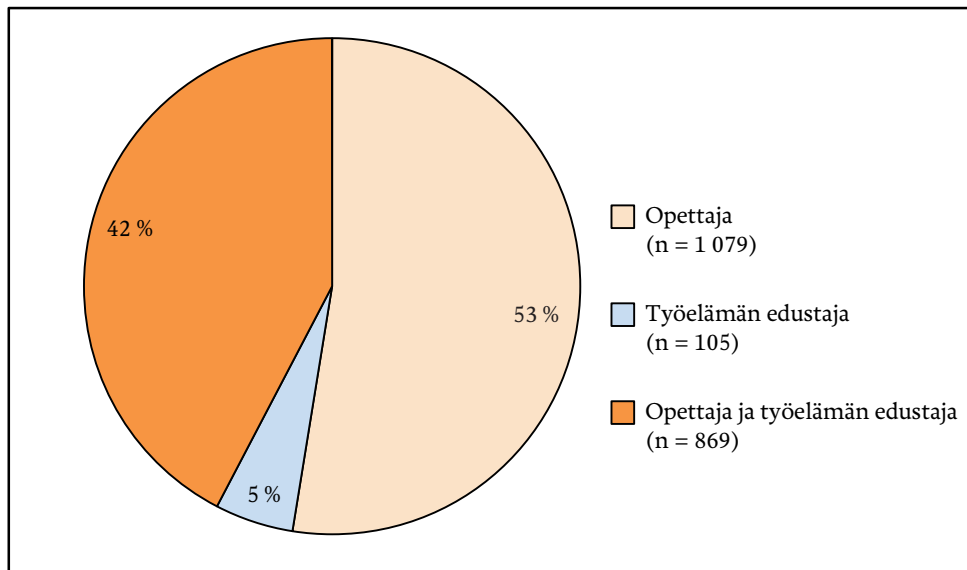
Kuvio 15. Arviointikeskusteluun osallistuneet

Opiskelijat suorittivat suurimman osan ammattiosaamisen näytöistä oppilaitoksissa. Työpaikoilla suoritetuissa näytöissä arviointiin osallistuivat useimmiten opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja (66,5 %). Neljäsosaan arviointikeskusteluista osallistuivat opiskelija ja opettaja kahdestaan (24,9 %). Oppilaitoksissa toteutettuihin näyttöihin osallistuvat pääosin opiskelija ja opettaja (66,3 %). Kolmasosaan näyttöjen arviointikeskusteluista osallistuivat opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja.

Taulukko 6. Ammattiosaamisen näytön arviointiin osallistuneet näyttöpaikan mukaan

NÄYTTÖPAIKKA	ARVIOINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Työpaikka	Opiskelija ja opettaja	188	24,9
	Opiskelija ja työelämän edustaja	30	4,0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	502	66,5
	Opettaja ja työelämän edustaja	32	4,2
	Arviointikeskustelua ei pidetty	3	0,4
	Yhteensä	758	100
Oppilaitos	Opiskelija ja opettaja	853	66,3
	Opiskelija ja työelämän edustaja	7	0,5
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	416	32,3
	Opettaja ja työelämän edustaja	10	0,8
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	1 294	100
Työpaikka ja oppilaitos	Opiskelija ja opettaja	34	50,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	34	50,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	68	100

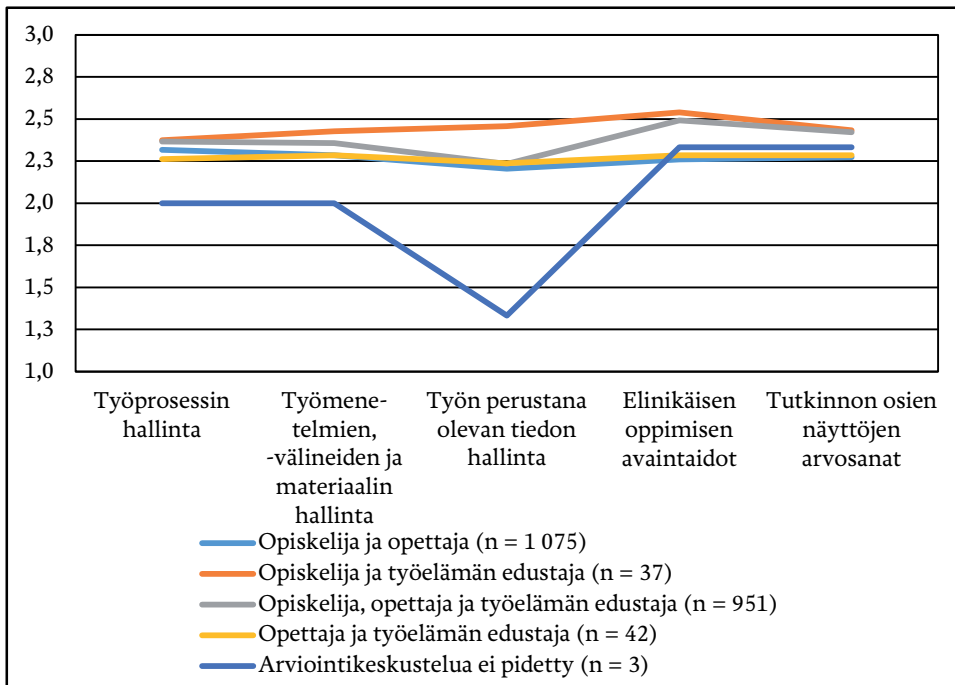
Opettajat päättivät yksin suurimman osan arvosanoista (65 %). Opettaja ja työelämän edustaja päättivät yhdessä kolmanneksen näyttöjen arvosanoista (kuvio 16).

Kuvio 16. Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättäneet

Arvosanojen tarkastelua ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointitapojen mukaan

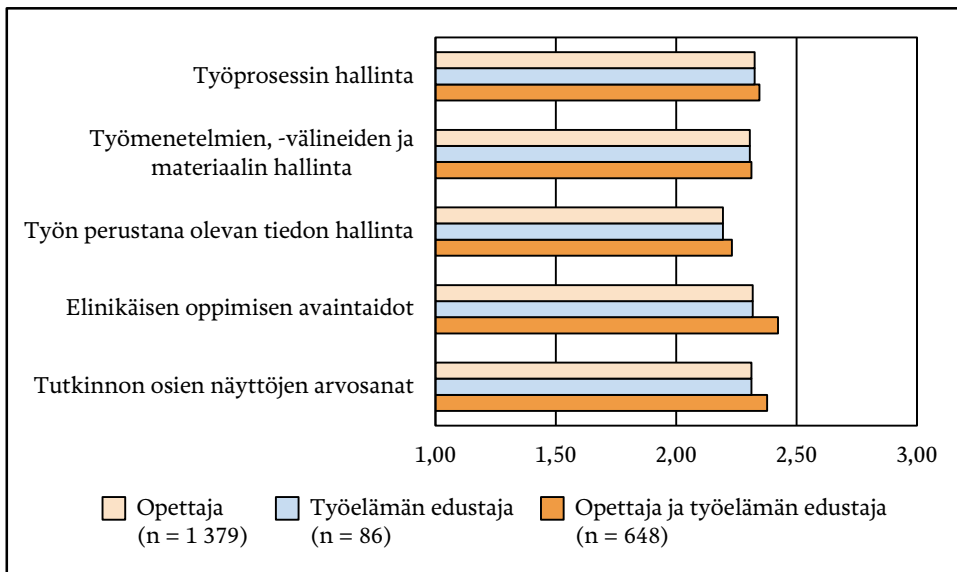
Tässä kohdassa analysoidaan, miten ammattiosaamisen näyttöjen erilaiset toteutus- ja arviointikäytännöt vaikuttavat ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoihin (kuvio 17). Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat olivat hieman korkeampia silloin, kun opiskelija ja työelämän edustaja arvioivat yhdessä näytön. Silloin kun arviointikeskustelua ei pidetty, arvosanat olivat heikompia työn perustana olevan tiedon hallinnassa, työprosessin hallinnassa sekä työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa.

Kuvio 17. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain eri osapuolten arvioimana

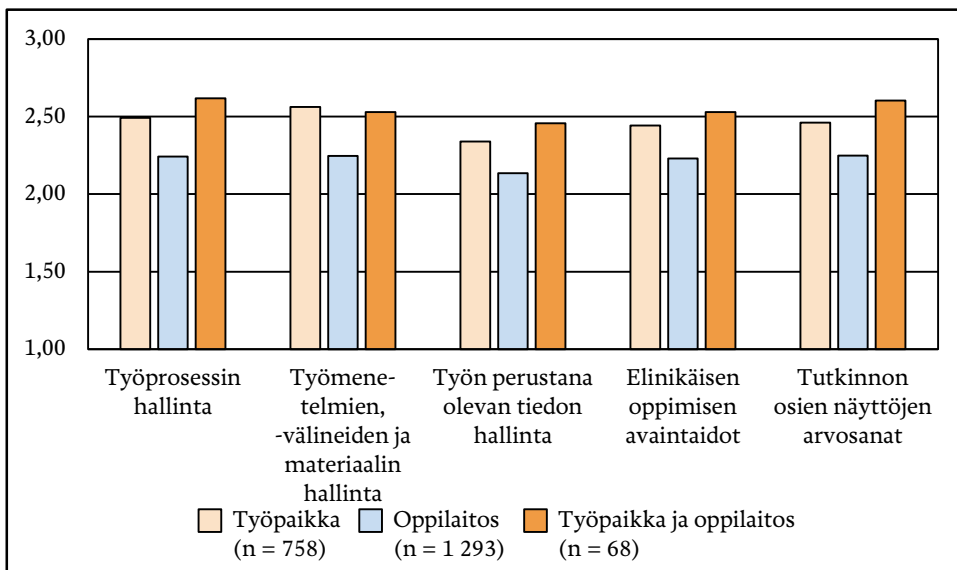
Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat olivat silloin parempia, kun työelämän edustaja päätti arvosanasta yksin (kuvio 18). Heikoimpia arvosanat olivat silloin, kun opettaja päätti arvosanasta yksin. Työelämän edustajan mukanaolo näytti parantavan arvosanoja.

Kuvio 18. Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain arvioinnista päättäneen osapuolen mukaan

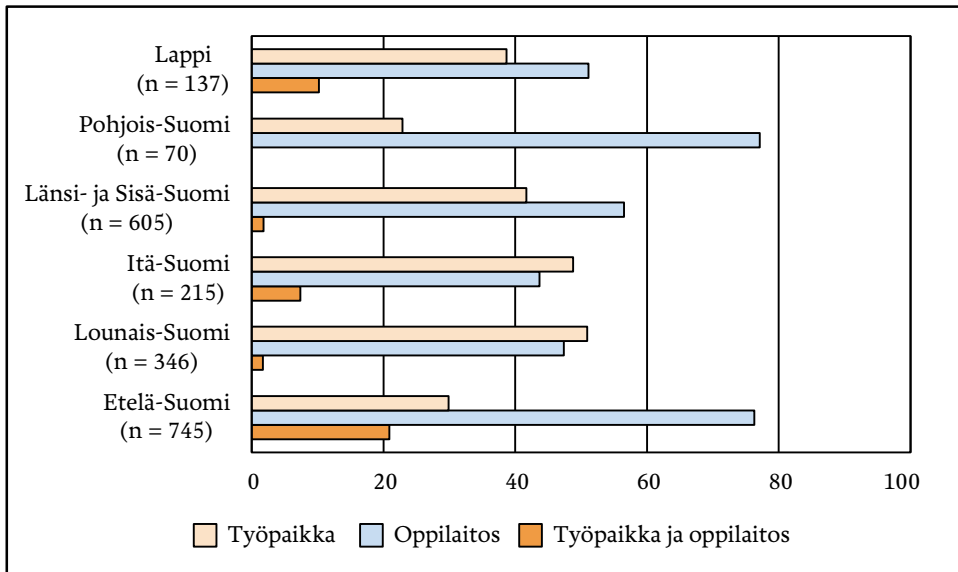
Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat olivat parempia silloin, kun näyttöjen suorituspaikkana oli joko työpaikka tai sekä työpaikka että oppilaitos (kuvio 19). Heikoimpia arvosanat olivat silloin, kun näytöt suoritettiin oppilaitoksessa.

Kuvio 19. Näyttöjen arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain näytön suorituspaikan mukaan

Ammattiosaamisen näyttön suorituspaikka koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan

Ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikoissa oli eroja koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan (kuvio 20). Työpaikalla suoritettuja näyttöjä oli eniten Lounais-Suomessa ja Itä-Suomessa. Vähiten työpaikalla suoritettuja näyttöjä oli Etelä-Suomessa ja Pohjois-Suomessa. Oppilaitoksessa suoritettuja näyttöjä oli eniten Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa ja vähiten Itä-Suomessa ja Lounais-Suomessa.

Kuvio 20. Ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan

Koulutuksen järjestämistä koskevien taustamuuttujien yhteydet ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoihin

Pintakäsittelyalan perustutkinnon koulutuksen järjestäjät luokiteltiin tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen keskiarvojen mukaan ryhmiin (taulukko 7). Ryhmien arvosanoja verrattiin järjestäjien pedagogiseen toimintaan. Pedagogisen toiminnan tunnusluvut koottiin järjestäjien itsearvioinneista. Niiden tulokset kuvataan tarkemmin luvussa 9.

Taulukko 7. Matalimpaan ja korkeimpaan neljännekseen sekä keskitasoiisiin kuuluvien koulutuksen järjestäjien pedagogista toimintaa kuvavat tunnusluvut

PEDAGOGINEN TOIMINTA	Matalimpaan neljännekseen kuuluvat koulutuksen järjestäjät (ka.) n = 5	Keskitasoiset koulutuksen järjestäjät (ka.) n = 12	Korkeimpaan neljännekseen kuuluvat koulutuksen järjestäjät (ka.) n = 6
Lähiopetuksen viikkotuntimäärä keskimäärin	29,8	29,3	29,3
Työssäoppimisen määrä opintoviikkoina	24,8	22,7	26,4
Opettajien viikkotuntimäärä työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen ohjaukseen keskimäärin*	2,2	2,9	2,6
Ammattiopettajien pedagoginen pätevyys (%)	94,0	74,8	76,3
Ammattiopettajien osallistuminen työelämäjaksoille (%) viimeisen viiden vuoden aikana	8,0	39,4	28,3
Päätoimisten ammattiopettajien täydennyskoulutuspäivät viiden vuoden aikana keskimäärin (n)	16,0	12,9	15,7
Koulutettujen työpaikkaohjaajien osuus (%) tutkinnoista	7,2	21,8	21,0
Tavoitteiden mukaisten työssäoppimispaikkojen saatavuus kyseisessä tutkinnossa*	3,2	3,6	4,2
Tavoitteiden mukaisten näyttöpaikkojen saatavuus kyseisessä tutkinnossa*	2,6	2,6	3,7
Näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi yhteistyössä työpaikkojen kanssa**	3,0	3,3	3,5
Laaja-alaisen osaamisen arviointi näytöissä (toiminnallinen, tiedollinen, sosiaalinen ja reflektiivinen osaaminen)*	3,4	3,4	3,3
Tavoitelähtöinen ja kriteeriperusteinen arviointi*	3,8	4,0	3,1
Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu ja koulutuksen järjestäjän linjaukset (summapistemäärän keskiarvo enintään 18 pistettä)	11,9	10,4	11,9
Ammattiosaamisen näyttöjen laatu (summapistemäärän keskiarvo enintään 48 pistettä)	28,8	30,7	34,7
Ammattiosaamisen näyttöjen seuranta ja arviointi (enintään 6 pistettä)	2,7	3,1	4,4
Ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen (enintään 6 pistettä)	3,3	2,9	3,9

*Asteikko 1-5, 1 = erittäin huono, 2 = huono, 3 = kohtalainen, 4 = hyvä, 5 = erittäin hyvä

** (1 = alle 25 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 2 = 25-49 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 3 = 50-75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 4 = yli 75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä)

- Lähiopetuksen tuntimäärä oli lähes samalla tasolla kaikissa ryhmissä.
- Työssäoppimisen määrä oli korkeimman neljänneksen ryhmässä jonkin verran suurempi kuin muissa ryhmissä. Vähiten työssäoppimista oli keskitasoisessa ryhmässä.
- Opettajien viikkotuntimäärä työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen ohjaukseen oli keskitasoisten ryhmässä suurin ja matalimman neljänneksen ryhmässä matalin.
- Pedagogisesti pätevien ammattiopettajien osuus oli suurin matalimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä. Muissa ryhmissä osuudet olivat lähellä toisiaan.
- Matalimpaan neljännekseen kuuluvat koulutuksen järjestäjät osallistuivat vähiten työelämäjaksoille ja keskitasoisten ryhmän järjestäjät eniten.
- Ammattiopettajien täydennyskoulutuspäivien määrä oli lähes sama matalimpaan ja korkeimpaan neljännekseen kuuluvissa ryhmissä. Keskitasoisten järjestäjien ryhmässä oli vähiten koulutuspäiviä.
- Koulutettujen työpaikkaohjaajien määrä oli pienin matalimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä. Keskitasoisten ryhmässä ja korkeimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä koulutettujen työpaikkaohjaajien osuus oli lähes sama.
- Tavoitteiden mukaisten työssäoppimispaikkojen ja näyttöpaikkojen saatavuus oli parhaimmalla tasolla korkeimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä.
- Näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi yhteistyössä työpaikkojen kanssa toteutuivat parhaiten korkeimpaan neljännekseen kuuluvilla järjestäjillä.
- Laaja-alaisen osaamisen arvioinnin toteutuminen näytöissä oli kaikissa ryhmissä lähes samalla tasolla.
- Tavoitelähtöinen ja kriteeriperustainen arviointi toteutui parhaiten matalimman ja keskitasoisten järjestäjien ryhmissä. Korkeimman neljänneksen ryhmässä se oli matalimmalla tasolla.
- Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu ja koulutuksen järjestäjien linjaukset oli arvioitu lähes samalla tasolla kaikissa ryhmissä.
- Ammattiosaamisen näyttöjen laatu oli arvioitu parhaimmaksi korkeimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä. Matalimmaksi se oli arvioitu matalimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä.

- Ammattiosaamisen näyttöjen seuranta ja arviointi oli arvioitu korkeimmaksi korkeimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä. Keskitasoiset järjestäjät olivat arvioineet ammattiosaamisen näyttöjen kehittämisen matalimmaksi.
- Ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen oli arvioitu parhaimmaksi korkeimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä.

Erityisopiskelijoiden oppimistulokset

Erityisopiskelijoiden oppimistuloksista tarkastellaan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoja ja ammattiosaamisen näyttöjen toteutus- ja järjestämistapoja.

Ammattiosaamisen näyttöjen määrät

Erityisopiskelijoiden näyttöjen tietoja toimitti 15 koulutuksen järjestäjää. Niistä yhdenkään opetuskielenä ei ollut ruotsi. Erityisopiskelijat suorittivat kolmen lukuvuoden aikana 372 ammattiosaamisen näyttöä (taulukko 8).

Erityisopiskelijat suorittivat näyttöjä eniten (77 %) kolmantena lukuvuotena. Lähes viidennes näytöistä suoritettiin toisena lukuvuotena ja 5 prosenttia ensimmäisenä lukuvuotena.

Naiset suorittivat 60 prosenttia erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytöistä ja miehet 40 prosenttia. Aineisto ei sisällä opiskelijoiden lukumääriä, koska nimitietoja ei kerätty.

Taulukko 8. Erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen määrät ja niiden jakautuminen eri lukuvuosille

LUKUVUOSI	n	%
2011–2012	19	5
2012–2013	66	18
2013–2014	287	77
YHTEENSÄ	372	100

Erityisopiskelijat suorittivat näyttöjä 24 tutkinnon osassa. Opiskelijat olivat suorittaneet ammattiosaamisen näyttöjä eniten muiden ammatillisten perustutkintojen tutkinnon osissa. Uudisrakennusmaalausmaalaus, rakennusten korjausmaalausmaalaus ja märkätilojen laatoitusmaalaus oli seuraavaksi eniten näyttöjä. Ajallisesti eniten (77 %) näyttöjä suoritettiin kolmantena lukuvuotena.

Taulukko 9. Erityisopiskelijoiden suorittamat ammattiosaamisen näytöt tutkinnon osittain ja eri lukuvuosina

TUTKINNON OSA	LAAJUUS ov	LUKUVUOSI			YHTEENSÄ
		1	2	3	
Rakennusten korjausmaalaus	30	0	2	30	32
Uudisrakennusmaalaus	20	0	4	31	35
Lattianpäällystyksen perustyöt	30	0	0	8	8
Metallituotemaalaus	30	0	0	13	13
Puutuotepintakäsittelyn perustyöt	20	14	0	0	14
Pientalojen ulkomaalaus	10	0	7	2	9
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	10	0	0	13	13
Ruiskutasoitetyöt	20	0	0	2	2
Rakennuspintojen entistäminen	10	0	0	11	11
Tapetointi	10	0	7	15	22
Lattianpäällysteiden uusiminen	10	0	0	1	1
Rakenteiden korjaus	10	0	1	0	1
Puupintojen pintakäsittelyt	10	0	7	3	10
Rakennusmaalauksen perustyöt	10	0	11	0	11
Mattotyöt	20	0	0	7	7
Parkettityöt	20	0	0	8	8
Märkätilojen laatoitus	10	1	9	17	27
Suihkupuhdistus	10	0	0	9	9
Jauhemaalaus	10	0	0	12	12
Puutuotteiden pintakäsittely	30	4	8	3	15
Koristemaalaus	10	0	4	4	8
Mukailumaalaus	10	0	0	4	4
Erikoismaalaus	10	0	0	23	23
Tutkinnon osat ammatillisista perustutkinnoista	10	0	5	65	70
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	10	0	1	5	6
Ammattitaitoa syventävät ja laajentavat tutkinnon osat	5-10	0	0	1	1
YHTEENSÄ		19	66	287	372

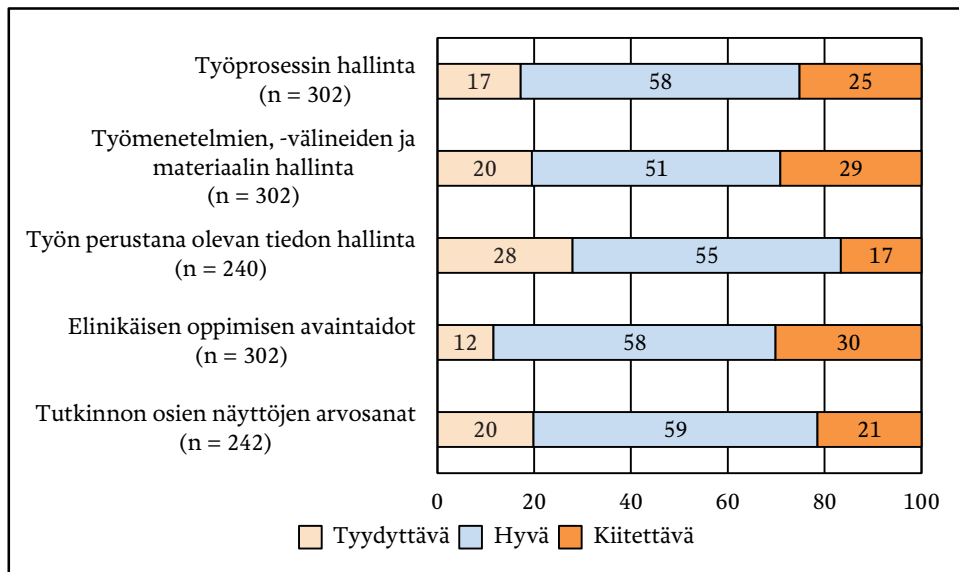
Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat

Erityisopiskelijoiden näyttöjen arvosanoja tarkastellaan erikseen mukautettujen tavoitteiden ja ilman mukautusta suoritettujen näyttöjen suhteen (taulukko 10). Näytöistä suurin osa (85 %) suoritettiin ilman mukautusta. Mukautustieto puuttui 13 näytöstä ja arvosana 62 näytöstä.

Taulukko 10. Erityisopiskelijoiden mukautetuin ja ei-mukautetuin tavoittein suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat

TIETO MUKAUTTAMISESTA	TUTKINNON OSIEN AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN ARVOSANAT						YHTEENSÄ	
	Tyydyttävä		Hyvä		Kiitettävä			
	n	%	n	%	n	%	n	%
Kyllä	4	7	24	44	27	49	55	100
Ei	48	20	142	59	52	22	242	100

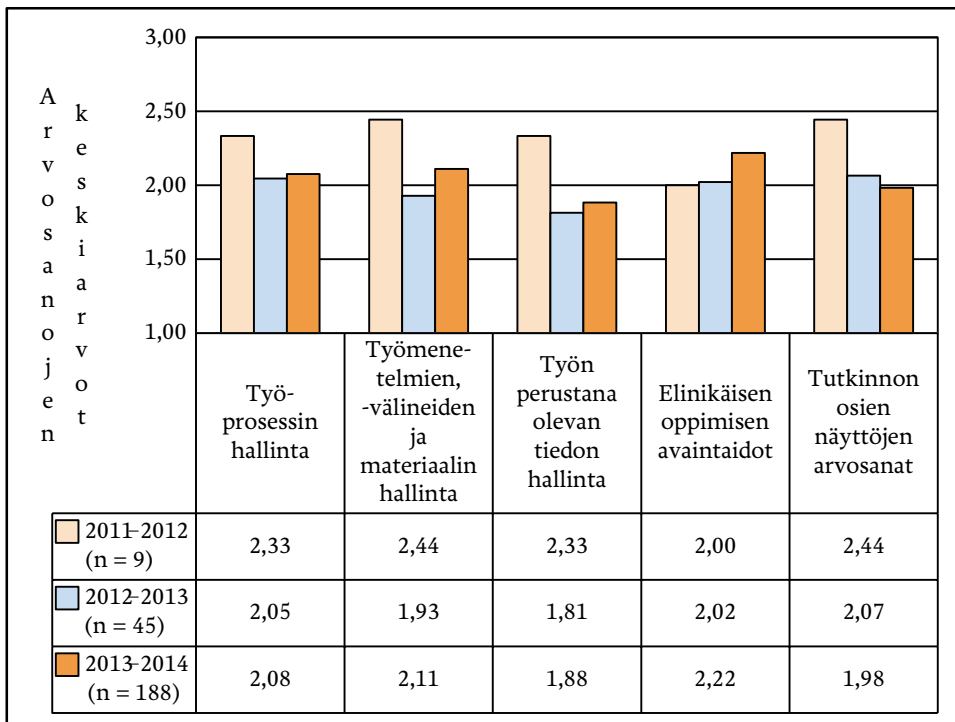
Suurin osa ilman mukautettuja tavoitteita suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista oli hyviä (59 %). Kiitettäviä arvosanoja oli 21 prosenttia ja tyydyttäviä 20 prosenttia. Osaamisalueilla kiitettävien arvosanojen määrä vaihteli 17 prosentista 30 prosenttiin. Eniten kiitettäviä arvosanoja oli elinikäisen oppimisen avaintaidoissa. Hyvien arvosanojen määrä vaihteli 51 prosentista 58 prosenttiin. Tyydyttävien arvosanojen määrä vaihteli 12 prosentista 28 prosenttiin. Eniten tyydyttäviä oli työn perustana olevan tiedon hallinnassa ja vähiten elinikäisen oppimisen avaintaidoissa.

Kuvio 21. Erityisopiskelijoiden ilman mukautettuja tavoitteita suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat (%) arviointikohteittain sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanat

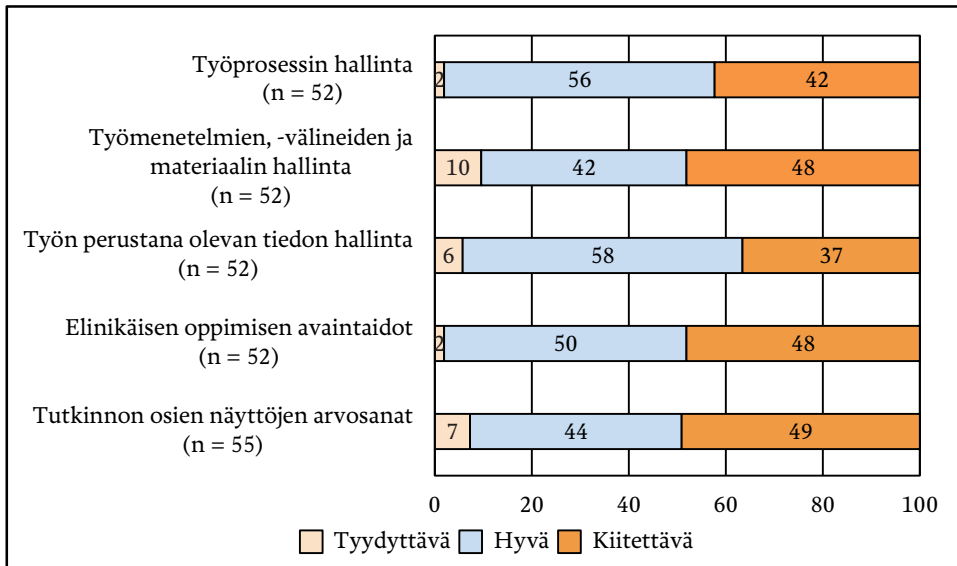

Tutkinnon osien näyttöjen arvosanat heikkenevät ensimmäiseltä kolmannelle lukuvuodelle siirryttäessä (kuvio 22). Myös osaamisalueilla arvosanat heikkenevät elinikäisen oppimisen avaintaitoja lukuun ottamatta. Niissä arvosanat paranivat kaksi kymmenystä.

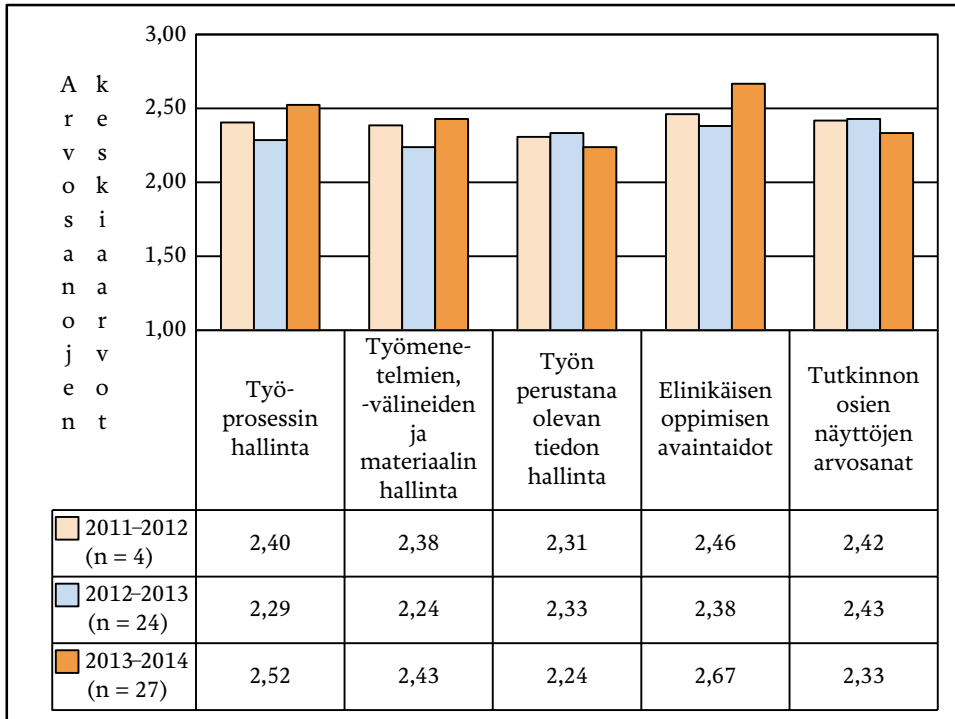
Kuvio 22. Ilman mukautettuja tavoitteita suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain eri lukuvuosina

Mukautetuin tavoitein suoritettujen tutkinnon osien näyttöjen arvosanoista melkein puolet on kiitettäviä (kuvio 23). Hyviä arvosanoja oli 44 prosenttia ja tyydyttäviä 7 prosenttia.

Kuvio 23. Mukautetuin tavoitein suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat arviointikohteittain sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanat

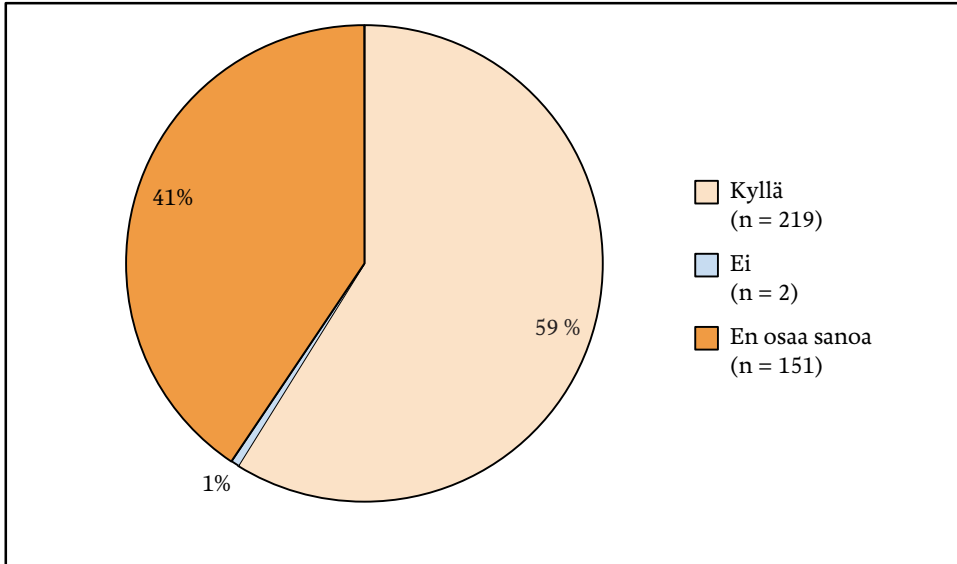
Mukautetuin tavoitein suoritettujen näyttöjen arvosanat laskevat ensimmäiseltä ja toiselta vuodelta kolmannelle siirryttäessä (kuvio 24). Elinikäisen oppimisen avaintaitojen, työprosessin hallinnan näyttöjen arvosanat paranevat kolmantena vuotena. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnan arvosanat ovat ensimmäisenä ja kolmantena vuotena lähellä toisiaan. Työn perustana olevan tiedon hallinnan arvosanat heikkenevät hieman.

Kuvio 24. Mukautetuin tavoitein suoritettujen ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)

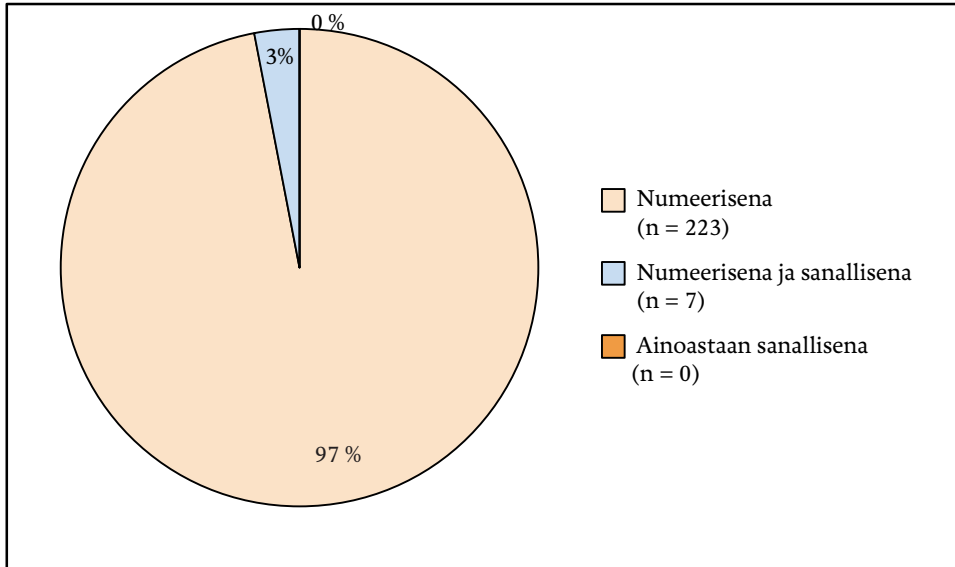
HOJKS oli laadittu 59 prosentille erityisopiskelijoiden näyttöjä suorittavista opiskelijoista (kuvio 25). Erityisopiskelijoiden näytöistä 41 prosenttia oli sellaisia, joista ei osattu sanoa, onko HOJKSia laadittu.

Kuvio 25. HOJKSin laatiminen

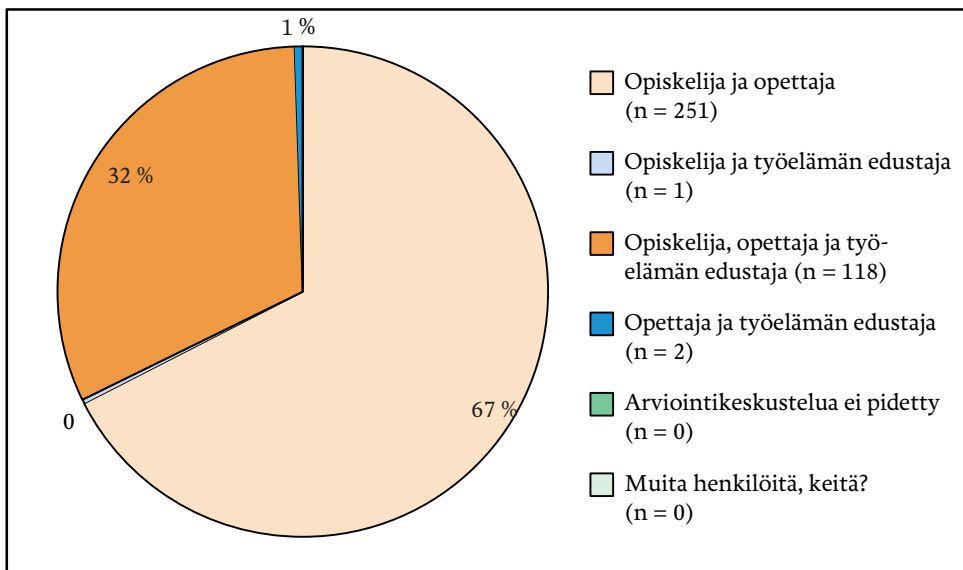
Ammattiosaamisen näyttöjen arviointitavat ja toteuttaminen

Arvioinnissa oli käytetty lähes aina numeerista arviointia (97 %) (kuvio 26).

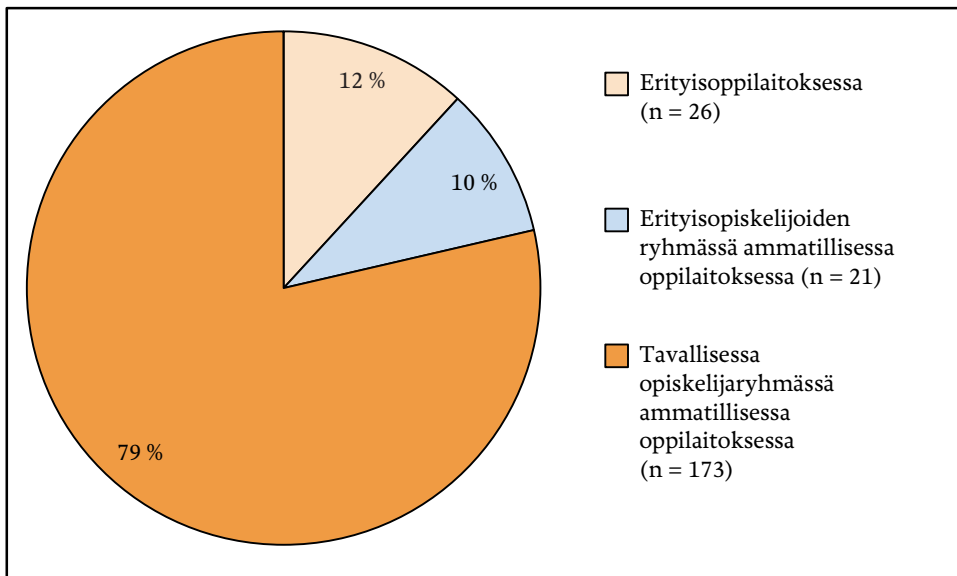
Kuvio 26. Ammattiosaamisen näytön arvosanan antaminen

Opiskelija ja opettaja arvioivat suurimman osan näytöistä yhdessä (kuvio 27). Kolmanneksen näytöistä arvioivat opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja yhdessä.

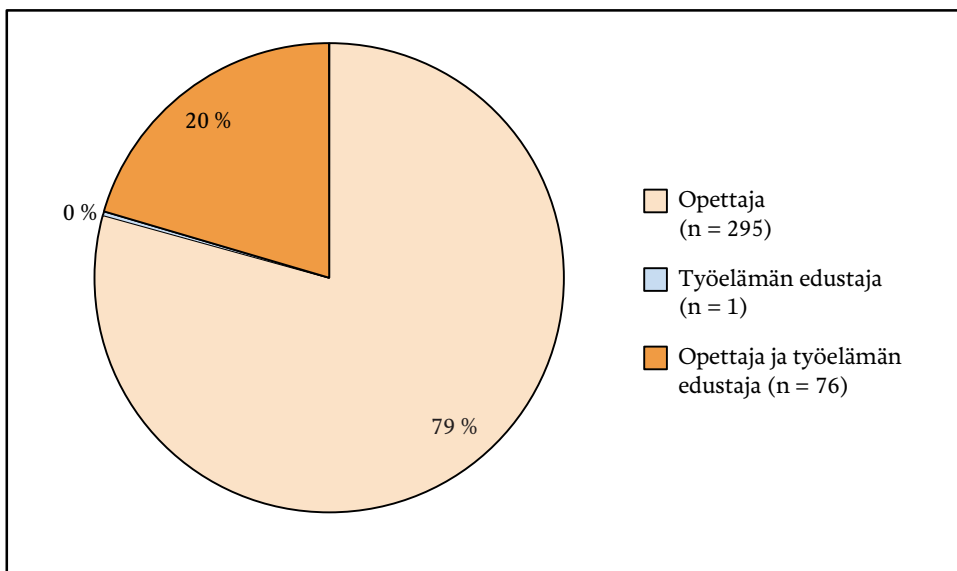
Kuvio 27. Arviointikeskusteluun osallistuneet

Suurin osa (79 %) erityisopiskelijoista opiskeli ammatillisen oppilaitoksen normaalissa ryhmässä (kuvio 28). Erityisoppilaitoksessa ja erityisopiskelijoiden ryhmässä opiskeli lähes yhtä suuri osuus opiskelijoista.

Kuvio 28. Erityisopiskelijoiden opiskeluryhmä

Opettaja päätti näytön arvosanasta useimmiten yksin (79 %). Viidesosan arvosanoista päättivät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. (Kuvio 29.)

Kuvio 29. Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättäneet henkilöt

Suurin osa ammattiosaamisen näytöistä suoritettiin työpaikoilla (taulukko 11). Ammattiosaamisen näyttöjen järjestäminen työpaikoilla lisääntyy toiselle ja erityisesti kolmannelle vuodelle siirryttäessä.

Taulukko 11. Ammattiosaamisen näytön suorituspaikka lukuvuosittain

LUKUVUOSI	NÄYTTÖPAIKKA					
	Työpaikka		Oppilaitos		Työpaikka ja oppilaitos	
	n	%	n	%	n	%
2011–2012	19	15	0	0	0	0
2012–2013	37	30	29	12	0	0
2013–2014	68	55	219	88	0	0
YHTEENSÄ	124	100	248	100	0	0

Erityisopetuksen syy

Erityisopetuksen syytä selvitettiin Tilastokeskuksen luokituksen pohjalta. Syy mainittiin 372 näytöstä (taulukko 12). Yleisin syy olivat kielelliset vaikeudet. Toiseksi ja kolmanneksi eniten oli hahmottamisen, tarkkaavaisuuden ja keskittymisen vaikeuksia ja vuorovaikutuksen ja käyttäytymisen häiriöitä.

Taulukko 12. Erityisopetuksen syy

ERITYISOPETUKSEN SYY	n	%
Kielelliset vaikeudet	87	23,0
Hahmottamisen, tarkkaavaisuuden ja keskittymisen vaikeudet	32	0,9
Vuorovaikutuksen ja käyttäytymisen häiriöt	32	0,9
Muu syy	19	0,5
Lievä kehityksen viivästyminen	16	0,4
Psyykkiset pitkäaikaissairaudet	13	0,3
Kuulovamma	11	0,3
Vaikea kehityksen viivästyminen, keskivaikea tai vaikea kehitysvamma	9	0,2
YHTEENSÄ	219	59,0
Ei tietoa	153	41,0
YHTEENSÄ	372	100

Ammattiosaamisen näyttöjen sisältö

Ammattiosaamisen näyttöjen sisältö analysoitiin vertaamalla koulutuksen järjestäjien raportoimien ammattiosaamisen näyttöjen kuvausten ja ammattitaitovaatimusten vastaavuutta. Koulutuksen järjestäjät kirjaavat kuvauksia ammattiosaamisen näytöistä näyttötodistukseen. Kaksi pintakäsittelyalan perustutkinnon koulutuksen asiantuntijaa analysoi tulokset rinnakkaisarviointina. Taulukon 13 tulokset perustuvat opettajien rinnakkaisarvioinnin keskiarvoon.

Käytettävissä olivat 2 032 ammattiosaamisen näytön kuvaukset. Näyttöjen kuvauksissa oli 718 näyttöä, joiden tasoa ei voitu määrittellä, koska ne olivat esimerkiksi paikallisesti tarjottavia tutkinnon osia tai näytön kuvaus oli suoraan tutkinnon osan nimi. Arviointiin on otettu 1 314 näytön kuvaukset. Suurin osa näytöistä (74 %) vastasi ammattitaitovaatimuksia. Neljäsosa näytöistä alitti ammattitaitovaatimukset.

Taulukko 13. Ammattiosaamisen näyttöjen ja tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten vastaavuus

ARVIINTI	n	%
Helppo, alittaa ammattitaitovaatimukset	327	25
Sopiva, vastaa ammattitaitovaatimuksia	973	74
Vaikea, ylittää ammattitaitovaatimukset	14	1
YHTEENSÄ	1 314	100

Kuvauksia näytöistä, joiden arvioitiin alittavan tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset:

”Levyseinien alaosien nauhoitus ja tuplaus” (Rakennusten korjausmaalauus)

”Öljymaalien ja temperamaalin valmistus, säilytys ja raportointi” (Rakennuspintojen entistäminen)

”Kivenmukailutyö pöyhille” (Mukailumaalaus)

”Työsalin harjoitustilan laatoitus” (Märkätilojen laatoitus)

Kuvauksia näytöistä, joiden arvioitiin vastaavan tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksia:

”Omakotitalon huoneen seinä- ja kattopintojen uudelleenmaalauus” (Rakennusten korjausmaalauus)

”Gyprok-seinien saumaus, pohjamaalaus ja pintamaalaus” (Uudisrakennusmaalauus)

”Kipsilevyseinien saumaustyö ja seinien maalauus” (Uudisrakennusmaalauus)

"Valesokkelin korjaus, lattiaeristeiden uusiminen sekä väliseinien runkojen uusiminen" (Rakenteiden korjaus)

"Vitriinikaapin pintakäsittely kuultavan valkoiseksi ja himmeä lakkaus" (Puupintojen pintakäsittelyt)

"Suihkunurkkauksen seinien sekä lattian vedeneristys ja laatoitus" (Märkätilojen laatoitus)

Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat

Arvioinnissa oli käytettävissä 21 pintakäsittelyalan koulutuksen järjestäjän toimielimen hyväksymät ammattiosaamisen toteutus- ja arviointisuunnitelmat. Kaksi alan opettajaa arvioi näyttösuunnitelmat rinnakkaisarviointina. Opettajat arvioivat näyttösuunnitelmat kolmiportaisella arviointivälineellä (liite 2). Tulokset kuvataan arviointikohteittain asiantuntijoiden arviointien keskiarvoina taulukossa 14.

Taulukko 14. Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmien arviointi

ARVIINTI	1	1,5	2	2,5	3	ka.	Keski-hajonta	n
Koulutuksen järjestäjä on laatinut ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelman ja hyväksyttänyt sen toimielimellä		7	3	3	8	2,29	0,7	21
Näyttösuunnitelma on laadittu tutkinnon osittain	1	1	2	1	16	2,71	0,6	21
Näyttösuunnitelmassa on määritelty tutkinnon osittain, kuka/ketkä näytön arvioivat	4	1	1	3	12	2,43	0,8	21
Näyttösuunnitelmassa on määritelty tutkinnon osittain, missä näytöt toteutetaan	1	2	3	5	10	2,50	0,6	21
Näyttösuunnitelmassa on määritelty, miten näytöt annetaan (yksi/useampi tutkinnon osa kerralla, osina)	2	2	2	5	10	2,45	0,7	21
Näyttösuunnitelmassa on määritelty, mikä painoarvo näytöllä on ko. tutkinnon osan arvioinnissa	6	1	4	9	1	1,95	0,7	21
Näyttösuunnitelma vastaa tutkinnon perusteita	1	1	5	6	8	2,45	0,6	21
Näyttösuunnitelmassa on huomioitu elinikäisen oppimisen avaintaitojen osa-alueet	4	4	5	6	2	1,95	0,7	21
Näyttösuunnitelmassa on huomioitu ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat	12	6	1	1	1	1,36	0,6	21
Näyttösuunnitelma on laadittu yhteistyössä työelämän kanssa	5	4	7	1	4	1,88	0,7	21
Näyttösuunnitelma mahdollistaa näyttöjen työelämälähtöisyyden toteutumisen	1	2	5	11	2	2,26	0,5	21

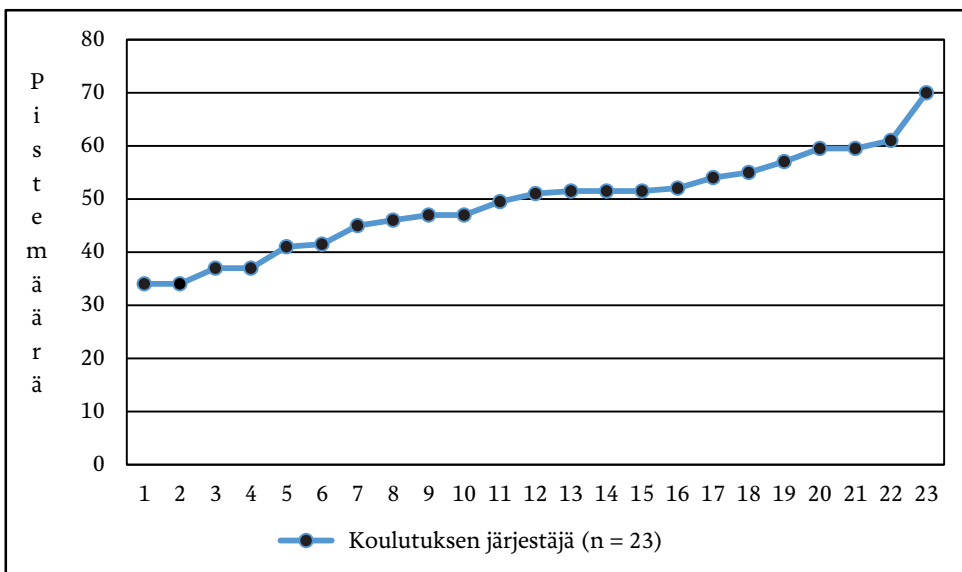
Näyttösuunnitelmat näyttävät vastaavan tutkinnon perusteita hyvin. Koulutuksen järjestäjät olivat onnistuneet parhaiten näyttösuunnitelmien laatimisessa tutkinnon osittain ja sen määrittelyssä, missä näyttö suoritetaan. Myös määrittelyssä, miten näytöt annetaan ja kuka näytön arvioi, oli onnistuttu. Kaikista heikoiten toteutui ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien huomioon ottaminen. Näyttösuunnitelmien laadinta yhteistyössä työelämän kanssa näyttää toteutuvan kohtalaisesti samoin kuin näytön painoarvon määrittely.

Ammattiosaamisen näyttöjen ja oppimistulosten laatu koulutuksen järjestäjien itsensä arvioimana

Tässä luvussa tarkastellaan koulutuksen järjestäjien itsearvioinnin tuloksia tunnuslukujen, arviointipisteiden ja arviointikohteeseen liittyvien kuvausten mukaan. Arviointi kohdistettiin pedagogisen toiminnan laatuun ja siihen kuuluvana erityisesti ammattiosaamisen näyttöjen organisointiin ja opiskelijan arviointiin.

9.1 Kokonaisarviointi

Itsearviointiaineiston toimitti 24 koulutuksen järjestäjää. Koulutuksen järjestäjien kuvaukset tuottivat tietoa ammattiosaamisen näyttöihin liittyvän pedagogisen toiminnan laadusta (kuvio 30). Kokonaisarviointi koostui 13 arviointikohdasta. Koulutuksen järjestäjät arvioivat omaa laatutasoaan kuusiportaisella asteikolla. Asteikon tasot olivat puuttuva = 0, alkava = 1-2, kehittyvä = 3-4, edistynyt = 5-6. Koulutuksen järjestäjäkohtainen enimmäispistemäärä voi olla 78 pistettä.

Kuvio 30. Ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisen laatu koulutuksen järjestäjien itsensä arvioimana

Koulutuksen järjestäjien toimittamista määrällisistä perustiedoista koottiin tunnusluvut taulukoon 15.

Taulukko 15. Pedagogiseen toimintaan ja ammattiosaamisen näyttöihin liittyvät määrälliset perustiedot

ARVIOINTI	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Lähiopetuksen viikkotuntimäärä keskimäärin	24	29,4	30	30	1,7	26	32
Työssäoppimisen määrä opinto- viikkoina	24	24	24	20	4,7	20	40
Opettajien viikkotuntimäärä työssäoppimisen ja ammatti- osaamisen näyttöjen ohjaukseen keskimäärin*	23	2,74	3	2	1,0	1	4
Ammattiopettajien pedagoginen pätevyys (%)	24	80,2	90	100	22,5	33	100
Ammattiopettajien osallistuminen työelämäjaksoille (%)	24	28,5	20	0	34,4	0	100
Päätoimisten ammattiopettajien täydennykoulutuspäivät viiden vuoden aikana keskimäärin	24	14,7	12,5	5	12,1	2	50
Koulutettujen työpaikkaohjaajien osuus (%)	24	17,7	10	0	23,2	0	100
Tavoitteiden mukaisten työssä- oppimispaikkojen saatavuus (asteikko 1-5)	24	3,6	4	4	0,9	2	5
Tavoitteiden mukaisten näyttö- paikkojen saatavuus (asteikko 1-5)	24	2,9	3	3	0,7	2	4
Näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi yhteistyössä työpaikkojen kanssa (asteikko 1-5)	24	3,2	3	3	0,7	2	4
Laaja-alaisen osaamisen arviointi näyttöissä (asteikko 1-5)	24	3,4	3,7	4	0,8	1	5
Tavoitelähtöinen ja kriteeri- perusteinen arviointi (asteikko 1-5)	24	3,7	4	4	0,9	1,5	5

*(1 = alle 25 % (opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 2 = 25-49 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 3 = 50-75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 4 = yli 75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä)

Tunnuslukuista nousi esiin seuraavia asioita:

- Lähiopetuksen määrä oli keskimäärin 29,4 tuntia, eikä määrissä ole suuria koulutuksen järjestäjien välisiä eroja.
- Työssäoppimisen määrä oli keskimäärin 24 opintoviikkoa. Määrä vaihtelee 20 opintoviikosta 40 opintoviikkoon.
- Opettajien viikkotuntimäärän osuus työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen ohjaukseen oli keskimäärin 50 prosentista 75 prosenttiin.
- Ammattiopettajista 80,2 prosenttia oli pedagogisesti päteviä. Koulutuksen järjestäjien välillä osuudet vaihtelevat 33 prosentista 100 prosenttiin.
- Ammattiopettajista 28,5 prosenttia oli osallistunut työelämäjaksoille. Osallistuminen vaihteli 0 prosentista 100 prosenttiin.
- Ammattiopettajien täydennyskoulutuspäivien määrä oli keskimäärin 14,7 päivää. Määrä vaihteli 2–50 päivää.

Koulutettujen työpaikkaohjaajien osuus oli 17,7 prosenttia. Koulutettujen työpaikkaohjaajien osuudet vaihtelivat koulutuksen järjestäjittäin. Yhdellä järjestäjällä oli kaikki työpaikkaohjaajat koulutettu. Viidellä järjestäjällä ei ollut yhtään koulutettua työpaikkaohjaajaa. Viidellä koulutuksen järjestäjällä oli 25 prosenttia tai enemmän koulutettuja työpaikkaohjaajia. Sen sijaan 17:llä koulutuksen järjestäjällä oli 20 prosenttia tai alle koulutettuja työpaikkaohjaajia. Pienellä osalla järjestäjistä oli systemaattinen koulutusmalli työpaikkaohjaajien peruskoulutukseen ja päivityskoulutukseen. Koulutuksen järjestäjät nostivat avoimissa vastauksissaan selkeästi esiin työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämisen tarpeen ja työpaikkaohjaajien koulutuksen kehittämisen. Osa järjestäjistä toi esiin, että työpaikkaohjaajia on vaikea saada osallistumaan koulutuksiin tai perehdytykseen. Perusteluina esitettiin vaikeus irrottautua työmailta.

- Tavoitteiden mukaisten työssäoppimispaikkojen saatavuus oli koulutuksen järjestäjien itsearvioinnissa melko hyvä.
- Tavoitteiden mukaisten ammattiosaamisen näyttöpaikkojen saatavuus oli itsearvioinnin mukaan melko hyvä.
- Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu, toteutus ja arviointi yhdessä työpaikkojen kanssa ja laaja-alaisen osaamisen arviointi toteutuivat itsearviointien mukaan melko hyvin ja tavoite- ja kriteeriperustainen arviointi hyvin.

Lähes 40 prosenttia koulutuksen järjestäjistä suuntasi työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen ohjaukseen 25–49 prosenttia viikkotuntimäärästä (taulukko 16). Kolmannes järjestäjistä suuntasi ohjaukseen yli 75 prosenttia viikkotuntimäärästä.

Taulukko 16. Opettajien viikotuntimäärä työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen ohjaukseen

OPETTAJIEN RESURSSI TYÖSSÄOPPIMISEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN OHJAUKSEEN*	n	%
Alle 25 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä	2	9
25–49 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä	9	39
50–74 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä	5	22
Yli 75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä	7	30
YHTEENSÄ	23	100

*(1 = alle 25 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 2 = 25–49 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 3 = 50–75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä, 4 = yli 75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä)

9.2 Vastaavuus ammattiosaamisen näyttöjen laatuvaatimukseen

Koulutuksen järjestäjien itsearvioinneista nousi esiin seuraavia asioita:

- Osa koulutuksen järjestäjistä oli tehnyt vakiintunutta ja jatkuvaa yhteistyötä työpaikkojen kanssa.
- Työssäoppimispaikkoja oli pääosin ollut hyvin tarjolla. Sen sijaan osa järjestäjistä koki haasteelliseksi työssäoppimispaikkojen löytämisen. Osa järjestäjistä koki työpaikkojen saannin vaikeutuneen. Siihen oli syynä yleensä huono työllisyystilanne.
- Ammattiosaamisen näyttöjä oli toteutettu paljon oppilaitoksissa, koska koulutuksen järjestäjät kokevat työmailla olevan kohteita, joissa opiskelija ei voi tehdä ammattitaitovaatimusten mukaisia näyttöjä. Myös joihin tutkinnon osiin, esimerkiksi tapetointiin ja rakennuspintojen entistämiseen, on ollut vaikeaa löytää näyttöpaikkoja.
- Työpaikkaohjaajien arviointiosaaminen vaihteli. Opettajat kokivat, että opiskelijan arviointi ei työmailla ole aina riittävän kattavaa.
- Sekä koulutuksen järjestäjien että työpaikkojen edustajat toivoivat kolmiportaisen arviointiasteikon tilalle viisiportaista arviointiasteikkoa.

9.3 Arviointi teemoittain

Koulutuksen järjestäjät arvioivat ammattiosaamisen näyttöjen järjestämistä teemoittain. Arviointi koostui sekä asteikkokysymyksistä että avoimista sanallisista kuvauksista. Teemakohtaisista tuloksista esitetään aluksi koulutuksen järjestäjien arviointien tunnusluvut ja tämän jälkeen arviointiryhmän tulkinnat koulutuksen järjestäjien kuvauksista.

Arvioinnin kohteena olevat teemat:

Teema I Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu ja koulutuksen järjestäjän linjaukset

Teema II Ammattiosaamisen näyttöjen laatu

Teema III Ammattiosaamisen näyttöjen seuranta ja arviointi

Teema IV Ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen

Arviointitasot ja pisteet olivat puuttuva = 0, alkava = 1–2, kehittyvä = 3–4 ja edistynyt = 5–6.

Teema I Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu ja koulutuksen järjestäjän linjaukset

Koulutuksen järjestäjät arvioivat omaa laatutasoaan ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisen eri teemoissa. Laatutason asteikko oli puuttuva = 0, alkava = 1–2, kehittyvä = 3–4 ja edistynyt = 5–6.

Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvä suunnittelu

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Suunnittelu	24	3,5	3,5	4	1,0	1,5	6,0

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjät arvioivat onnistuneensa ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelussa melko hyvin. Suunnittelun yleistaso oli kehittyvä (ka. 3,5). Koulutuksen järjestäjät nostivat esiin seuraavia asioita:

- Osan mielestä ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu oli vakiintunutta toimintaa, ja näyttöjen suunnitteluun osallistuivat usein ammatilliset neuvottelukunnat.
- Opettajat vastasivat pääosin opetussuunnitelmatyöstä. Osa koulutuksen järjestäjistä teki opetussuunnitelmatyössä yhteistyötä työelämän edustajien kanssa.

- Työelämä ja opiskelijat osallistuivat opetussuunnitelmatyöhön ja näyttöjen suunnitteluun usein ammatillisissa neuvottelukunnissa, ja heidän äänensä koettiin kuuluvan parhaiten neuvottelukuntatyön kautta.
- Opiskelijoiden osallistuminen opetussuunnitelmatyöhön oli usein vähäistä, ja osa järjestäjistä nostaa sen kehittämiskohteeksi.
- Pintakäsittelyalan näyttöjen suunnittelussa tulee ottaa vuodenaajat huomioon ja näytöt tulee kohdistaa oikeaan vuodenaikaan.

Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvän pedagogisen toiminnan johtaminen

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Johtaminen	24	3,6	3,5	3,5	0,9	2,0	6,0

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjät ovat onnistuneet oman arviointinsa mukaan pedagogisen toiminnan johtamisessa melko hyvin. Yleistaso on kehittyvä (ka. 3,6). Koulutuksen järjestäjät nostivat esiin seuraavia asioita:

- Osalla koulutuksen järjestäjistä johtamisen linjaukset ja käytännöt ovat vakiintuneita. Osa on laatinut prosessikuvauksia ja kehittämisohjelmia johtamisen tueksi. Osa koulutuksen järjestäjistä on laatinut linjauksia näyttöjen toteuttamisesta työpaikoilla.
- Jotkut koulutuksen järjestäjät ovat ottaneet käyttöön pedagogiset kehittämisryhmät ja pedagogiset kehittäjät.
- Moni koulutuksen järjestäjä nosti esiin työpaikkaohjaajien koulutuksen määrällisen lisäämisen ja alalle sopivien koulutusmuotojen kehittämisen.
- Pintakäsittelyalalle tyypillisillä paikkaa vaihtavilla työssäoppimispaikoilla on koettu haastavammaksi huolehtia työpaikkaohjaajien arviointiosaamisesta kuin paikallaan pysyvillä työpaikoilla.
- Työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen kehittämisen tarve on suuri.

Ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen rooli ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisessä

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Toimielin	23	3,9	4	5	1,3	1,5	6,0

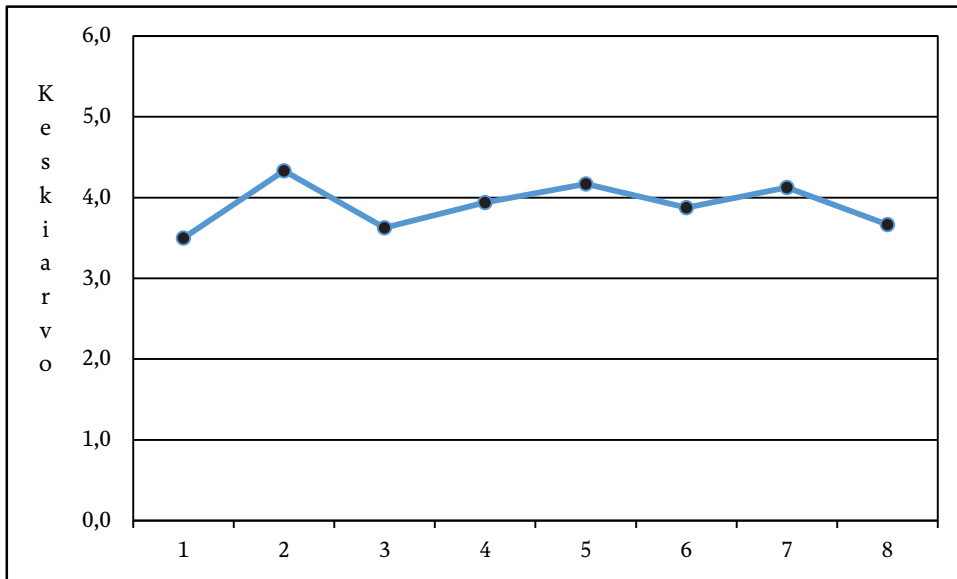
Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjien arvioinnit toimielimen roolin laatutasosta vaihtelivat paljon. Useat koulutuksen järjestäjät arvioivat tason edistyneeksi (moodi 5). Yleistaso oli kehittyvä. Osalla koulutuksen järjestäjistä taso oli alkava. Järjestäjät nostivat esiin seuraavia asioita:

- Monet toimielimet suorittavat lakisääteiset tehtävät hyvin.
- Osa toimielimistä tutustuu työpaikoilla suoritettavaan näyttöihin ja käsittelee näyttöpaikat, arvioijat ja näyttösuunnitelmat kokouksissaan. Osa toimielimistä suunnittelee myös näyttötehtäviä, seuraa näyttöjä ja tekee arviointeja.
- Osalla koulutuksen järjestäjistä toimielinten toiminta on säännöllistä, vakiintunutta ja selkeää.
- Toimielimen näkymättömyys opettajille ja sen roolin epäselvyys on joillakin järjestäjillä haasteena.
- Osa järjestäjistä toivoi toimielimiltä enemmän ohjausta näyttöjen suunnitteluun ja toteutukseen.

Teema II Ammattiosaamisen näyttöjen laatu

Ammattiosaamisen näyttöjen laatutaso oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla (kuvio 31). Pedagogisten toimintojen keskiarvo vaihtelee 3,5:stä 4,3:een, joten laatutaso on keskimäärin kehittyvä. Korkeimmillaan laatutaso oli ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisessa oppilaitoksessa ja opiskelijan ohjauksessa sekä tuessa näytössä ja työssäoppimisessa. Matalimmillaan laatutaso oli ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisessa työelämässä ja ammattiosaamisen näyttöjen integroinnissa työssäoppimiseen.

Kuvio 31 Ammattiosaamisen näyttöjen laatu koulutuksen järjestäjien keskiarvona (n = 24)

1. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen työelämässä
2. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen oppilaitoksessa
3. Ammattiosaamisen näyttöjen integrointi työssäoppimiseen
4. Elinikäisen oppimisen avaintaitojen integrointi ammattiosaamisen näyttöön
5. Opiskelijan ohjaus ja tuki näytössä ja työssäoppimisessa
6. Opiskelijan oppimisen arviointi työssäoppimisessa
7. Opiskelijan osaamisen arviointi näytössä
8. Opiskelijan arvioinnin laadun varmistaminen

Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen työelämässä

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Toteuttaminen työelämässä	24	3,5	3,5	4,0	1,1	1,5	6,0

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjät olivat onnistuneet näyttöjen toteuttamisessa työelämässä hyvin. Laatutaso on kehittyvä (3,5). Taso vaihteli alkavan ja edistyneen välillä. Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Koulutuksen järjestäjät pyrkivät järjestämään ammattiosaamisen näytöt työpaikoilla. Osalla järjestäjistä näyttöjen järjestäminen työpaikoilla onnistuukin hyvin.

- Alan urakkaluonteisuus ja vaikea taloustilanne vaikuttavat joidenkin järjestäjien mukaan oppilaitoksessa suoritettavien näyttöjen määrään. Koulutusohjelmien välillä on eroja näyttöpaikkojen löytämisessä.
- Osa järjestäjistä tuo esiin näyttöjen ajoittamiset pulmat työmaiden vaihtuvuuden vuoksi, ja siten näyttöjä on vaikea ajoittaa juuri oikeaan ajankohtaan.

Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen oppilaitoksessa

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Näytöt oppilaitoksessa	24	4,3	5,0	4,0	1,0	2,0	6,0

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjien itsearviointien mukaan näyttöjen toteuttaminen oppilaitoksessa onnistui hyvin. Yleistaso on kehittyvä (ka. 4,3). Taso vaihteli alkavan ja edistyneen välillä. Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Osa koulutuksen järjestäjistä kokee näyttöjen toteutuksen oppilaitoksessa olevan lähellä työelämän tilanteita, ja koulutuksen järjestäjien asiakastyömaiden koetaan vastaavan hyvin aitoja työelämän tilanteita.
- Koulutuksen järjestäjien keskeinen haaste on saada työelämän edustajia arvioimaan oppilaitoksessa suoritettavia näyttöjä. Useimmiten työelämän edustaja ei osallistu näytön seuraamiseen eikä arviointikeskusteluun.
- Keskeinen syy näyttöjen järjestämiseen oppilaitoksessa oli ammattitaitovaatimuksia vastaavien näyttöpaikkojen puute.
- Joillakin koulutuksen järjestäjillä ei ole työssäoppimista ensimmäisenä vuonna lainkaan, ja silloin näytöt on järjestetty oppilaitoksessa.
- Osa järjestäjistä toi esiin, että sopivia näyttöpaikkoja ei löydy kaikille opiskelijoille. Siihen on vaikuttanut esimerkiksi alueen heikko taloustilanne.
- Jotkut koulutuksen järjestäjät toivat esiin, että alan urakkaluonteisuuden, työtehtävien nopean vaihtuvuuden ja nopean etenemisen vuoksi näyttöjen suunnittelu on saattanut olla vaikeaa.

Ammattiosaamisen näyttöjen integrointi työssäoppimiseen

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Integrointi työssäoppimiseen	24	3,6	3,5	4,0	1,1	1,5	5,5

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjät onnistuivat näyttöjen integroinnissa työssäoppimiseen omien arviointiensa mukaan hyvin. Yleistaso on kehittyvä (ka. 3,6). Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Suuri osa koulutuksen järjestäjistä pyrkii toteuttamaan ammattiosaamisen näytöt työssäoppimisen aikana.
- Osa järjestäjistä tuo esiin, että yritysten työtilausten määrä vaikuttaa näyttöjen integrointiin työssäoppimiseen.

Elinikäisen oppimisen avaintaitojen integrointi ammattiosaamisen näyttöön

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Elinikäisen oppimisen avaintaidot	24	3,9	4,0	4,0	1,4	0	6,0

Asteikko 0–6

Itsearviointien mukaan järjestäjät onnistuivat elinikäisen oppimisen avaintaitojen integroinnissa näyttöihin hyvin. Yleistaso on kehittyvä (ka. 3,9). Koulutuksen järjestäjien laatutaso vaihteli puuttuvan ja edistyneen välillä.

- Koulutuksen järjestäjät pyrkivät ottamaan elinikäisen oppimisen avaintaidot osaksi näyttöjä.
- Järjestäjät toivat esiin, että työelämän edustajat pitävät elinikäisen oppimisen avaintaitojen osaamisen tärkeänä.
- Osa järjestäjistä toi esiin, että elinikäisen oppimisen avaintaitojen sisältöjä tulee selkeyttää.

Opiskelijan ohjaus ja tuki ammattiosaamisen näytöissä ja työssäoppimisessa

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Opiskelijan ohjaus ja tuki	24	4,2	4,0	4,0	1,0	2,0	6,0

Asteikko 0–6

Opiskelijan ohjaus ja tuki näytti onnistuvan järjestäjien arviointien mukaan hyvin. Yleistaso oli kehittyvä (ka. 4,2). Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Koulutuksen järjestäjät perehdyttivät opiskelijat yleensä hyvin ennen työssäoppimista.
- Koulutuksen järjestäjien mukaan työpaikoilla tiedostetaan perehdytyksen lakisääteisyys. Perehdyttämisen merkitystä korostetaan rakennusalan työpaikoilla.
- Osa järjestäjistä varmistaa ohjauskäynneillä ja ohjauksella, että työpaikkaohjaajat perehdyttävät opiskelijat työpaikoilla.
- Opettajien ja työpaikkaohjaajien tiiviin yhteistyön koetaan vaikuttavan ohjauksen laatuun.
- Opettajien riittävän ohjausresurssin koetaan vaikuttavan ohjauksen laatuun.
- Osa järjestäjistä toi esiin, että isommissa yrityksissä ja isoilla työmailla ohjauskäytännöt on toteutettu paremmin kuin pienissä yrityksissä.

Oppimisen arviointi työssäoppimisessa

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Opiskelijan arviointi työssäoppimisessa	24	3,9	4,0	3,5	1,2	2,0	6,0

Asteikko 0–6

Oppimisen arvioinnissa järjestäjät ovat onnistuneet melko hyvin. Yleistaso on kehittyvä (ka. 3,9). Koulutuksen järjestäjien välillä on eroja, ja laatutaso vaihtelee alkavan ja edistyneen välillä. Koulutuksen järjestäjien vastauksista nousi esiin seuraavia asioita:

- Osassa työpaikoista palautteen antaminen ja itsearviointi ovat riittäviä.

- Osalla koulutuksen järjestäjistä opiskelija arvioi aina näytön arviointikeskustelussa omaa osaamistaan. Useimmiten arviointikeskusteluun kuuluu aina palautekeskustelu, jossa keskustellaan, mikä meni hyvin ja missä olisi kehitettävää.
- Jotkut järjestäjät toivat esiin, että opiskelijan itsearviointin toteutus vaatii kehittämistä.
- Osassa työssäoppimispaikoista opiskelijat saavat säännöllistä palautetta osaamisesta ja toiminnastaan, kun taas joillakin työpaikoilla työpaikkaohjaajat eivät anna palautetta pyydettyään.

Osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytössä

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytössä	24	4,1	4,0	4,0	1,0	2,5	6,0

Asteikko 0–6

Osaamisen arvioinnissa koulutuksen järjestäjät ovat onnistuneet itsearviointien mukaan hyvin. Yleistaso oli kehittyvä (ka. 4,1). Laatuaste vaihteli alkavan ja edistyneen välillä. Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Opiskelijan kanssa käsitellään yleensä ammattiosaamisen näytön arviointikriteerit. Ne ovat useimmiten opiskelijan saatavilla joko paperilla tai sähköisenä.
- Opettajat eivät usein ehdi seurata työpaikoilla suoritettavia näyttöjä.
- Kolmiportainen arviointi ei erottele osaamista riittävästi.
- Työpaikkaohjaajien vaihteleva arviointiosaaminen vaikuttaa arvioinnin luotettavuuteen.

Opiskelijan arvioinnin laadun varmistaminen

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Opiskelijan arvioinnin laadun varmistaminen	24	3,7	3,8	4,0	1,2	1,0	6,0

Asteikko 0–6

Opiskelijan arvioinnin laadun varmistamisessa järjestäjät onnistuivat itsearviointien mukaan hyvin. Yleistaso oli kehittyvä (ka. 3,7). Koulutuksen järjestäjien välillä oli eroja, ja laatutaso vaihteli alkavan ja edistyneen välillä. Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Opettajilla on keskeinen rooli työpaikkojen ohjaamisessa ja näyttöjen laadun varmistamisessa.
- Osa järjestäjistä kehittää opettajien arviointiosaamista erilaisin menetelmin. Kehittämisen menetelmiä ovat arviointikoulutukset ja keskustelut tiimipalavereissa, pedagogiset iltapäivät, kehittämisseminaarit ja tapahtumat.
- Näyttöjen arvioinnin laadun haasteena on työpaikkaohjaajien arviointiosaaminen.
- Osa järjestäjistä kouluttaa työpaikkaohjaajia arviointiin säännöllisesti.
- Monet järjestäjistä toivat esiin, että opettajien tehtävänä on varmistaa näyttöpaikkojen soveltuvuus.
- Opettajan rooli korostuu työpaikkaohjaajien perehdyttämisessä arviointiin ja osaamisen varmistamisessa.
- Opettajalla on keskeinen rooli kriteeriperustaisen arvioinnin toteutumisen varmistamisessa arviointikeskusteluissa.

Teema III Ammattiosaamisen näyttöjen seuranta ja arviointi

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Ammattiosaamisen näyttöjen seuranta ja arviointi	24	3,3	3,5	3,0	1,2	1,0	6,0

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjät ovat onnistuneet näyttöjen seurannassa ja arvioinnissa melko hyvin. Yleistaso oli kehittyvä (ka. 3,3). Koulutuksen järjestäjien välillä on eroja, ja taso vaihtelee alkavasta edistyneeseen. Näyttöjen seuranta ja arviointi olivat yksi heikoimmaksi arvioiduista toiminnoista. Koulutuksen järjestäjien vastauksista nousi esiin seuraavia asioita:

- Työpaikoilta kerätään ja saadaan palautetta vaihtelevasti.
- Systemaattisen palautteen kerääminen työpaikoilta on kehittämishaaste.
- Osa järjestäjistä kerää työelämäpalautteen vain suullisesti opettajien työssäoppimiskäyntien yhteydessä tai työpaikkaohjaajille järjestettyjen tapahtumien yhteydessä.

- Palautteiden käsittelyt vaihtelevat järjestäjittäin; osa käsittelee palautteet säännöllisesti ja vie ne myös toimielimen, johtoryhmään sekä opettajien foorumeihin käsiteltäviksi.
- Osa järjestäjistä ei lainkaan seuraa näyttöjen arvosanoja.
- Joidenkin järjestäjien toimielimet käsittelevät palautteet.
- Osa järjestäjistä ei lainkaan seuraa opiskelijoiden ja työelämän palautteita systemaattisesti.

Teema IV Ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen	23	3,3	3,0	3,0	1,4	1,0	5,5

Asteikko 0–6

Koulutuksen järjestäjät ovat onnistuneet itsearviointien mukaan melko hyvin. Yleistaso oli kehittävä (ka. 3,3). Koulutuksen järjestäjien välillä oli suuria eroja. Koulutuksen järjestäjät toivat esiin seuraavia asioita:

- Työpaikkaohjaajien kouluttaminen vaihtelee paljon järjestäjien välillä. Osalla järjestäjistä on systemaattinen koulutusmalli, ja osalla ei ole lainkaan koulutusmallia.
- Työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen kehittäminen on osalla järjestäjistä yksi keskeisimmistä kehittämishaasteista.
- Vaikka osa koulutuksen järjestäjistä järjestää työpaikkaohjaajien koulutusta, työpaikkaohjaajat eivät useinkaan ehdi tai pääse koulutuksiin tai yhteisiin tapaamisiin.
- Työpaikkaohjaajien koulutuksen puute ja koulutuksen kehittäminen ovat keskeisiä haasteita osalla koulutuksen järjestäjistä.
- Joillakin koulutuksen järjestäjillä opettajien vaihtuvuus on hidastanut näyttöjen kehittämistä.
- Opettajien työelämäjaksojen toteuttaminen vaihtelee. Osalla järjestäjistä niitä ei ole lainkaan, ja osalla niitä pyritään toteuttamaan systemaattisesti.
- Osalla järjestäjistä opettajat ovat tulleet työelämästä muutamia vuosia sitten, joten koettua tarvetta työelämäjaksoille ei ole ollut.

Teema V Yleiskäsitys opiskelijoiden ammatillisesta osaamisesta

Koulutuksen järjestäjien arviointien mukaan opiskelijoiden ammatillinen osaaminen on hyvällä tasolla. Yleisin arvosana kaikissa arviointikohteissa on 2. Parhaiten opiskelijat hallitsevat työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnan (ka. 2,3) ja heikoimmin työn perustana olevan tiedon hallinnan (ka. 2,0).

Taulukko 17. Yleiskäsitys opiskelijoiden ammatillisesta osaamisesta

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Työprosessin hallinta	24	2,1	2,0	2	0,4	1	3
Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	24	2,3	2,0	2	0,4	2	3
Työn perustana olevan tiedon hallinta	24	2,0	2,0	2	0,4	1	3
Elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallinta	24	2,1	2,0	2	0,6	1	3

(Asteikko: 1 = tyydyttävä, 2 = hyvä, 3 = kiitettävä)

Työelämän näkökulmasta työprosessien ja työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnan koettiin olevan hyvällä tai kiitettävällä tasolla. Työn perustana olevan tiedon kokonaisuuden muodostamisen koettiin vievän eniten aikaa. Osa koulutuksen järjestäjistä käyttää koko arviointiasteikkoa. Toisaalta kolmiportaisen arviointiasteikon koetaan yhdenmukaistavan opiskelijoiden arvosanoja.

Ammattiosaamisen näyttöjen kyky mitata opiskelijoiden osaamista

Koulutuksen järjestäjien mielestä ammattiosaamisen näytöt mittaavat hyvin sekä ammatillista osaamista (ka. 4,0) että elinikäisen oppimisen avaintaitoja (ka. 3,5).

Taulukko 18. Ammattiosaamisen näyttöjen kyky mitata opiskelijoiden osaamista

TOIMINTO	n	Ka.	Mediaani	Moodi	Hajonta	Minimi	Maksimi
Ammatillinen osaaminen	24	4,0	4,0	4	0,5	3	5
Elinikäisen oppimisen avaintaidot	24	3,5	4,0	4	0,7	2	4

(Asteikko: 1 = erittäin heikosti, 2 = heikosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin, 5 = erittäin hyvin)

Ammattiosaamisen näyttöjen koettiin mittaavan opiskelijoiden osaamista pääosin hyvin. Haasteita on tuonut työpaikkojen sopivuus näyttöjen arviointiin. Alan erityispiirteet, kuten työmaiden vaihtuvuus ja urakoivat alat, voivat hankaloittaa näyttöjen toteuttamista. Opettajien vaihtuvuus on tuonut haasteita näyttöjen toteutukselle erityisesti elinikäisen oppimisen avaintaidoissa. Jotkut koulutuksen järjestäjät toivat esiin, että näyttö ei ole riittävä elinikäisen oppimisen avaintaitojen mittaamiseen.

Tutkintotodistuksen arvosanan yhteys ammattiosaamisen näytön arvosanaan

Koulutuksen järjestäjät arvioivat tutkinnon osan arvosanan olevan useimmiten sama (87 %) kuin ammattiosaamisen näytön arvosana.

Ammattiosaamsien näyttöihin liittyvät vahvuudet, ongelmat ja kehittämiskohteet

Vahvuudet:

- Ammattitaidon näyttäminen todellisessa työssä ja arvioinnin työelämäkeskeisyys antavat mahdollisuuden ammatillisen osaamisen painottamiseen.
- Työpaikalla toteutettavat ammattiosaamisen näytöt tukevat opiskelijoiden motivaatiota.
- Eri osapuolet osallistuvat arviointiin.
- Kriteeriperustainen arviointi tukee arvioinnin läpinäkyvyyttä.
- Kriteerit luovat kuvaa ammatillisesta osaamisesta.

Ongelmat:

- Työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen ja koulutuksen puute.
- Perustutkinnon ammattitaitovaatimukset ovat osin vaativia.
- Arviointikriteeristö on vaativa myös alan ammattilaisille.
- Arvioijien kirjava arviointikriteereiden tulkinta.
- Arviointikriteeristö 1–3 on suppea eikä tunnu oikeudenmukaiselta.

- Opettajalla on liian vähän aikaa näyttöjen ohjaamiseen.
- Opiskelijoiden on vaikea sisäistää arviointikriteereitä.
- Työpaikkaohjaaja ei uskalla antaa korjaavaa palautetta.
- Näyttöjä ei toteuteta tarpeeksi työpaikoilla.
- Näyttötilanteessa pitää ottaa huomioon opiskelijan paineet paremmin.

Kehittämiskohteet:

- Ammattitaitoa täydentäviä tutkinnon osia tulee viedä enemmän työpaikoille.
- Ammattiosaamisen näyttöjä tulee järjestää enemmän työssäoppimisen yhteydessä aidoilla työpaikoilla ja oppilaitoksessa suoritettavien näyttöjen määrää tulee vähentää.
- Työpaikkaohjaajien koulutusta tulee lisätä ja työpaikkaohjaajia tulee valmentaa arviointiin.
- Arviointikriteereitä tulee käsitellä opiskelijoiden kanssa enemmän.
- Työpaikoilla toivotaan viisiportaista arviointiasteikkoa.

10

Arvioivat johtopäätökset

Yleistä

Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointi perustuu ammattiosaamisen näyttöihin. Arvioinnissa huomio kiinnitetään siihen, ovatko opiskelijat saavuttaneet tutkintojen valtakunnallisissa perusteissa määritetyt tavoitteet ammattiosaamisen näytöillä mitattuna. Ammattiosaamiseen liittyvien tavoitteiden lisäksi arvioinnin taustalla ovat sekä ammatillista koulutusta koskevat yleiset tavoitteet että lainsäädännössä määritetyt ammattiosaamisen näyttöjä koskevat tavoitteet. Näistä keskeisimmät liittyvät koulutuksen laadun varmistamiseen, koulutuksen työelämälähtöisyyteen ja opiskelijan arvioinnin yhtenäistämiseen.

Työelämälähtöisyys toteutuu melko hyvin

Pintakäsittelyalan perustutkinnon työelämälähtöisyys toteutuu tämän arvioinnin mukaan melko hyvin. Työelämän edustajien koetaan pääsevän vaikuttamaan opetuksen sisältöjen suunnitteluun hyvin. Työelämän edustajat ovat mukana erityisesti ammatillisten neuvottelukuntien toiminnassa ja sitä kautta osallistuvat koulutuksen ja näyttöjen suunnitteluun. Koulutuksen järjestäjät arvioivat itsearvioinneissaan yhteistyön näyttöjen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa toteutuvan melko hyvin.

Näyttösuunnitelmien arvioitiin mahdollistavan työelämälähtöisyyden toteutumisen hyvin. Näyttösuunnitelmien analyysien mukaan koulutuksen järjestäjät eivät kuitenkaan laadi näyttösuunnitelmia yhteistyössä työelämän kanssa.

Työssäoppimista on keskimäärin 24 opintoviikkoa, mutta sen määrä vaihtelee järjestäjittäin 20–40 opintoviikkoon. Pintakäsittelyalan perustutkinnossa on työssäoppimis- ja näyttöpaikkoja ollut saatavilla kohtalaisesti. Näyttöpaikkoja on ollut saatavilla heikommin kuin työssäoppimispaikkoja. Eri alueilla on eroja paikkojen saatavuudessa. Saatavuus vaihtelee myös tutkinnon osittain. Paikoin on ollut haasteita löytää riittävästi työssäoppimis- ja näyttöpaikkoja esimerkiksi tapetoinnissa. Haasteita on ollut löytää myös näyttöpaikkoja niihin tutkinnon osiin, joissa käsitellään kalliita materiaaleja. Tällaisia ovat olleet esimerkiksi lattianpäällystyksessä käytettävät kalliit parketit.

Pintakäsittelyalan perustutkinnon työelämälähtöisyyden keskeinen haaste on työpaikoilla suoritettujen näyttöjen pieni osuus. Vain kolmannes näytöistä suoritettiin työpaikoilla. Arviointiaineistosta nousi joitakin syitä työpaikkanäyttöjen vähäiseen määrään. Koulutuksen järjestäjät perustelivat sitä pintakäsittelyalan tehtävien luonteella, kuten alan urakaluonteisuudella ja vaihtuvilla työmailla, työn laadun epävarmuudella, kun asiakaskohteissa on laajoja tehtäviä tai kalliita materiaaleja. Arviointiaineistosta nousi esiin myös se, että opettajat eivät halua ”häiritä” työpaikkoja ylimääräisellä näyttöjen suunnittelulla.

Aineistosta nousi esiin, että pintakäsittelyalan työn urakaluonteisuus vaikeuttaa joissakin tutkinnon osissa ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelua, koska tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ja työmaalla tehtävät työt eivät vastaa toisiaan eikä niitä ole voinut ennakoida.

Työelämälähtöisyyden toteutumista heikentää se, että vain alle viidennes työpaikkaohjaajista on koulutettuja. Vaikka virallisen työpaikkaohjaajakoulutuksen ulkopuolellakin työpaikkaohjaajat saavat aineiston mukaan ohjausta, on työpaikkaohjaajien arviointiosaamista tarpeen kehittää systemaattisemmin. Työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen kehittämisen tarve nousi selvästi esiin koulutuksen järjestäjien itsearviointeissa. Työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen haasteena on erityisesti kriteeriperustainen arviointi ja siinä kriteereiden ymmärtäminen ja tulkinta. Arvioinnissa nousi esiin selvästi koulutettujen työpaikkaohjaajien määrän lisäämisen tarve.

Ammattiopettajista lähes kolmannes on osallistunut viiden vuoden aikana työelämäjaksoille. Useiden koulutuksen järjestäjien pintakäsittelyalan ammattiopettajat ovat tulleet suoraan työelämästä melko vähän aikaa sitten, ja työelämäkokemus on siten melko tuore. Osa koulutuksen järjestäjistä on sen vuoksi kokenut työelämäjaksot tarpeettomina.

Työelämän edustajat osallistuvat melko vähän ammattiosaamisen näyttöjen arviointikeskusteluihin. Opiskelija ja opettaja arvioivat yhdessä yli puolet näytöistä. Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja arvioivat yli 40 prosenttia näytöistä. Työelämälähtöisyyttä heikentää se, että oppilaitoksessa suoritetuissa näytöissä työelämän edustaja osallistuu vain kolmannekseen näytöistä. Työpaikoilla suoritettujen näyttöjen arviointikeskusteluihin osallistuvat useimmiten opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja.

Opettajista yli 80 prosenttia oli pedagogisesti päteviä, ja usealla järjestäjällä kaikilla opettajilla on pedagoginen pätevyys. Järjestäjien välillä on kuitenkin eroja. Osalla järjestäjistä on pitkään opettajina toimineita opettajia, joilla ei ollut pedagogista pätevyyttä.

Opettajilla on ohjaukseen käytettävissään keskimäärin 50 prosenttia opiskelijaryhmän tuntimäärästä.

Opiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat olivat erittäin hyviä

Oppimistulokset olivat näyttöjen arvosanoilla mitattuina erittäin hyviä. Ammattiosaamisen näyttöjen yleisin arvosana oli hyvä, tosin kiitettäviä oli lähes yhtä suuri osuus. Arvosanoista kiitettäviä

ja hyviä arvosanoja oli kumpiakin noin 40 prosenttia. Parhaiten opiskelijat osasivat elinikäisen oppimisen avaintaidot, joiden arvosanoista suurin osa oli kiitettäviä. Myös osaamisalueilla oli eniten hyviä arvosanoja.

Tutkinnon osittaisessa tarkastelussa ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat olivat myös hyviä tai erittäin hyviä. Esimerkiksi uudisrakennusmaalauksessa opiskelijoiden yleisin tutkinnon osan arvosana oli kiitettävä. Myös rakennusten korjausmaalauksessa opiskelijoiden yleisin arvosana oli kiitettävä, ja hyvänkin sai lähes toinen puolet opiskelijoista. Uudisrakennusmaalauksen näytöistä yli puolet suoritetaan työpaikoilla, ja työpaikoilla suoritetuista näytöistä opiskelijat ovat saaneet yleisestikin parempia arvosanoja kuin oppilaitoksessa suoritetuista näytöistä. Arviointikeskustelun osallistujina ovat yli puolessa näytöistä olleet opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja.

Sukupuoli näyttää vaikuttavan arvosanaan. Tutkinnon osien näyttöjen arvosanat naisilla olivat kaksi kymmenystä paremmat kuin miesten. Myös osaamisalueilla arvosanat olivat naisilla miesten arvosanoja kaksi kymmenystä parempia. Pintakäsittelyala on perinteisesti käsitetty miesvaltaiseksi alaksi. Sisustusalan suosio on herättänyt naisten kiinnostuksen pintakäsittelyalalle hakeutumiseen. Myös arviointikäyntien haastatteluissa nousi esiin, että alalle hakeutuvat naiset ovat erityisen motivoituneita opiskelemaan pintakäsittelyalan perustutkintoa. Arvioijien tulkinnan mukaan tämä saattaa olla selittävä tekijä naisten paremmille arvosanoille.

Näytön suorittamispaikka näyttää vaikuttavan arvosanaan. Näyttöjen arvosanat olivat parempia silloin, kun näyttöjen suorituspaikkana oli joko työpaikka tai sekä työpaikka että oppilaitos. Heikoimpia arvosanat olivat silloin, kun näytöt suoritettiin oppilaitoksessa. Työpaikalla suoritettujen näyttöjen paremmat arvosanat ovat muidenkin ammatillisten perustutkintojen arvioinneissa olleet yleisiä. Koulutuksen järjestäjien itsearvioinneissa nousi esiin, että työpaikkaohjaajien arviointiosaaminen erityisesti kriteeriperustaiseen arviointiin tarvitsee kehittämistä. Erityisesti arviointikriteerien ymmärtäminen ja tulkitseminen tuottaa usein haasteita.

Arvosanaan vaikuttaa se, kuka arvosanasta päättää. Näyttöjen arvosanat olivat yleisesti silloin parempia, kun työelämän edustaja päätti arvosanasta yksin. Heikoimpia arvosanat olivat silloin, kun opettaja päätti arvosanasta yksin. Työelämän edustajan mukanaolo näyttää siten parantavan arvosanoja.

Erityisopiskelijoiden näyttöjen arvosanoista reilusti yli puolet oli hyviä. Kiitettäviäkin oli viidenes ja tyydyttäviä viidenes. Siten erityisopiskelijoista suurin osa näyttäisi saavuttavan tutkinnon perusteiden tavoitteet. Myös osaamisalueilla näyttöjen arvosanat jakautuivat samansuuntaisesti.

Eri AVI-alueiden arvosanat erosivat toisistaan. Länsi- ja Sisä-Suomen alueen arvosanat olivat parhaimmat sekä tutkinnon osien näyttöjen arvosanoissa että osaamisalueilla. Lounais-Suomen ja Pohjois-Suomen tutkinnon osien näyttöjen arvosanat olivat heikoimmat. Selvää syytä arvosanojen eroihin eri alueilla, esimerkiksi yhteyttä työpaikalla suoritettujen näyttöjen määrään alueella, ei löytynyt. Näyttöpaikkojen tarkastelussa Pohjois-Suomessa oli eniten oppilaitosnäyttöjä, joissa on matalammat arvosanat. Toisaalta Lounais-Suomessa oli eniten työpaikkanäyttöjä ja matalat arvosanat, joten yhteys ei ole selvä. Erot voivat liittyä toki opiskelijoiden todellisiin osaamiseroi-

hin, mutta vaikutusta voi olla näyttöympäristöillä, alueen työelämän erilaisilla painotuksilla tai toimintakulttuureilla. Nämä seikat nousivat esiin myös arviointikäynneillä.

Ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikoissa oli eroja koulutuksen järjestäjän sijainnin mukaan. Työpaikalla suoritettuja näyttöjä oli eniten Lounais-Suomessa ja Itä-Suomessa. Vähiten työpaikalla suoritettuja näyttöjä oli Etelä-Suomessa ja Pohjois-Suomessa. Oppilaitoksessa suoritettuja näyttöjä oli eniten Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa ja vähiten Itä-Suomessa ja Lounais-Suomessa. Näyttöympäristöillä voi olla yhteys eri alueiden arviointikulttuuriin.

Pedagogisen prosessin ja resurssien ja oppimistulosten väliset yhteydet ovat pääosin heikot

Arvioinnissa selvitettiin työssäoppimiseen ja ammattiosaamisen näyttöihin liittyviä käytänteitä ja resursseja. Koulutuksen järjestäjien välillä oli eroja tutkinnon osien arvosanoissa. Koulutuksen järjestäjien väliset erot tutkinnon osien näyttöjen arvosanoissa ovat melko pieniä. Keskiarvot vaihtelevat 2,03:sta 2,73:een, joten ääripäiden välillä on eroa 0,7 kymmenystä. Sen sijaan tutkinnon osittaiset erot ovat melko suuria. Rakennusten korjausmaalauksessa järjestäjien erot vaihtelevat 1,73 ja 3,0 välillä, joten ääripäiden ero oli 1,27 arvosanaa. Samoin uudisrakennusmaalauksen näyttöissä ääripäiden ero oli 1,17 arvosanaa.

Pedagogisissa prosesseissa ja resursseissa oli myös havaittavissa eroja. Sen sijaan prosessien laadulla ei näytä olevan suoria yhteyksiä oppimistuloksiin. Myös koulutuksen järjestäjien jakaminen arvosanojen mukaan neljään ryhmään ja ryhmien vertailu osoittivat, että oppimistuloksilla ja pedagogisilla prosesseilla tai resursseilla ei ole selviä yhteyksiä joitakin kohtia lukuun ottamatta. Ammattiopettajien osallistuminen työelämäjaksoille oli vähäisempää matalimpaan neljännekseen kuuluvassa ryhmässä samoin koulutettujen työpaikkaohjaajien osuus. Arvosanat selittyvät pääosin kuitenkin muilla kuin prosessi- ja resurssitekijöillä.

Ammattiosaamisen näyttöjen toimielinten toiminnassa suuria eroja

Toimielimen rooli ja toiminnan laatutaso näyttävät vaihtelevan koulutuksen järjestäjien välillä paljon. Monella koulutuksen järjestäjällä näyttää olevan toimielin, jonka toiminta on vakiintunutta, hyvin järjestelmällistä ja laaja-alaista sekä kehittämissuuntautunutta. Joukossa oli kuitenkin järjestäjiä, joiden arvioinneissa toimielimen rooli on vielä suunnitteluvaiheessa, ja toimielin tekee vain satunnaisia toimenpiteitä.

Toimielimet näyttävät hoitavan lakisääteiset tehtävät hyvin. Osalla koulutuksen järjestäjästä toimielinten toiminta on säännöllistä, vakiintunutta ja selkeää. Osa toimielimistä osallistuu aktiivisesti näyttöjen kehittämiseen, esimerkiksi tutustuu näyttöpaikkoihin, käsittelee näyttöpaikat ja arvioijat. Osa toimielimistä suunnittelee myös näyttötehtäviä, seuraa näyttöjä ja tekee arviointeja.

Monella koulutuksen järjestäjällä suurimmat haasteet liittyvät toimielimen tavoitteiden epäselvyyteen ja näkymättömyyteen opettajille. Opettajilla ei ole riittävästi tietoa toimielimen toiminnasta ja roolista, ja sen vuoksi toimielimellä ei ole vakiintunutta roolia. Myöskään toimielimen rooli näyttöjen kehittäjänä on epäselvä. Koulutuksen järjestäjät toivoivat yleisellä tasolla toimielimiltä enemmän ohjausta, palautetta ja linjauksia. Haasteena nousi esiin myös toimielimen etäisyys ammattiosaamisen näyttöjen kehittämisestä.

Toimielinten keskeinen tehtävä on hyväksyä ammattiosaamisen toteutus- ja arviointisuunnitelmat. Näyttösuunnitelmien analyysin pohjalta nousi esiin, että suuri osa järjestäjistä hyväksyy näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelman toimielimellä, joten se näyttää toteutuvan hyvin. Näyttösuunnitelmien vahvuuksia analyysin mukaan olivat tutkinnon perusteidenmukaisuus ja näyttösuunnitelmien laatiminen tutkinnon osittain. Myös linjaukset näyttöjen toteutuksista oli määritelty melko hyvin, kuten se, missä näytöt toteutetaan ja miten ne suoritetaan.

Oppimistulosten arvioinnin luotettavuus

Ammattiosaamisen näyttöihin perustuvalla oppimistulosten arvioinnilla voidaan nostaa esiin ammattiosaamisen näyttöjen kehittämisprosessi, koulutuksen järjestäjien, yksiköiden ja eri alojen sekä tutkintojen pedagogisia käytäntöjä ja toimintakulttuuria koskevia kehittämiskohteita. Arvioinnin luotettavuutta on pyritty vahvistamaan keräämällä oppimistulosten lisäksi täydentävää tietoa mm. koulutuksen järjestäjien itsearvioinneilla ja arviointikäynneillä. Täydentävillä aineistolla on pyritty vahvistamaan arvioinnin kehittävää tehtävää.

Ammattiosaamisen näyttöihin perustuvassa oppimistulosten arvioinnissa on luotettavuuteen liittyviä haasteita. Luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat arvioijat, ammattiosaamisen näyttöjen sisällöt ja näyttöympäristöt. Lisäksi luotettavuuteen vaikuttaa ammattiosaamisen näyttöjen ajoittuminen opintojen ajalle.

Arvioijiin liittyviä tekijöitä ovat mm. opiskelijan osaamisesta tehdyt erilaiset tulkinnat. Opettajat ja työelämän arvioijat tekevät erilaisia tulkintoja opiskelijan osaamisesta ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Eroja ilmenee sekä opettajien kesken sekä erityisesti siinä, miten työpaikkaohjaajat tulkitsevat arviointikriteereitä ja opiskelijan osaamista suhteessa niihin. Arvioijia koskeviin luotettavuushaasteisiin vaikuttaa työpaikkaohjaajien arviointiosaaminen, työpaikkaohjaajien vaihtuvuus ja opettajan osallistuminen arviointitilanteisiin sekä mahdollisuus perehdyttää työpaikkaohjaajia kriteeriperustaiseen arviointiin. Sekä opettajien että työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen ja kriteeriperustaisen arvioinnin hallinta parantaa arvioinnin oikeudenmukaisuutta, ja sen vuoksi niiden kehittämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Ammattiosaamisen näytön sisällön taso ja näyttöympäristön sopivuus suhteessa ammattitaitovaatimukseen on yksi keskeinen luotettavuuteen vaikuttava asia. Työpaikoilla ammattiosaamisen näyttöympäristöt ovat autenttisia, eikä niitä voi täysin kontrolloida. Arviointiaineiston mukaan näyttöjen sisällöissä on siten myös eroja. Pintakäsittelyalan perustutkinnossa näyttöjen sisällöistä 74 prosenttia vastasi arvioinnin mukaan ammattitaitovaatimuksia, ja sitä voidaan pitää hyvänä

tuloksena. Kolmasosa arvioitavien näyttöjen kuvauksista oli sellaisia, joita ei voinut arvioida. Esimerkiksi näytön kuvaus oli sama kuin tutkinnon osan nimi tai ne olivat paikallisesti tarjottavia tutkinnon osia, joiden kriteerit eivät olleet käytettävissä. Ammattiosaamisen näyttöjen antamaa kuvaa opiskelijoiden osaamisesta on em. seikkojen vuoksi syytä tulevaisuudessa täydentää.

Kuten muissakin oppimistulosten arvioinneissa, myös pintakäsittelyalan perustutkinnossa yhdeksi kritiikin kohteeksi nousi arviointiasteikon kapeus. Arvioinnin eri osapuolten (opettajat, opiskelijat ja työpaikkaohjaajat) mielestä kolmiportainen arviointiasteikko on liian kapea, eikä se erottele opiskelijoiden osaamista. Arviointiasteikko tavallaan sekä parantaa että heikentää arvioinnin luotettavuutta. Toisaalta se parantaa luotettavuutta, koska se pienentää opiskelijoiden arvosanojen eroja. Toisaalta se heikentää arvioinnin luotettavuutta, koska erilaisen osaamisen hallitsevat opiskelijat sijoittuvat samaan arvosanaluokkaan. Erityisesti opiskelijoiden mielestä kolmiportainen arviointiasteikko ei erottele opiskelijoiden osaamista, vaan he saavat saman arvosanan hyvin erilaisesta osaamisesta.

Palaute-, seuranta- ja itsearviointikäytäntöjen kehittämisen ja arviointitiedon hyödyntämisen menetelmiä on tärkeää kehittää

Suuri osa järjestäjistä kokoaa palautetta melko satunnaisesti opiskelijoilta ja työpaikoilta. Seuranta ja arviointi näyttävät koulutuksen järjestäjien mukaan olevan yksi heikoimmin hallituista toiminnoista.

Erityisesti työelämältä kerättävän palautteen menetelmissä ja systemaattisuudessa on haasteita. Osa järjestäjistä kerää työelämäpalautteen vain suullisesti opettajien työssäoppimiskäyntien yhteydessä tai työpaikkaohjaajille järjestäjien tapahtumien yhteydessä. Myös palautteiden käsittelyssä on kehitettävää. Palautteiden käsittely vaihtelee järjestäjittäin, osa käsittelee palautteet säännöllisesti ja vie ne myös toimielimen, johtotyhmän sekä opettajien foorumeihin käsiteltäviksi, osa ei seuraa näyttöjen arvosanoja mitenkään. Tosin joidenkin järjestäjien toimielimet käsittelevät palautteet systemaattisesti. Osa järjestäjistä seuraa opiskelijoiden ja työelämän palautteita systemaattisesti sekä oppilaitoskohtaisesti että kansallisesti.

11

Kehittämisehdotukset

Tässä luvussa esitetään keskeisiä arviointiin perustuvia kehittämisehdotuksia sekä koulutuksen järjestäjille että opetusviranomaisille.

Koulutuksen järjestäjät ja pintakäsittelyalan perustutkinnon koulutusta antavat yksiköt

- varmistavat työelämälähtöisyyden koulutuksessa ja käytännön toteutuksessa
- varmistavat osaamisperustaisuuden toteutumisen koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman yhteisessä osassa ja HOPSeissa, oppimisen ohjaamisessa ja oppimisympäristöissä, osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa ja työjärjestyksissä
- varmistavat työpaikkaohjaajien ja opettajien osaamisen osaamisvaatimusten, tavoitteiden, kriteereiden ja opiskelijoiden osaamisen tulkinnassa
- selkeyttävät omia opetussuunnitelmia, näyttösuunnitelmia, opiskelijan arviointia sekä opiskelijoiden ohjausta
- tehostavat ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen toimintaa ammattiosaamisen näyttöjen ohjauksessa ja laadunvarmistuksessa
- varmistavat ammattiosaamisen näyttöjen ja siten myös oppimistulosten arvioinnin luotettavuuden
- kehittävät pedagogiseen toimintaan liittyvää seurantaa ja arviointia ja sisällyttävät oppimistulosten arvioinnin osaksi itsearviointia
- hyödyntävät oppimistulostietoa koulutuksen kehittämisessä
- vahvistavat toisilta oppimisen toimintakulttuuria ja oppimista hyvistä käytänteistä.

Opetusviranomaiset

Tutkintojen perusteet ja opetuksen kehittäminen

- kehittävät opiskelijan arvioinnin (oppimisen arviointi ja osaamisen arviointi) metodiikkaa ja varmistavat opettajien arviointiosaamisen jatkuvan kehittymisen
- selkeyttävät tutkinnon perusteissa määritettyjä osaamisvaatimuksia ja arviointikriteereitä sekä opiskelijan arvioinnin periaatteita
- kehittävät työssäoppimisen arviointia ja ammattiosaamisen näyttöjä yhtenä kokonaisuutena
- turvaavat opettajien työelämäjaksojen ja täydennyskoulutuksen sekä työpaikkaohjaajien koulutuksen jatkuvuuden
- hyödyntävät arviointituloksia koulutuksen ja erityisesti tutkintojen perusteiden kehittämisessä sekä pedagogisessa kehittämisessä ylipäätään.

Oppimistulosten arviointi ja sen metodologia

- varmistavat aineiston kattavuuden, monipuolisuuden ja tietojen luotettavuuden
- täydentävät ammattiosaamisen näytöistä saatua arviointitietoa myös muulla tiedolla ja kokeilevat tiedon tuottamisessa ja analysoinnissa uusia menetelmiä niitä testaten
- levittävät arviointituloksia ja seuraavat ja arvioivat oppimistulosten arvioinnin vaikuttavuutta.

Lähteet

Ammatillisen perustutkinnon perusteet. Pintakäsittelyalan perustutkinto. 2010. Määräys 37/011/2010. Opetushallitus.

Asetus ammatillisesta koulutuksesta 811/1998. Suomen säädöskokoelma.

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta. HE 41/2005. Helsinki: Valtioneuvosto.

Laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998. Suomen säädöskokoelma.

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta. (601/2005). Suomen säädöskokoelma.

Opetushallituksen määräys ammatillisten perustutkintojen opetussuunnitelman perusteista. M 32/011/2005.

Oppimistulostietojen tuottaminen ammattiosaamisen näytöistä ja oppimistulosten seuranta. Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 18/502/2008. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen 811/1998 muuttamisesta. (603/2005). Suomen säädöskokoelma.

Liite 1 Itsearviointilomake

Koulutuksen järjestäjän itsearviointi

Tämä itsearviointilomake täydentää kansalliseen arviointiin koottuja oppimistulostietoja. Arviointi koskee ammatillista peruskoulutusta, ei näyttötutkintona järjestettävää ammatillista peruskoulutusta. Itsearviointi tekee monitahoinen ryhmä, jossa on opettajien, työpaikkaohjaajien, kolmannen lukuvuoden opiskelijoiden ja johdon edustajia.

I TAUSTATIEDOT

1. Mikä on koulutuksen järjestäjän vahvistama lähiopetuksen viikkotuntimäärä keskimäärin ko. tutkinnossa? (h/viikko)
2. Mikä on työssäoppimisen kokonaismäärä keskimäärin opintoviikkoina ko. tutkinnossa? _____(ov)
3. Opettajalla/opettajilla on työssäoppimisen ja näyttöjen ohjaukseen aikaa käytössään
( ) Alle 25 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä
( ) 25–49 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä
( ) 50–74 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä
( ) Yli 75 % opiskelijaryhmän tuntimäärästä
4. Kuinka suuri osa ko. tutkinnon päätoimisista ammattiopettajista on pedagogisesti päteviä? (%)
5. Kuinka suuri osa ko. tutkinnon päätoimisista ammattiopettajista on osallistunut työelämäjak-solle viimeisen viiden vuoden aikana? (%)
6. Kuinka monta täydennyskoulutuspäivää ko. tutkinnon päätoimisilla ammattiopettajilla on ollut viimeisen viiden vuoden aikana?
7. Mikä on työpaikoilla ammattiosaamisen näytön ohjaukseen ja arviointiin osallistuneiden kou-lutettujen työpaikkaohjaajien osuus kaikista tutkinnon työpaikkaohjaajista?
8. Arvioi, miten hyvin seuraavat asiat ovat toteutuneet kyseisessä tutkinnossa. Valitse ruksaa-malla (X) vaihtoehdoista (1–5) se, joka parhaiten vastaa mielipidettänne asiasta.
Arviointiasteikko: 1 = erittäin huono, 2 = huono, 3 = kohtalainen, 4 = hyvä, 5 = erittäin hyvä)

- Koulutuksen tavoitteiden mukaisten työssäoppimispaikkojen saatavuus?

1	2	3	4	5

- Koulutuksen tavoitteiden mukaisten näyttöpaikkojen saatavuus?

1	2	3	4	5

- Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi yhteistyössä työpaikkojen kanssa?

1	2	3	4	5

- Laaja-alaisen osaamisen arviointi näytöissä (toiminnallinen, tiedollinen, sosiaalinen ja reflektiivinen osaaminen)?

1	2	3	4	5

- Tavoitelähtöinen ja kriteeriperusteinen arviointi?

1	2	3	4	5

KOMMENTIT/PERUSTELUT

*****

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN PROSESSIN ARVIOINTI

Arvioi seuraavissa kohdissa ammattiosaamisen näyttöjen koko prosessia. Prosessi on jaettu neljään teemaan I–IV.

Ohje kohtiin TEEMAT I–IV:

Arvioi omaa ammattiosaamisen näyttöjen prosessinne laatua seuraavien arviointitasojen pohjalta ja merkitkää pisteinä toimintaanne kuvaava taso. Sen jälkeen tarkentakaa arviointia kysymysten jälkeen olevaan kommentit/perustelut-laatikkoon.

Arviointitasot ovat:

- Puuttuva (0 pistettä) = ei aloitettuja toimenpiteitä
- Alkava (1–2 pistettä) = suunnitteluvaiheessa, satunnaisia toimenpiteitä
- Kehittyvä (3–4 pistettä) = toiminta muotoutumassa järjestelmälliseksi, toiminta on kohtuullisen kattavaa
- Edistynyt (5–6 pistettä) = toiminta vakiintunutta, hyvin järjestelmällistä ja laaja-alaista, kehittämissuuntautuneisuus mukana toiminnassa.

TEEMA I AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN SUUNNITTELU JA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN LINJAUKSET

1a) Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvä suunnittelu

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *opetussuunnitelman laadinta yhteistyössä eri alojen opettajien kanssa*
- *opetussuunnitelman laadinta yhteistyössä työpaikkojen kanssa*
- *opiskelijoiden osallistuminen opetussuunnitelmatyöhön*
- *opiskelijan arvioinnin suunnittelu*
- *opiskelijakohtaisen ammattiosaamisen näytön suunnittelu*
- *ammattiosaamisen näytön sisällön suunnittelu*
- *ammattiosaamisen näyttöpaikan valinta*
- *ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen työssäoppimisen yhteydessä*

ARVIointitaso	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

1b) Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvän pedagogisen toiminnan johtaminen

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *koulutuksen järjestäjän linjaukset*
- *pedagoginen johtaminen*
- *resurssien kohdentaminen työssäoppimiseen ja ammattiosaamisen näyttöihin*
- *opettajien työelämäosaamisen varmistaminen*
- *ammattiosaamisen näytön ja työssäoppimisen arvioinnin periaatteista sopiminen*
- *työpaikkaohjaajien arviointiosaamisen varmistaminen*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1-2)	KEHITTYVÄ (3-4)	EDISTYNYT (5-6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

1c) Ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen rooli ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisessä

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *toimielimen lakisääteisten tehtävien toteutuminen*
- *koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman osana olevan suunnitelman hyväksyminen ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja arvioinnista*
- *arvioijien hyväksyminen, näyttöpaikkojen laatu*
- *toimielimen perehdyttäminen ja kouluttaminen tehtävään*
- *tutkintokohtaisten tietojen valmistelu, esittely ja käsittely toimielimessä*
- *ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen ja palautteiden käsittely toimielimessä*
- *ammattiosaamisen näyttöjen toteutuksen seuranta, oikaisupyyntöjen käsittely*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1-2)	KEHITTYVÄ (3-4)	EDISTYNYT (5-6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

TEEMA II AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN LAATU

2a) Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen työpaikoilla

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *tutkinnon tavoitteiden mukaisten ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikkojen löytyminen työelämästä*
- *ammattiosaamisen näyttöjen järjestäminen aidoissa työelämän tilanteissa*
- *ammattitaidon osoittamistapojen vastaavuus tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin*
- *ammattiosaamisen näyttöjen ajoittuminen koko koulutuksen ajalle*
- *työpaikkaohjaajien osallistuminen ammattiosaamisen näytön ohjaamiseen ja arviointiin*
- *opettajien osallistuminen ammattiosaamisen näytön ohjaamiseen, seurantaan ja arviointiin*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1-2)	KEHITTYVÄ (3-4)	EDISTYNYT (5-6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2b) Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen oppilaitoksessa

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- ammattitaitovaatimusten mukaisten näyttöjen järjestäminen oppilaitoksessa
- ammattiosaamisen näytön sisällön vastaavuus tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja työelämän vaatimuksiin
- työelämän edustajien osallistuminen oppilaitoksissa järjestettäviin ammattiosaamisen näyttöihin

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1-2)	KEHITTYVÄ (3-4)	EDISTYNYT (5-6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2b1) Mikäli teillä on järjestetty ko. tutkinnon ammattiosaamisen näyttöjä enemmän oppilaitoksessa kuin työpaikoilla, mitkä ovat keskeiset syyt tähän?

Vastaus:

2c) Ammattiosaamisen näyttöjen integrointi työssäoppimiseen

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen työssäoppimisen aikana*
- *ammattiosaamisen näytön ja työssäoppimisen arvioinnin periaatteista sopiminen etukäteen*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2d) Elinikäisen oppimisen avaintaitojen integrointi ammattiosaamisen näyttöön

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *elinikäisen oppimisen avaintaitojen arvioinnin suunnittelu osaksi ammattiosaamisen näyttöjä*
- *elinikäisen oppimisen avaintaitojen arviointi ammattiosaamisen näytöissä*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2e) Opiskelijan ohjaus ja tuki ammattiosaamisen näytössä ja työssäoppimisessa

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *opiskelijoiden perehdyttäminen työtehtäviin ja työpaikan toimintatapoihin*
- *opiskelijoiden ohjaaminen työssäoppimisen aikana*
- *opiskelijoiden ohjaaminen ennen ammattiosaamisen näyttöä*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2f) Opiskelijan oppimisen arviointi työssäoppimisessa

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *opiskelijan itsearviointi*
- *oppimisen arvioinnin periaatteista sopiminen*
- *oppimisen etenemisen seuraaminen, palautteen antaminen ja ohjaaminen*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2g) Opiskelijan osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytössä

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *arviointikriteerien käsittely etukäteen opiskelijan ja arvioijien kesken*
- *opiskelijan itsearviointi*
- *ammattiosaamisen näytön seuraaminen ja arviointi kolmen osapuolen toteuttamana (opettaja, työpaikan edustaja, opiskelija)*
- *ammattiosaamisen näytön arviointikeskustelu kolmen osapuolen toteuttamana*
- *ammattiosaamisen näytön arvosanan huomioon ottaminen tutkintotodistuksen arvosanassa*
- *näyttötodistusten laatiminen ja allekirjoittaminen*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

2h) Opiskelijan arvioinnin laadun varmistaminen

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- näyttötehtävien tutkinnon perusteiden mukaisen vastaavuuden varmistaminen
- näyttöympäristön tutkinnon perusteiden mukaisen vastaavuuden varmistaminen
- arvioinnin kohteiden ja arviointikriteerien läpikäyminen yhdessä opettajan, opiskelijan ja työpaikkaohjaajan kanssa ennen näyttöä
- työpaikkaohjaajan osaamisen varmistaminen kriteeriperusteiseen arviointiin
- opettajan osaamisen varmistaminen kriteeriperusteiseen arviointiin

ARVIointITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1-2)	KEHITTYVÄ (3-4)	EDISTYNYT (5-6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

TEEMA III AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN SEURANTA JA ARVIointI

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- palautteen kerääminen opiskelijoilta, työelämältä ja opettajalta ammattiosaamisen näytöistä
- ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytäntöjen seuranta
- ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen seuranta
- palautteen ja oppimistulosten analysointi
- ammattiosaamisen näyttöjen tulosten käsittely toimielimessä
- koulutuksen järjestäjän itsearviointi työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta

ARVIointITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1-2)	KEHITTYVÄ (3-4)	EDISTYNYT (5-6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

TEEMA IV AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN KEHITTÄMINEN

Arviointikohtaan sisältyy mm. seuraavia asioita:

- *työpaikkaohjaajien osaamisen kehittäminen*
- *opettajien työelämäosaamisen kehittäminen*
- *palautteiden hyödyntäminen*
- *kansallisen oppimistulosten arvioinnin hyödyntäminen*
- *työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen osana koulutuksen järjestäjän toiminnan ohjausta*
- *kehittämishankkeet*

ARVIOINTITASO	PUUTTUVA (0)	ALKAVA (1–2)	KEHITTYVÄ (3–4)	EDISTYNYT (5–6)
Pisteet				

KOMMENTIT/PERUSTELUT

TEEMA V YLEISKÄSITYS OPISKELIJOIDEN AMMATILLISESTA OSAAMISESTA

9. Miten hyvin keväällä 2014 valmistuvat opiskelijat hallitsevat mielestänne koko tutkinnon tasolla keskimäärin seuraavat osaamisalueet?

Valitkaa ruksaamalla (X) se vaihtoehto, mikä parhaiten vastaa käsitystänne osaamisalueen osaamisesta.

OSAAMISALUE	TYYYDYTTÄVÄSTI (T1)	HYVIN (H2)	KIITETTÄVÄSTI (K3)
Työprosessin hallinnan			
Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnan			
Työn perustana olevan tiedon hallinnan			
Elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallinnan			

KOMMENTIT/PERUSTELUT

9.1 Tutkintotodistuksessa tutkinnon osan arvosana on useimmiten (valitse ruksaamalla (x) mielestäsi sopivin vaihtoehto)

- parempi kuin näytön arvosana
- sama kuin näytön arvosana
- huonompi kuin näytön arvosana

10. Kuinka hyvin mielestänne ammattiosaamisen näytöt ovat mitanneet keväällä 2014 valmistuvien opiskelijoiden

(Valitse ruksaamalla (X) vaihtoehdoista (1-5) se, joka parhaiten vastaa mielipidettänne asiasta. Arviointiasteikko: 1 = erittäin heikosti 2 = heikosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin, 5 = erittäin hyvin)

1	2	3	4	5

- ammatillista osaamista?

1	2	3	4	5

- elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallintaa?

KOMMENTIT/PERUSTELUT
----

11. Kiteyttäkää vielä lopuksi, mitkä ovat ammattiosaamisen näyttöihin liittyvän opiskelijan arvioinnin keskeiset vahvuudet, ongelmat ja kehittämisen kohteet.

Vahvuudet:

Ongelmat:

Kehittämiskohteet:

Liite 2 Ammattiosaamisen näyttösuunnitelman arviointilomake

Toimielimen hyväksymä näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma	Asteikko	Perustelut / muistiinpanot / havainnot
Koulutuksen järjestäjä on laatinut ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelman ja hyväksyttänyt sen toimielimellä	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelma on laadittu tutkinnon osittain	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin1	
Näyttösuunnitelmassa on määritelty tutkinnon osittain kuka/ketkä näytön arvioivat	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelmassa on määritelty tutkinnon osittain missä näytöt toteutetaan	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelmassa on määritelty, miten näytöt annetaan (yksi/useampi tutkinnon osa kerralla, osina)	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelmassa on määritelty, mikä painoarvo näytöllä on ko.tutkinnon osan arvioinnissa	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelma vastaa tutkinnon perusteita	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelmassa on huomioitu elinikäisen oppimisen avaintaitojen eri osa-alueet	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelmassa on huomioitu ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelma on laadittu yhteistyössä työelämän kanssa	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	
Näyttösuunnitelma mahdollistaa näyttöjen työelämälähtöisyyden toteutumisen	1. Ei toteudu 2. Toteutuu kohtalaisesti 3. Toteutuu hyvin	

Muistiinpanoja:

1. Listaa KOLME KESKEISINTÄ PUUTETTA, jotka mielestäsi suunnitelmissa esiintyvät.
2. Listaa KOLME KESKEISINTÄ VAHVUUTTA, jotka mielestäsi sisältyvät suunnitelmiin.

Valitse analysoimistasi suunnitelmista sellainen, jota pidät HYVÄNÄ KÄYTÄNTÖNÄ.

Liite 3 Suoritetut ammattiosaamisen näytöt tutkinnon osittain eri lukuvuosina

TUTKINNON OSA		OPINTOVUOSI			YHTEENSÄ
		2010–2011	2011–2012	2012–2013	
Rakennusten korjausmaalaus	n	37	142	136	315
	%	11,7	45,1	43,2	100,0
Uudisrakennusmaalaus	n	127	112	154	393
	%	32,3	28,5	39,2	100,0
Lattiapäällystyksen perustyöt	n	0	0	7	7
	%	0	0	100	100,0
Pintakäsittelyprosessien hoito	n	2	0	0	2
	%	100	0	0	100,0
Metallituotemaalaus	n	0	0	25	25
	%	0	0	100	100,0
Puutuotepintakäsittelyn perustyöt	n	10	1	0	11
	%	90,9	9,1	0	100,0
Pientalojen ulkomaalaus	n	51	74	97	222
	%	23	33,3	43,7	100,0
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	n	1	6	33	40
	%	2,5	15	82,5	100,0
Betonipintojen etuoikaisut	n	1	6	0	7
	%	14,3	85,7	0	100,0
Ruiskutasoitetyöt	n	0	0	7	7
	%	0	0	100	100,0
Massapäällystyöt	n	0	2	0	2
	%	0	100,0	0	100,0
Rakennuspintojen entistäminen	n	0	21	18	39
	%	0	53,8	46,2	100,0
Tapetointi	n	0	21	18	39
	%	0	53,8	46,2	100,0
Lattianpäällysteiden uusiminen	n	0	14	40	54
	%	0	25,9	74,1	100,0
Rakentiedien korjaus	n	0	9	11	20
	%	0	45,0	55	100,0
Puupintojen pintakäsittelyt	n	31	16	25	72
	%	43,1	22,2	34,7	100,0
Mattotyöt	n	0	0	5	5
	%	0	0	100	100,0
Märkätilojen muovimattotyöt	n	0	3	0	3
	%	0	100	0	100,0
Parkettityöt	n	0	0	13	13
	%	0	0	100	100,0
Puulattioiden pintakäsittelyt	n	0	0	4	4
	%	0	0	100	100,0

TUTKINNON OSA		OPINTOVUOSI			YHTEENSÄ
		2010–2011	2011–2012	2012–2013	
Märkätilojen laatoitus	n	16	117	76	209
	%	7,7	56,0	36,4	100,0
Maalauslinjan hoito	n	0	0	1	1
	%	0	0	100	100,0
Suihkupuhdistus	n	0	0	11	11
	%	0	0	100	100,0
Korroosionestomaalaus	n	0	0	14	14
	%	0	0	100	100,0
Jauhemaalauus	n	0	0	28	28
	%	0	0	100	100,0
Puutuotteiden pintakäsittely	n	16	0	1	17
	%	94,1	0	5,9	100,0
Varastointi	n	0	0	1	1
	%	0	0	100	100,0
Koristemaalaus	n	0	6	7	13
	%	0	46,2	53,8	100,0
Mukailumaalaus	n	0	11	10	21
	%	0	52,4	47,6	100,0
Erikoismaalaus	n	3	46	82	131
	%	2,3	35,1	62,6	100,0
Tutkinnon osat ammatillisista perus-tutkinnoista	n	5	5	55	65
	%	7,7	7,7	84,6	100,0
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	n	27	37	36	100
	%	27,0	37,0	36,0	100,0
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	n	0	0	10	10
	%	0	0	100	100,0
Ammattitaitoa syventävät ja laajentavat tutkinnon osat	n	0	1	12	13
	%	0	7,7	92,3	100,0
Ei tietoa tutkinnon osasta	n	11	5	18	34
	%	32,4	14,7	52,9	100,0
Yhteensä	n	338	655	955	1 948
	%	17,4	33,6	49,0	100,0

Liite 4 Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvo, moodi ja keskihajonta arviointikohteittain tutkinnon eri osissa

TUTKINNON OSA		Työ- prosessin hallinta	Työmen- telmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Työn perusta- na olevan tiedon hallinta	Elin- ikäisen oppimisen avain- taitojen hallinta	Tutkinnon osan näytön arvo- sana
Rakennusten korjausmaalaus	n	309	316	316	315	316
	Puuttuva	7	0	0	1	0
	Keskiarvo	2,42	2,38	2,32	2,43	2,44
	Moodi	3	2	2	3	3
	Keskihajonta	,633	,629	,630	,646	,602
Uudisrakennus- maalaus	n	390	392	392	392	393
	Puuttuva	3	1	1	1	0
	Keskiarvo	2,36	2,33	2,25	2,44	2,41
	Moodi	2	2	2	3	3
	Keskihajonta	,629	,637	,632	,668	,634
Lattiapäällystyksen perustyöt	n	7	7	7	7	7
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	1,86	2,14	1,71	1,86	1,86
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,378	,378	,488	,378	,378
Pintakäsittely- prosessien hoito	n	2	2	2	2	2
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,5	2	2,5	2	2,
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,707	,0	,707	,0	,0
Metallituote- maalaus	n	25	25	25	25	25
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,2	2,04	2,04	2,12	2,12
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,5	,539	,611	,526	,526
Puutuotepinta- käsittelyn perustyöt	n	10	10	10	10	11
	Puuttuva	1	1	1	1	0
	Keskiarvo	2,3	1,9	1,8	1,8	1,73
	Moodi	2	2	1	2	2
	Keskihajonta	,675	,738	,789	,632	,467
Pientalojen ulkomaalaus	n	221	221	221	221	222
	Puuttuva	1	1	1	1	0
	Keskiarvo	2,44	2,48	2,29	2,44	2,46
	Moodi	2	3	2	3	3
	Keskihajonta	,566	,584	,607	,627	,576

TUTKINNON OSA		Työ- prosessin hallinta	Työmen- telmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Työn- perusta- na olevan tiedon hallinta	Elin- ikäisen oppimisen avain- taitojen hallinta	Tutkinnon osan näytön arvo- sana
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	n	40	39	40	40	40
	Puuttuva	0	1	0	0	0
	Keskiarvo	,235	2,15	2,15	2,2	2,4
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,533	,54	,622	,516	,496
Betonipintojen etuokaisut	n	7	7	7	7	7
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,14	2,29	2,29	2,14	2
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,378	,488	,488	,378	,0
Ruiskutasoitetyöt	n	7	7	7	7	7
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2	2,29	2,43	2,29
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,577	,816	,488	,535	,488
Massapäälystys- työt	n	2	2	2	2	2
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2,5	2	2	2
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,0	,707	,0	,0	,0
Rakennuspintojen entistäminen	n	39	39	39	39	39
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,46	2,31	2,1	2,44	2,28
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,555	,468	,502	,552	,456
Tapetointi	n	204	204	204	204	204
	Puuttuva	6	6	6	6	6
	Keskiarvo	2,33	2,34	2,26	2,39	2,38
	Moodi	2	2	2	3	3
	Keskihajonta	,678	,658	,715	,69	,666
Lattiapäälysteiden uusiminen	n	53	53	53	53	54
	Puuttuva	1	1	1	1	0
	Keskiarvo	2,34	2,3	2,17	2,34	2,33
	Moodi	2	3	2	3	2
	Keskihajonta	,649	,723	,7	,758	,673
Rakenteiden korjaus	n	18	20	20	20	20
	Puuttuva	2	0	0	0	0
	Keskiarvo	1,67	2,1	1,9	1,95	1,95
	Moodi	2	2	2	2	1
	Keskihajonta	,594	,553	,718	,759	,826

TUTKINNON OSA		Työ- prosessin hallinta	Työmen- telmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Työn perusta- na olevan tiedon hallinta	Elin- ikäisen oppimisen avain- taitojen hallinta	Tutkinnon osan näytön arvo- sana
Puupintojen pinta- käsittelyt	n	72	72	72	72	72
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,43	2,38	2,32	2,39	2,38
	Moodi	3	2	2	2	2
	Keskihajonta	,601	,592	,668	,595	,615
Rakennus- maalauksen perustyöt	n	20	20	20	20	20
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	1,55	1,6	1,55	1,55	1,55
	Moodi	1	1	1	1	1
	Keskihajonta	,686	,681	,686	,686	,686
Mattotyöt	n	5	5	5	5	5
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	1,4	1,2	1,2	2,2	1,2
	Moodi	1	1	1	2	1
	Keskihajonta	,894	,447	,447	,447	,447
Märkätilojen- muovimattotyöt	n	3	3	3	3	3
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,33	2,67	2,33	3	3
	Moodi	2	3	2	3	3
	Keskihajonta	,577	,577	,577	,0	,0
Parkettityöt	n	13	13	13	13	13
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,23	2	2	2,38	2,15
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,725	,707	,577	,506	,689
Puulattioiden pintakäsittelyt	n	4	4	4	4	4
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2	2	2	2
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	0	0	0	0	0
Märkätilojen laatoitus	n	206	206	206	206	206
	Puuttuva	3	3	3	3	3
	Keskiarvo	2,25	2,26	2,09	2,31	2,21
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,643	,64	,598	,656	,66
Maalauslinjan hoito	n	1	1	1	1	1
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2	3	2	2
	Moodi	2	2	3	2	2
	Keskihajonta	-	-	-	-	-

TUTKINNON OSA		Työ- prosessin hallinta	Työmen- telmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Työn- perusta- na olevan tiedon hallinta	Elin- ikäisen oppimisen avain- taitojen hallinta	Tutkinnon osan näytön arvo- sana
Suihkupuhdistus	n	11	11	11	11	11
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,27	2,27	2,18	2	2,27
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,467	,467	,405	,000	,467
Korroosionesto- maalaus	n	14	14	14	14	14
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2,07	1,5	1,93	2
	Moodi	2	2	1	2	2
	Keskihajonta	,555	,616	,65	,475	,392
Jauhemaalaus	n	28	28	28	28	28
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,75	2,54	2,46	2,57	2,68
	Moodi	3	3	2	3	3
	Keskihajonta	,441	,508	,508	,504	,476
Puutuotteiden pintakäsittely	n	17	17	17	17	17
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,24	2,18	2	2,24	2,24
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,437	,636	,000	,437	,437
Varastointi	n	1	1	1	1	1
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2	2	2	2
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	-	-	-	-	-
Koristemaalaus	n	13	13	13	13	13
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,23	2,15	2,38	2,08	2,15
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,725	,555	,506	,494	,555
Mukailumaalaus	n	21	21	21	21	21
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	1,95	2,05	2,1	1,86	1,95
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,498	,669	,539	,655	,59
Erikoismaalaus	n	131	131	131	131	131
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,43	2,41	2,34	2,47	2,42
	Moodi	3	3	2	3	3
	Keskihajonta	,668	,689	,675	,694	,701

TUTKINNON OSA		Työ- prosessin hallinta	Työmene- telmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Työn perusta- na olevan tiedon hallinta	Elin- ikäisen oppimisen avain- taitojen hallinta	Tutkinnon osan näytön arvo- sana
Tutkinnon osat ammattillisista perustutkinnoista	n	62	62	62	62	65
	Puuttuva	3	3	3	3	3
	Keskiarvo	1,9	2,03	1,94	2,13	2,03
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,593	,572	,624	,586	,499
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	n	94	99	98	99	100
	Puuttuva	6	1	2	1	0
	Keskiarvo	2,52	2,46	2,27	2,61	2,5
	Moodi	3	3	2	3	3
	Keskihajonta	0,543	0,559	0,548	0,531	0,56
Työpaikka- ohjaajaksi valmentautuminen	n	10	10	10	10	10
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2,1	2	2	2,2	2
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,568	,471	,471	,632	,471
Ammattitaitoa syventävät ja laajentavat tutkinnon osat	n	13	13	13	13	13
	Puuttuva	0	0	0	0	0
	Keskiarvo	2	2,08	2,38	2,38	2,08
	Moodi	2	2	2	2	2
	Keskihajonta	,577	,641	,506	,506	,641
Ei tietoa tutkinnon osasta	n	34	32	32	34	34
	Puuttuva	0	2	2	0	0
	Keskiarvo	2,29	2,38	2,13	2,41	2,41
	Moodi	2	3	2	3	3
	Keskihajonta	0,629	0,66	0,707	0,743	0,657

Liite 5 Ammattiosaamisen näytön suorituspaikat tutkinnon osittain

TUTKINNON OSA	NÄYTTÖPAIKKA	n	%
Rakennusten korjausmaalaus	Työpaikka	144	46,9
	Oppilaitos	145	47,2
	Työpaikka ja oppilaitos	18	5,9
	Yhteensä	307	100,0
Uudisrakennusmaalaus	Työpaikka	219	56,9
	Oppilaitos	137	35,6
	Työpaikka ja oppilaitos	29	7,5
	Yhteensä	385	100,0
Lattianpäällystyksen perustyöt	Työpaikka	7	100,0
	Oppilaitos	0	0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Pintakäsittelyprosessien hoito	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	2	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	2	100,0
Metallituotemaalaus	Työpaikka	16	64,0
	Oppilaitos	9	36,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	25	100,0
Puutuotepintakäsittelyn perustyöt	Työpaikka	2	18,2
	Oppilaitos	9	81,8
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	11	100,0
Pientalojen ulkomaalaus	Työpaikka	103	46,4
	Oppilaitos	115	51,8
	Työpaikka ja oppilaitos	4	1,8
	Yhteensä	222	100,0
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	Työpaikka	15	37,5
	Oppilaitos	25	62,5
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	40	100,0
Betonipintojen etuoikaisut	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	7	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Ruiskutasoitetyöt	Työpaikka	5	71,4
	Oppilaitos	2	28,6
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	7	100,0

TUTKINNON OSA	NÄYTTÖPAIKKA	n	%
Massapäälylystystyöt	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	2	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	2	100,0
Rakennuspintojen entistäminen	Työpaikka	5	12,8
	Oppilaitos	34	87,2
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	39	100,0
Tapetointi	Työpaikka	45	22,1
	Oppilaitos	158	77,5
	Työpaikka ja oppilaitos	1	0,5
	Yhteensä	204	100,0
Lattiapäällysteiden uusiminen	Työpaikka	15	27,8
	Oppilaitos	28	51,9
	Työpaikka ja oppilaitos	11	20,4
	Yhteensä	54	100,0
Rakenteiden korjaus	Työpaikka	6	30,0
	Oppilaitos	14	70,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	20	100,0
Puupintojen pintakäsittelyt	Työpaikka	3	4,2
	Oppilaitos	69	95,8
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	72	100,0
Rakennusmaalauksen perustyöt	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	20	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	20	100,0
Mattotyöt	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	5	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	5	100,0
Märkätilojen muovimattotyöt	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	3	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	3	100,0
Parkettityöt	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	13	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Puulattioiden pintakäsittelyt	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	4	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	4	100,0

TUTKINNON OSA	NÄYTTÖPAIKKA	n	%
Märkätilojen laatoitus	Työpaikka	38	18,2
	Oppilaitos	166	79,4
	Työpaikka ja oppilaitos	5	2,4
	Yhteensä	209	100,0
Maalauslinjan hoito	Työpaikka	1	100,0
	Oppilaitos	0	0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	1	100,0
Suihkupuhdistus	Työpaikka	2	18,2
	Oppilaitos	9	81,8
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	11	100,0
Korroosionestomaalaus	Työpaikka	3	21,4
	Oppilaitos	11	78,6
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	14	100,0
Jauhemaalaus	Työpaikka	16	57,1
	Oppilaitos	12	42,9
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	28	100,0
Puutuotteiden pintakäsittely	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	17	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	17	100,0
Varastointi	Työpaikka	1	100,0
	Oppilaitos	0	0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	1	100,0
Koristemaalaus	Työpaikka	2	15,4
	Oppilaitos	11	84,6
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Mukailumaalaus	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	21	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	21	0
Erikoismaalaus	Työpaikka	27	20,6
	Oppilaitos	104	79,4
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	131	100,0
Tutkinnon osat ammatillisista perus-tutkinnoista	Työpaikka	9	13,8
	Oppilaitos	56	86,2
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	65	100,0

TUTKINNON OSA	NÄYTTÖPAIKKA	n	%
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	Työpaikka	43	43,0
	Oppilaitos	57	57,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	100	100,0
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	Työpaikka	0	0
	Oppilaitos	10	100,0
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	10	100,0
Ammattitaitoa syventävät ja laajentavat tutkinnon osat	Työpaikka	11	84,6
	Oppilaitos	2	15,4
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Ei tietoa tutkinnon osasta	Työpaikka	18	52,9
	Oppilaitos	16	47,1
	Työpaikka ja oppilaitos	0	0
	Yhteensä	34	100,0

Liite 6 Ammattiosaamisen näytön arviointiin osallistuneet tutkinnon osittain

TUTKINNON OSA	ARVIINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Rakennusten korjausmaalaus	Opiskelija ja opettaja	134	44,2
	Opiskelija ja työelämän edustaja	14	4,6
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	140	46,2
	Opettaja ja työelämän edustaja	14	4,6
	Arviointikeskustelua ei pidetty	1	0,4
	Yhteensä	303	100,0
Uudisrakennusmaalaus	Opiskelija ja opettaja	164	42,7
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija opettaja ja työelämän edustaja	214	55,7
	Opettaja ja työelämän edustaja	6	1,6
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	384	100,0
Lattianpäällystyksen perustyöt	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	7	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Pintakäsittelyprosessien hoito	Opiskelija ja opettaja	2	100,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	2	100,0
Metallituotemaalaus	Opiskelija ja opettaja	12	48,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	13	52,0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	25	100,0
Puutuotepintakäsittelyn perustyöt	Opiskelija ja opettaja	10	100,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	10	100,0

TUTKINNON OSA	ARVIOINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Pientalojen ulkomaalaus	Opiskelija ja opettaja	109	49,3
	Opiskelija ja työelämän edustaja	3	1,4
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	104	47,1
	Opettaja ja työelämän edustaja	5	2,3
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	221	100,0
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	Opiskelija ja opettaja	12	30,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	28	70,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	40	100,0
Betonipintojen etuoikaisut	Opiskelija ja opettaja	7	100,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Ruiskutasoitetyöt	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	7	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Massapäällystystyöt	Opiskelija ja opettaja	2	100,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	2	100,0
Rakennuspintojen entistäminen	Opiskelija ja opettaja	12	30,8
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	27	69,2
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	39	100,0
Tapetointi	Opiskelija ja opettaja	117	57,6
	Opiskelija ja työelämän edustaja	1	0,5
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	85	41,9
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	203	100,0

TUTKINNON OSA	ARVIOINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Lattiapäällysteiden uusiminen	Opiskelija ja opettaja	26	48,1
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	28	51,9
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	54	100,0
Rakenteiden korjaus	Opiskelija ja opettaja	14	70,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	6	30,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	20	100,0
Puupintojen pintakäsittelyt	Opiskelija ja opettaja	70	97,2
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	2	2,8
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	72	100,0
Rakennusmaalauksen perustyöt	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	20	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	20	100,0
Mattotyöt	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	5	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	5	100,0
Märkätilojen muovimattotyöt	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	3	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	3	100,0
Parkettityöt	Opiskelija ja opettaja	8	61,5
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	5	38,5
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	13	100,0

TUTKINNON OSA	ARVIOINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Puulattioiden pintakäsittelyt	Opiskelija ja opettaja	4	100,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	4	100,0
Märkätilojen laatoitus	Opiskelija ja opettaja	136	65,4
	Opiskelija ja työelämän edustaja	1	0,5
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	67	32,2
	Opettaja ja työelämän edustaja	3	1,4
	Arviointikeskustelua ei pidetty	1	0,5
	Yhteensä	208	100,0
Maalauslinjan hoito	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0,8
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	1	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	1	100,0
Suihkupuhdistus	Opiskelija ja opettaja	9	81,8
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	2	18,2
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	11	100,0
Korroosionestomaalaus	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	14	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	14	100,0
Jauhemaalauus	Opiskelija ja opettaja	18	64,3
	Opettaja ja työelämän edustaja	1	3,6
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	9	32,1
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	28	100,0
Puutuotteiden pintakäsittely	Opiskelija ja opettaja	16	94,1
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	1	5,9
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	17	100,0

TUTKINNON OSA	ARVIOINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Varastointi	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	1	100,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	1	100,0
Koristemaalaus	Opiskelija ja opettaja	8	61,5
	Opiskelija ja työelämän edustaja	2	15,4
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	3	23,1
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Mukailumaalaus	Opiskelija ja opettaja	0	0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	2	9,5
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	14	66,7
	Opettaja ja työelämän edustaja	5	23,8
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	21	100,0
Erikoismaalaus	Opiskelija ja opettaja	78	60,5
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	50	38,8
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	129	100,0
Tutkinnon osat ammatillisista perustutkinoista	Opiskelija ja opettaja	36	55,4
	Opiskelija ja työelämän edustaja	2	3,1
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	27	41,5
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	65	100,0
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	Opiskelija ja opettaja	34	34
	Opiskelija ja työelämän edustaja	5	5
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	57	57
	Opettaja ja työelämän edustaja	3	3
	Arviointikeskustelua ei pidetty	1	1
	Yhteensä	100	100,0
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	Opiskelija ja opettaja	10	100,0
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	10	100,0

TUTKINNON OSA	ARVIOINTIIN OSALLISTUNEET	n	%
Ammattitaitoa syventävät ja laajentavat tutkinnon osat	Opiskelija ja opettaja	10	76,9
	Opiskelija ja työelämän edustaja	0	0
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	3	23,1
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Ei tietoa tutkinnon osasta	Opiskelija ja opettaja	17	47,2
	Opiskelija ja työelämän edustaja	6	16,7
	Opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja	9	25,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	4	11,1
	Arviointikeskustelua ei pidetty	0	0
	Yhteensä	36	100,0

Liite 7 Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättäneet

TUTKINNON OSA	ARVOSANASTA PÄÄTTÄNEET	n	%
Rakennusten korjausmaalaus	Opettaja	189	59,8
	Työelämän edustaja	17	5,4
	Opettaja ja työelämän edustaja	101	32,0
	Puuttuvia tietoja	9	2,8
	Yhteensä	316	100,0
Uudisrakennusmaalaus	Opettaja	278	70,7
	Työelämän edustaja	21	5,3
	Opettaja ja työelämän edustaja	85	21,6
	Puuttuvia tietoja	9	2,3
	Yhteensä	393	100,0
Lattianpäällystyksen perustyöt	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	7	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Pintakäsittelyprosessien hoito	Opettaja	2	100,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	2	100,0
Metallituotemaalaus	Opettaja	14	56,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	11	44,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	25	100,0
Puutuotepintakäsittelyn perustyöt	Opettaja	10	90,9
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	1	9,1
	Yhteensä	11	100,0
Pientalojen ulkomaalaus	Opettaja ja opettaja	142	64,0
	Työelämän edustaja	8	3,6
	Opettaja ja työelämän edustaja	70	31,5
	Puuttuvia tietoja	2	0,9
	Yhteensä	222	100,0

TUTKINNON OSA	ARVOSANASTA PÄÄTTÄNEET	n	%
Rakennuspintojen ruiskumaalaus	Opettaja	16	40,0
	Työelämän edustaja	5	12,5
	Opettaja ja työelämän edustaja	19	47,5
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	40	100,0
Betonipintojen etuoikaisut	Opettaja	7	100,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Ruiskutasoitetyöt	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	1	14,3
	Opettaja ja työelämän edustaja	6	85,7
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	7	100,0
Massapäälylystyöt	Opettaja	2	100,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	2	100,0
Rakennuspintojen entistäminen	Opettaja	12	30,8
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	27	69,2
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	39	100,0
Tapetointi	Opettaja	131	62,4
	Työelämän edustaja	1	0,5
	Opettaja ja työelämän edustaja	72	34,3
	Puuttuvia tietoja	6	2,9
	Yhteensä	210	100
Lattiapäälylysteiden uusiminen	Opettaja	37	68,5
	Työelämän edustaja	2	3,7
	Opettaja ja työelämän edustaja	15	27,8
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	54	100,0
Rakenteiden korjaus	Opettaja	14	70,0
	Työelämän edustaja	6	30,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	20	100,0

TUTKINNON OSA	ARVOSANASTA PÄÄTTÄNEET	n	%
Puupintojen pintakäsittelyt	Opettaja	72	100,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	72	100,0
Rakennusmaalauksen perustyöt	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	20	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	20	100,0
Mattotyöt	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	5	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	5	100,0
Märkätilojen muovimattotyöt	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	3	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	3	100,0
Parkettityöt	Opettaja	8	61,5
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	5	38,5
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Puulattioiden pintakäsittelyt	Opettaja	4	100,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	4	100,0
Märkätilojen laatoitus	Opettaja	154	73,7
	Työelämän edustaja	4	1,9
	Opettaja ja työelämän edustaja	51	24,4
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	209	100,0
Maalauslinjan hoito	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	1	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	1	100,0

TUTKINNON OSA	ARVOSANASTA PÄÄTTÄNEET	n	%
Suihkupuhdistus	Opettaja	10	90,9
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	1	9,1
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	11	100,0
Korroosionestomaalaus	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	14	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	14	100,0
Jauhemaalalaus	Opettaja	25	89,3
	Työelämän edustaja	1	3,6
	Opettaja ja työelämän edustaja	2	7,1
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	28	100,0
Puutuotteiden pintakäsittely	Opettaja	16	94,1
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	1	5,9
	Puuttuvia tietoa	0	0
	Yhteensä	17	100,0
Varastointi	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	1	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	1	100,0
Koristemaalaus	Opettaja	9	69,2
	Työelämän edustaja	2	15,4
	Opettaja ja työelämän edustaja	2	15,4
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Mukailumaalaus	Opettaja	0	0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	21	100,0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	21	100,0
Erikoismaalaus	Opettaja	101	77,1
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	29	22,1
	Puuttuvia tietoja	1	0,8
	Yhteensä	131	100,0

TUTKINNON OSA	ARVOSANASTA PÄÄTTÄNEET	n	%
Tutkinnon osat ammatillisista perus-tutkinnoista	Opettaja	35	53,8
	Työelämän edustaja	3	4,6
	Opettaja ja työelämän edustaja	26	40
	Puuttuvia tietoja	1	1,5
	Yhteensä	65	100,0
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat	Opettaja	54	54,0
	Työelämän edustaja	8	8,0
	Opettaja ja työelämän edustaja	38	38,0
	Puuttuvia tietoka	0	0
	Yhteensä	100	100,0
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	Opettaja	10	100,0
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	0	0
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	10	100,0
Ammattitaitoa syventävät ja laajentavat tutkinnon osat	Opettaja	10	76,9
	Työelämän edustaja	0	0
	Opettaja ja työelämän edustaja	3	23,1
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	13	100,0
Ei tietoa tutkinnon osasta	Opettaja	17	47,2
	Työelämän edustaja	7	19,4
	Opettaja ja työelämän edustaja	12	33,3
	Puuttuvia tietoja	0	0
	Yhteensä	36	100,0

Raportissa kuvataan pintakäsittelyalan perustutkinnon opiskelijoiden ammatillista osaamista. Arviointi perustuu pääosin ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoihin ja niiden tarkasteluun taustamuuttujittain. Arvosanojen lisäksi arvioinnissa on hyödynnetty niiden seurantatietoa sekä koulutuksen itsearviointeja. Arviointitieto on koottu kolmen vuoden aikana vuonna 2011 aloittaneiden opiskelijoiden oppimistuloksista.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI) perustettiin touko­kuussa 2014, kun Korkeakoulujen arviointineuvosto, Koulutuksen arviointineuvosto ja Opetushallituksen arviointitoiminnot yhdistyivät.

Arviointikeskus tuottaa tietoa kou­lutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen kehittämistä varten.

Arvioinnit antavat tietoa koulutusjärjestelmän toimivuudesta, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen toiminnasta sekä oppimistuloksista. Keskus tukee myös opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä sekä korkeakouluja arviointia ja laadunhallintaa koskevissa asioissa.

ISSN-L 2342-4176
ISBN 978-952-206-295-6 (nid.)
ISBN 978-952-206-296-3 (pdf)

9 789522 062956

Kansallinen koulutuksen
arviointikeskus
PL 28 (Mannerheimin aukio 1 A)
00101 HELSINKI

Sähköposti: kirjaamo@karvi.fi
Puhelinvaihe: 029 533 5500
Faksi: 029 533 5501

www.karvi.fi